

Miasto Leszno

Raport oświatowy

Poznań, 16 listopada 2015 r.
© Curulis Sp. z o.o.

 CURULIS
Doradztwo Samorządowe

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	5
CELE PROGRAMU OŚWIATOWEGO	5
PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA	5
DOKUMENTY ŹRÓDŁOWE PODDANE ANALIZIE	6
CZĘŚĆ I. DIAGNOZA OBECNEGO STANU OŚWIATY	7
ANALIZA DEMOGRAFICZNA Z OKREŚLENIEM PROGNOZ	7
<i>Stan ludności</i>	7
<i>Migracje wewnętrzne i dobowe</i>	11
<i>Analiza struktury demograficznej uczniów</i>	13
ANALIZA SIECI SZKÓŁ NA TERENIE MIASTA	15
<i>Edukacja przedszkolna</i>	15
<i>Szkoły podstawowe</i>	18
<i>Gimnazja</i>	22
<i>Licea Ogólnokształcące</i>	25
<i>Zespoły Szkół – technika oraz zasadnicze szkoły zawodowe</i>	27
ANALIZA POLITYKI KADROWEJ	30
<i>Przedszkola</i>	32
<i>szkoły podstawowe</i>	34
<i>Gimnazja</i>	36
<i>Szkoły Ponadgimnazjalne</i>	38
CZĘŚĆ II. ANALIZA PORÓWNAWCZA SZKÓŁ	41
SZKOŁY PODSTAWOWE	41
<i>Analiza porównawcza wyników kształcenia</i>	41
GIMNAZJA	42
<i>Edukacyjna wartość dodana</i>	42
<i>Analiza porównawcza wyników kształcenia</i>	43
LICEA	44
TECHNIKA	46
SZKOŁY ZAWODOWE – EGZAMIN ZAWODOWY	48
CZĘŚĆ III. FINANSE MIASTA	49
DOCHODY	49
WYDATKI	52
ZADŁUŻENIE	55
CZĘŚĆ IV. FINANSOWANIE OŚWIATY W LATACH 2010-2015	57
WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE	62
SZKOLNICTWO PODSTAWOWE	65
SZKOLNICTWO GIMNAZJALNE	68
SZKOLNICTWO PONADGIMNAZJALNE	71
SZKOLNICTWO SPECJALNE	74
CZĘŚĆ V. KOSZTY OŚWIATY NA TLE MIAST NA PRAWACH POWIATU	77
CZĘŚĆ VI. PODSUMOWANIE	79
SPIS TABEL	80
SPIS RYCIN	82
INFORMACJE O WYKONAWCY	83

WPROWADZENIE

CELE PROGRAMU OŚWIATOWEGO

Samorządy odgrywają obecnie kluczową rolę w sferze finansowania oświaty. System edukacji publicznej nakłada na jednostki obowiązek prowadzenia przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych, a także innych placówek oświatowych. Powyższe zadanie, zwłaszcza zapewnienie środków finansowych na jego realizację, jest dla wielu samorządów ogromnym wyzwaniem.

Na finansowanie zadań oświatowych samorządy przeznaczają środki z różnych źródeł, a najważniejszym z nich jest część oświatowa subwencji ogólnej. Jednak ze względu na panujący ogólnopolski niż demograficzny oraz brak zabezpieczenia przez budżet państwa środków adekwatnych do realizowanych zadań, większość samorządów musi przeznaczać na edukację znaczną część dochodów własnych. W ramach obowiązujących przepisów prawa samorządy podejmują strategiczne działania mające wpływ na jakość i funkcjonowanie lokalnej oświaty.

Celem opracowanego programu oświatowego jest określenie zaleceń oraz działań pozwalających poprawić efektywność lokalnej oświaty, zarówno w obszarze finansowym, jak i jakościowym. Poniższa analiza stanowi profesjonalne źródło wiedzy na temat obecnej sytuacji w zakresie edukacji, między innymi poprzez określenie jej mocnych i słabych stron. Otrzymane wnioski wraz z rekomendacjami to podstawa do potencjalnego oszczędzania środków publicznych.

PODSTAWA PRAWNA OPACOWANIA

Niniejsza analiza charakteryzuje się interdyscyplinarnością. Oznacza to, że program oświatowy powinien zostać rozpatrzony w każdym obszarze, w którym Generuje wymierne efekty. Podstawę prawną niniejszego opracowania stanowią w szczególności:

1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. 2013, poz. 594 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. 2004, Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. 2013, poz. 885 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (Dz. U. 2014, poz. 191).
5. Akty wykonawcze do powyższych ustaw.

Ponadto posłużono się:

1. Orzecznictwem sądów.
2. Poglądami doktryny, wyrażonymi w artykułach, glosach i innych publikacjach.

Wykorzystano obszernie fragmenty bez odrębnego powoływania w przypisach dolnych i końcowych następujących pozycji literatury:

1. M. Karlikowska, W. Miemiec, Z. Ofiarski, K. Sawicka, 2010, Ustawa o finansach publicznych – Komentarz, Wrocław.
2. M. Pilich, 2013, Ustawa o systemie oświaty. Komentarz, Warszawa.
3. L. Lipiec-Warzecha, 2011, Ustawa o finansach publicznych. Komentarz, Warszawa.
4. M. Majchrzak P. Warsza, (red.), 2014, Publiczne jednostki oświatowe. Zadania organu prowadzącego. Warszawa.

Niniejsza analiza uwzględnia stan prawny na dzień 16 listopada 2015 r.

DOKUMENTY ŹRÓDŁOWE PODDANE ANALIZIE

W celu przeprowadzenia właściwej i kompleksowej analizy stanu oświaty Miasta rozpatrzono szereg następujących dokumentów:

1. Sprawozdania z wykonania planu dochodów budżetowych za okres 2010 - 2014 (Rb-27s).
2. Sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetowych za okres 2010 - 2014 (Rb-28s).
3. Sprawozdania o nadwyżce/deficycie Gminy w latach 2010 - 2014 (Rb-NDS).
4. Sprawozdania o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń w latach 2009 - 2014 (Rb-Z).
5. Projekt budżetu na rok 2015.
6. Plany finansowe poszczególnych jednostek oświatowych za lata 2013 – 2014.
7. Aktualną pod względem danych Wieloletnią Prognozę Finansową na rok 2015.
8. Sprawozdania Wydziału Edukacji z wykonania budżetu za lata 2011- 2014.
9. Informację o stanie realizacji zadań oświatowych, w tym o wynikach sprawdzianów i egzaminów za lata szkolne 2010/2011 - 2013/2014.
10. Zestawienia zbiorcze z Systemu Informacji Oświatowej za lata 2010 – 2014.
11. Sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli za lata 2009 – 2014.
12. Regulamin wynagradzania nauczycieli.
13. Aktualny wykaz nauczycieli w poszczególnych jednostkach organizacyjnych.
14. Metryczki subwencji oświatowej za lata 2010 – 2014.
15. Arkusze organizacyjne wszystkich placówek oświatowych wraz z aneksami.
16. Statuty szkół i przedszkoli prowadzonych przez Miasto Leszno.

CZĘŚĆ I. DIAGNOZA OBECNEGO STANU OŚWIATY

ANALIZA DEMOGRAFICZNA Z OKREŚLENIEM PROGNOZ

Zachodzące zmiany społeczne są procesem długotrwałym, którego efekty będą widoczne nawet po kilku bądź kilkunastu latach. Analiza zjawisk demograficznych oraz prognoza liczby mieszkańców Miasta w perspektywie kilku następnych lat jest kluczowa z punktu widzenia realizowanych przez jednostki organizacyjne zadań w zakresie edukacji publicznej.

Przeprowadzone badania wskaźnikowe pozwolą zobrazować sytuację popytu na usługi edukacyjne na terenie Miasta Leszna, a także staną się podstawą do planowania zadań w przyszłości. Właściwie sporządzona prognoza liczby ludności w latach przyszłych, a więc stworzenie obrazu potencjalnego zapotrzebowania na usługi edukacyjne, pozwoli sprawnie zarządzać systemem oświaty w jednostce samorządu terytorialnego.

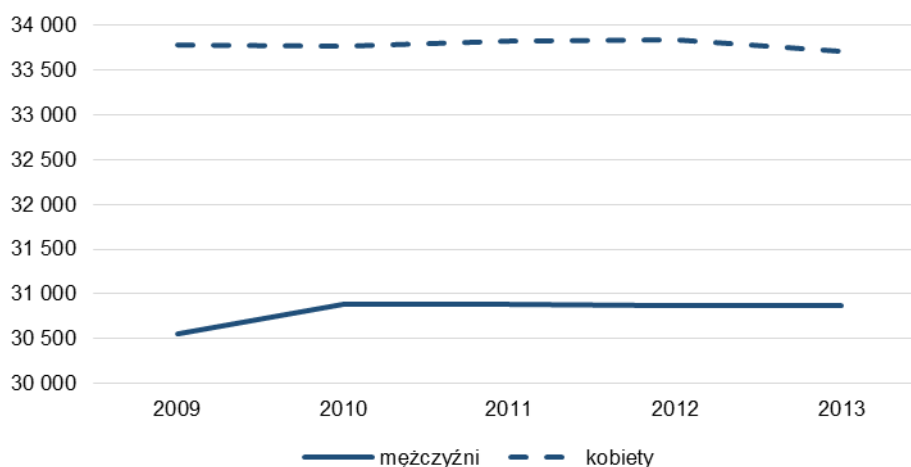
STAN LUDNOŚCI

W celu weryfikacji procesów demograficznych zachodzących na terenie Miasta przeanalizowano zmiany w liczbie ludności w ciągu ostatnich 5 lat.

Miasto Leszno według danych GUS (stan na dzień 31.12.2013 r.) zamieszkiwało 64 1589 osób, w tym 30 877 mężczyzn oraz 33 712 kobiet. Liczba mieszkańców w porównaniu z rokiem 2011 zmniejszyła się o 124 osoby.

Liczebność Miasta utrzymuje się na względnie stabilnym poziomie i od roku 2010 wahała się nieznacznie. Kształtowanie się tej struktury w podziale na mężczyzn oraz kobiety w ostatnim pięcioleciu pokazuje wykres.

Ryc. 1. Liczba kobiet i mężczyzn w Mieście Leszno w latach 2009-2013

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (stan na dzień 31.12.2013 r.)

W każdym z analizowanych lat widoczna jest znaczna przewaga liczby kobiet nad liczbą mężczyzn. Współczynnik feminizacji¹ w 2013 roku wyniósł około 1,09. Tendencja ta jest charakterystyczna dla całego kraju i związana z wcześniejszą umieralnością mężczyzn.

O potencjale demograficznym jednostki świadczy także struktura wieku ludności, która została przedstawiona w poniższej tabeli. Dane wskazują, że zdecydowaną większość mieszkańców stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym oraz produkcyjnym, średnio około 80%.

Tabela 1. Funkcjonalne grupy wieku w Mieście Leszno w 2013 r.

wiek	mężczyźni	kobiety	ogółem	udział	udział skumulowany
przedprodukcyjny	6 031	5 791	11 822	18%	18%
produkcyjny	21 108	19 584	40 692	63%	81%
poprodukcyjny	3 738	8 337	12 075	19%	100%
razem	30 877	33 712	64 589	100%	

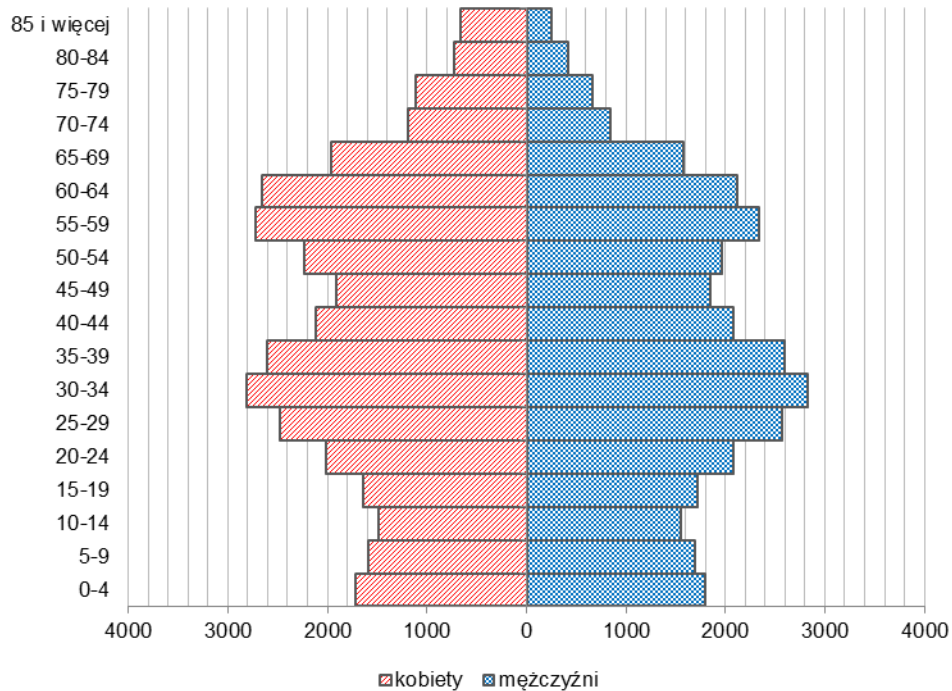
Zródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (stan na dzień 31.12.2013 r.)

Wysoki odsetek osób w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym jest korzystny w aspekcie potencjału społecznego i ekonomicznego jednostki. Większą grupę mieszkańców Miasta stanowią osoby młode, dopiero zakładające lub już posiadające rodziny. Taka struktura będzie warunkowała w najbliższej przyszłości zapotrzebowanie na usługi edukacyjne.

Z drugiej strony analiza piramidy wieku wskazuje, iż w kolejnych latach nastąpi przesunięcie dużej liczby mieszkańców do kategorii osób w wieku poprodukcyjnym, a „kolejne pokolenie” nie będzie w stanie zrekompensować ubytku w zasobach osób aktywnych zawodowo. Szczególnie niepokojąca z punktu widzenia realizacji zadań oświatowych w obecnej formie jest struktura podstawy piramidy wieku – pokolenie w wieku 0 - 19 lat jest o wiele mniej liczne niż grupy osób w wieku 20 - 39 lat i 50 - 69 lat.

Przesuwanie się poszczególnych grup wiekowych po „szczepłach” piramidy wieku spowoduje w latach przyszłych zmniejszenie się populacji mieszkańców Miasta, czego konsekwencją może być ograniczenie liczny urodzeń i spadek zapotrzebowania na usługi edukacyjne.

¹ Określa ile kobiet przypada na jednego mężczyznę.

Ryc. 2. Piramida wieku ludności Miasta Leszno w 2013 r.

Źródło: opracowane na podstawie danych BDL GUS (stan na dzień 31.12.2013 r.)

Niezwykle istotny z punktu widzenia potencjału demograficznego Miasta jest udział kobiet będących w wieku rozrodczym² - wg stanu na 31.12.2013 roku było to ponad 46% ogólnej liczby kobiet, co pozytywnie świadczy o potencjale demograficznym Miasta.

Tabela 2. Liczba urodzeń w 2013 r. według wieku matki

Płodność - urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku							Współczynniki		
15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	dzielnosci ogólnej	reprodukcji brutto	dynamiki demograficznej
10,78	44,27	93,71	74,47	30,89	4,30	-	1,28	0,61	1,26

Źródło: opracowanie własne na podstawie Baza Demografia GUS (stan na dzień 31.12.2013 r.)

Najwięcej dzieci w Mieście rodzą kobiety między 25 a 34 rokiem życia. Coraz późniejszy wiek matki związany jest z odkładaniem w czasie decyzji prokreacyjnych. Współczynnik dzietności ogólnej wyraża średnią liczbę dzieci, jaką urodziłaby kobieta w ciągu okresu rozrodczego, przy stałym wzorcu płodności z danego roku kalendarzowego. Wartość wskaźnika wynosi dla Miasta 1,28 co oznacza, iż uwzględniając szacunki z lat poprzednich mieszkanka Leszna urodzi w ciągu całego swojego okresu rozrodczego 1,28 dziecka. Mając na uwadze wartość tego współczynnika należy przyjąć, iż w Mieście nie występuje prosta zastępowalność pokoleń (kobieta rodząca co najmniej 2 dzieci), a liczba mieszkańców Leszna będzie spadać.

² W wieku pomiędzy 15 a 49 rokiem życia

Z kolei współczynnik reprodukcji brutto charakteryzuje aktualną płodność, wyrażając średnią liczbę żywo urodzonych dzieci płci żeńskiej przypadających na 1 kobietę będącą aktualnie w wieku rozrodczym. Wskaźnik urodzenia dziewczynek obrazuje potencjał Miasta w zakresie przyszłych matek mogących zakładać rodziny i wychowywać dzieci na terenie Miasta. Wartość wskaźnika poniżej 1 pokazuje, iż w Mieście obecnie rodzi się mniej dziewczynek niż jest kobiet w wieku rozrodczym.

Współczynnik dynamiki demograficznej pokazuje stosunek liczby urodzeń do liczby zgonów w danym roku. Dodatnia wartość wskaźnika wskazuje, iż w 2013 roku w Mieście urodziło się o 26 punktów procentowych więcej dzieci niż nastąpiło zgonów.

Wyniki diagnozy społecznej opracowanej na zlecenie Polskiego Towarzystwa Statystycznego wskazują, iż w Polsce osoby w wieku 20-39 lat coraz rzadziej decydują się na posiadanie potomstwa z powodu:

1. *Trudności połączenia obowiązków pracowniczych z obowiązkami rodzicielskimi.*
2. *Trudnej sytuacji bytowej.*
3. *Niewystarczającej pomocy ze strony państwa.*
4. *Niepłodności lub chorób genetycznych.*

Należy przy tym mieć na uwadze ogólnopolskie trendy związane z tzw. późnym macierzyństwem. W skali kraju następuje przesunięcie wieku matek rodzących dzieci po raz pierwszy. Sytuacja ta w przyszłości może powodować nieliczne roczniki poszczególnych grup uczniów, co w określonych latach zmniejszy wpływy do budżetu Miasta związane z wysokością subwencji na realizację zadań oświatowych. Subwencja ta bowiem jest uzależniona od liczby uczniów przeliczeniowych.

Tabela 3. Współczynnik przyrostu naturalnego w Lesznie w latach 2009-2013

Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	2009	2010	2011	2012	2013
	3,6	2,4	2,9	1,8	2,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (stan na dzień 31.12.2013 r.)

Tabela 3. obrazuje wartość wskaźnika przyrostu naturalnego na terenie Miasta. W analizowanym okresie przyrost naturalny utrzymywał się na dodatnim poziomie. Oznacza to, iż w latach 2009 - 2013 na każde 1000 mieszkańców Miasta rodziło się więcej osób niż umierało.

Wskaźnik urodzeń żywych wskazuje, iż w Lesznie średnio rodzi się 11 dzieci na każde 1000 mieszkańców. Zbliżone wartości odnotowywane są także wśród pozostałych miast o podobnej wielkości. Miasto Leszno posiada jeden z wyższych współczynników urodzeń.

Tabela 4. Liczba urodzeń żywych na 1000 ludności w Lesznie na tle wybranych miast

Jednostka terytorialna	urodzenia żywe na 1000 ludności					Średnia
	2009	2010	2011	2012	2013	
Powiat m. Kalisz	9,5	9,6	9,1	8,8	8,7	9,1
Powiat m. Konin	10,1	10,5	9,1	8,4	7,9	9,2
Powiat m. Leszno	12,5	11,6	10,7	10,4	10,0	11,0
Miasto Piła	11,0	10,8	10,0	9,3	8,8	10,0
Powiat m. Jelenia Góra	8,8	8,6	7,5	7,5	7,8	8,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (stan na dzień 31.12.2013 r.)

Analiza sytuacji demograficznej na terenie Miasta Leszna wykazała, iż w najbliższych latach nie nastąpi znaczne zmniejszenie liczby uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjach. Utrzymywanie się wskaźników przyrostu naturalnego i liczby urodzeń żywych na dodatnim poziomie będzie zapewniało w przyszłości względnie stabilny poziom liczby uczniów. Miasto Leszno ma najwyższy odsetek urodzeń żywych w porównaniu do wybranych miast. Ograniczenie liczebności oddziałów może nastąpić dopiero w perspektywie 10 - 15 lat, w związku ze zmianą struktury piramidy demograficznej.

MIGRACJE WEWNĘTRZNE I DOBOWE

Charakteryzując stan i strukturę ludności zamieszkującej Leszno należy także przeanalizować ruchy migracyjne. Analiza wykazała, iż pomimo utrzymującej się na terenie Miasta względnie stabilnej liczby ludności, od 2009 roku wykazywane jest ujemne saldo migracji wewnętrznych. Co roku z Miasta Leszno wymeldowuje się więcej osób niż dokonuje zameldowania. W badanym okresie różnica ta wynosiła średnio 140 osób.

Tabela 5. Saldo migracji wewnętrznych gminnych w latach 2009 - 2013

		2009	2010	2011	2012	2013
zameldowania ogółem		664	697	687	625	643
	zameldowania z miast	283	296	328	254	283
	zameldowania ze wsi	338	368	326	342	336
	zameldowania z zagranicy	43	33	33	29	24
wymeldowania ogółem		786	756	813	765	891
	wymeldowania do miast	284	264	322	265	337
	wymeldowania na wieś	474	453	436	457	491
	wymeldowania za granicę	28	39	55	43	63
saldo migracji		- 122	- 59	- 126	- 140	- 248

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (stan nadzień 31.12.2013 r.)

W analizowanym okresie szczególnie widoczny jest odpływ mieszkańców Leszna na wieś. Ten kierunek migracji obejmował 58% wszystkich wymeldowań. Zjawisko to jest związane z procesem relokacji ludności miejskiej na przyległe obszary wiej-

skie. Przyczyny rozwoju procesu suburbanizacji³ mają przede wszystkim charakter ekonomiczny i społeczny. Do czynników społecznych zaliczyć można zapewnienie bardziej komfortowych warunków mieszkaniowych (wyprowadzka z mieszkania do domu) bez konieczności rezygnowania z pracy zawodowej. Takie rozwiązanie związane jest także z coraz większym zmotoryzowaniem rodzin. Z kolei do czynników ekonomicznych zaliczyć można dostępność względnie tanich działek budowlanych na terenach podmiejskich.

W celu zweryfikowania głównych kierunków migracji mieszkańców Leszna, przeanalizowano saldo migracji w gminach otaczających Miasto. Wyniki zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 6. Saldo migracji w gminach otaczających Leszno

		2009	2010	2011	2012	2013
Gmina Krzemieniewo	zameldowania z miast	36	51	53	33	37
	saldo migracji	- 21	- 14	- 5	- 34	- 24
Gmina Lipno	zameldowania z miast	175	150	143	166	166
	saldo migracji	171	133	128	143	141
Gmina Osieczna	zameldowania z miast	92	73	77	79	89
	saldo migracji	52	13	20	22	27
Gmina Rydzyna	zameldowania z miast	102	80	136	109	150
	saldo migracji	39	31	70	57	90
Gmina Święciechowa	zameldowania z miast	79	109	83	99	125
	saldo migracji	28	37	47	15	60

Zródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS (stan na dzień 31.12.2013 r.)

Prawie każdą analizowaną gminę cechuje dodatnie saldo migracji, z widoczną przewagą zameldowań osób z miasta. Migracyjne procesy wewnętrzne nie oznaczają jednak automatycznie zmiany szkoły (podstawowej czy gimnazjalnej) dzieci i młodzieży wyprowadzającej się na tereny wiejskie. Ze względu na codzienne dojazdy do pracy rodziców uczniowie mogą nadal uczęszczać do szkół, w których wcześniej realizowali obowiązek szkolny. Ujemne saldo migracji utrzymujące się na terenie Miasta rekompensuje w znacznym stopniu wysoki wskaźnik urodzeń żywych, z tego względu liczba ludności Leszna od 2009 roku utrzymuje się na względnie stabilnym poziomie.

Kolejnym czynnikiem warunkującym wykonywanie zadań oświatowych są migracje dobowe ludności. Kierując się jakością i różnorodnością oferty edukacyjnej na takie rozwiązanie decydują się także rodzice dzieci zamieszkałych poza terenem Leszna, którzy ze względu na wykonywanie pracy na terenie Miasta, zapisują dzieci również do szkół miejskich. Jak wynika z Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku, ponad 6,5 tysiąca osób zamieszkałych na terenach województw wielkopolskiego i dolnośląskiego dojeżdża do pracy świadczonej na terenie Leszna. Na poniższym zestawieniu przedstawiono najliczniejsze grupy.

³ Przenoszenie się liczby ludności do stref podmiejskich lub znajdujących się poza obszarem miasta.

Tabela 7. Liczba osób dojeżdżających do pracy na terenie Leszna

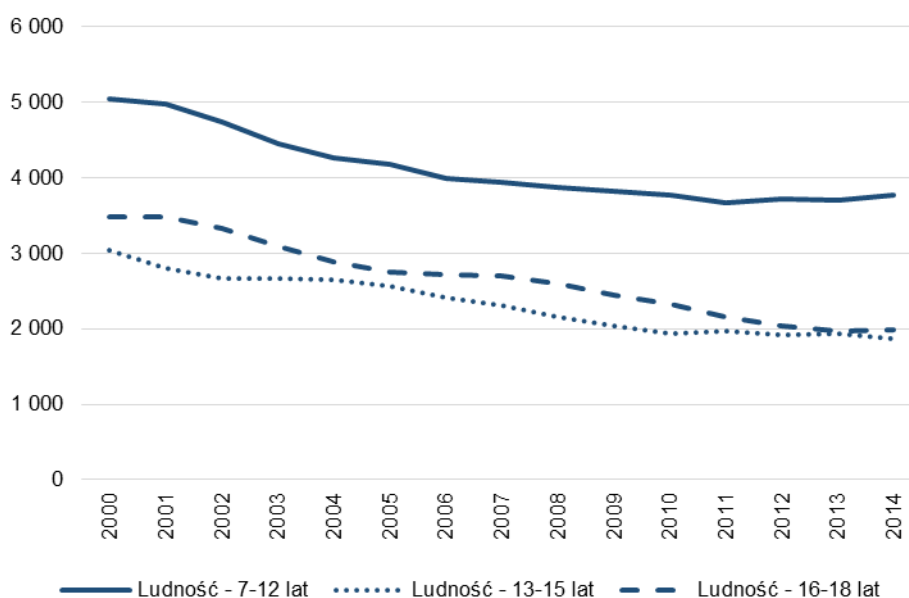
Liczba osób dojeżdżających do pracy	Województwo zamieszkania	Powiat zamieszkania	Gmina zamieszkania
774	Wielkopolskie	Powiat leszczyński	Święciechowa
668	Wielkopolskie	Powiat leszczyński	Krzemieniewo
635	Wielkopolskie	Powiat leszczyński	Lipno
597	Wielkopolskie	Powiat leszczyński	Osieczna - obszar wiejski
454	Wielkopolskie	Powiat leszczyński	Rydzyna - obszar wiejski
375	Wielkopolskie	Powiat leszczyński	Włoszakowice
273	Wielkopolskie	Powiat kościański	Śmigiel - obszar wiejski
221	Dolnośląskie	Powiat górowski	Góra - miasto
219	Dolnośląskie	Powiat górowski	Góra - obszar wiejski
209	Wielkopolskie	Powiat leszczyński	Osieczna - miasto
208	Wielkopolskie	Powiat leszczyński	Rydzyna - miasto

Źródło: opracowanie własne na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego 2011

ANALIZA STRUKTURY DEMOGRAFICZNEJ UCZNIÓW

Ogólnopolski trend demograficzny wskazuje na zmniejszającą się z roku na rok liczbę populacji. Tendencja ta widoczna jest także w Lesznie, w którym od 2000 roku widoczna jest zmiana liczby dzieci i młodzieży w wieku szkolnym (7-18 lat). Charakterystykę tego zjawiska zaprezentowano na rycinie 3. Największy spadek tej grupy widoczny był w latach 2000 - 2007. W następnych latach nadal utrzymywała się negatywna tendencja, choć były już to stosunkowo niższe spadki.

Ryc. 3 Liczba dzieci w wieku szkolnym w Lesznie w latach 2000-2014

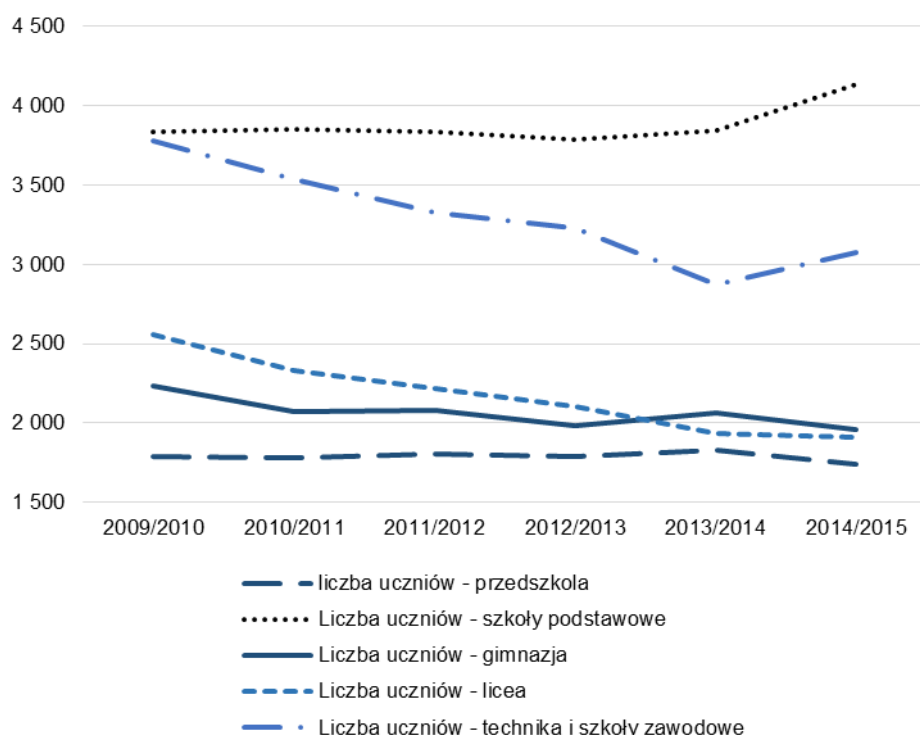
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ORE (dane za lata 2013-2014 stanowią prognozę)

Odnosząc się do powyższych danych poniżej scharakteryzowano strukturę uczniów uczęszczających do szkół na terenie Leszna. Analizie poddano lata

2009 - 2015. W tym celu uwzględniono dane wynikające ze sprawozdań z realizacji zadań oświatowych za lata 2009 - 2015.

Zgodnie z zestawieniem zaprezentowanym na rycinie 3. w latach 2009 - 2013 nastąpił znaczny spadek liczby uczniów. Tendencja ta została ustabilizowana dopiero w latach szkolnych 2013/2014, 2014/2015 i obecnie odnotowano wzrost liczby uczniów w poszczególnych typach szkół. Sytuacja ta związana jest przede wszystkim ze zmianą ustawy o systemie oświaty, zgodnie z którą obowiązkiem szkolnym zostały objęte dzieci w wieku 6 lat. Największy ubytek młodzieży zaobserwowano w liceach ogólnokształcących i technicach. W analizowanym okresie stosunek liczby uczniów zasadniczych szkół zawodowych i techników do liczby uczniów liceów ogólnokształcących pozostaje na zbliżonym poziomie.

Ryc. 4. Liczba uczniów uczęszczających do szkół podstawowych na terenie Leszna w latach 2009-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań z realizacji zadań oświatowych za lata 2009-2014

Analizę opisanego powyżej zjawiska należy rozpatrywać w kontekście omawianego wcześniej współczynnika urodzeń. Na lata 2008 - 2011 przypada najwyższy wskaźnik urodzeń żywych na 1000 osób w Mieście Lesznie i waha się w przedziale od 10,7 do 12,5 urodzeń. Obecnie dzieci urodzone w tych latach rozpoczynają naukę w szkołach i placówkach szkolno-wychowawczych na terenie Miasta. Niemniej po 2011 roku wskaźnik tych urodzeń mała i w przyszłości należy się spodziewać spadku liczby dzieci uczęszczających do szkół.

ANALIZA SIECI SZKÓŁ NA TERENIE MIASTA

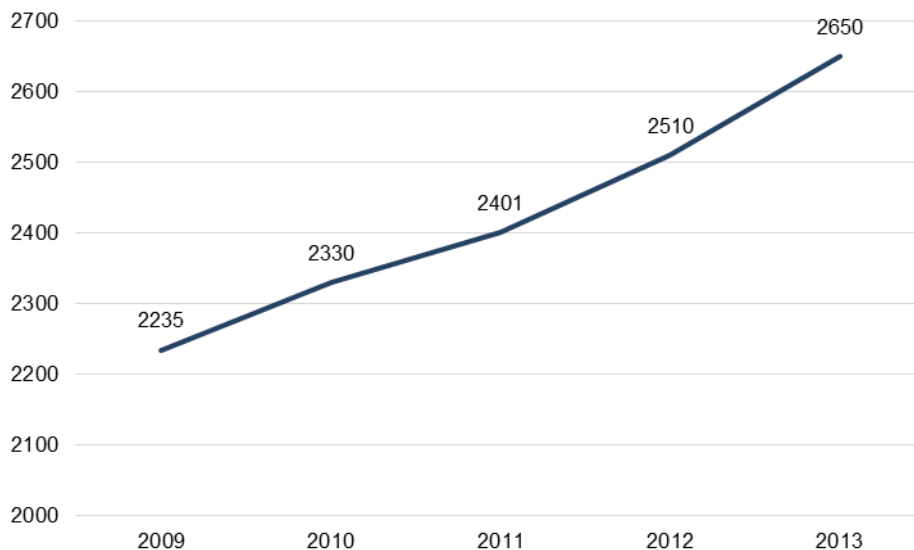
Mając na uwadze powyższą analizę zjawisk społeczno-demograficznych na terenie Miasta, w tej części przeanalizowano sieć szkół, a więc dostępność placówek oświatowych dla mieszkańców Leszna oraz osób dojeżdżających spoza terenów Miasta. W analizie uwzględniono każdy etap edukacji począwszy od przedszkoli do liceów, zasadniczych szkół zawodowych i techników.

EDUKACJA PRZEDSZKOLNA

W Mieście Lesznie funkcjonują żłobki i przedszkola z rozróżnieniem na placówki publiczne (miejskie) oraz niepubliczne. Dodatkowo na terenie Miasta znajduje się oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej nr 9 oraz prywatne punkty przedszkolne. W Mieście działalność prowadzi także ośrodek rehabilitacyjno-opiekuńczo-wychowawczy.

Łączna liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym została zaprezentowana na rycinie 5. W 2013 roku nastąpił wzrost liczby dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym o 425 w porównaniu z 2009 rokiem. Na powyższe zjawisko miały wpływ między innymi dodatni przyrost naturalny, jak również zmiany przepisów prawnych odnoszących się do wieku obowiązku szkolnego. Dodatkowo tendencję tę wzmacniał proces rozwoju przedszkoli prywatnych oraz uczęszczanie do przedszkoli na terenie Miasta dzieci spoza Leszna.

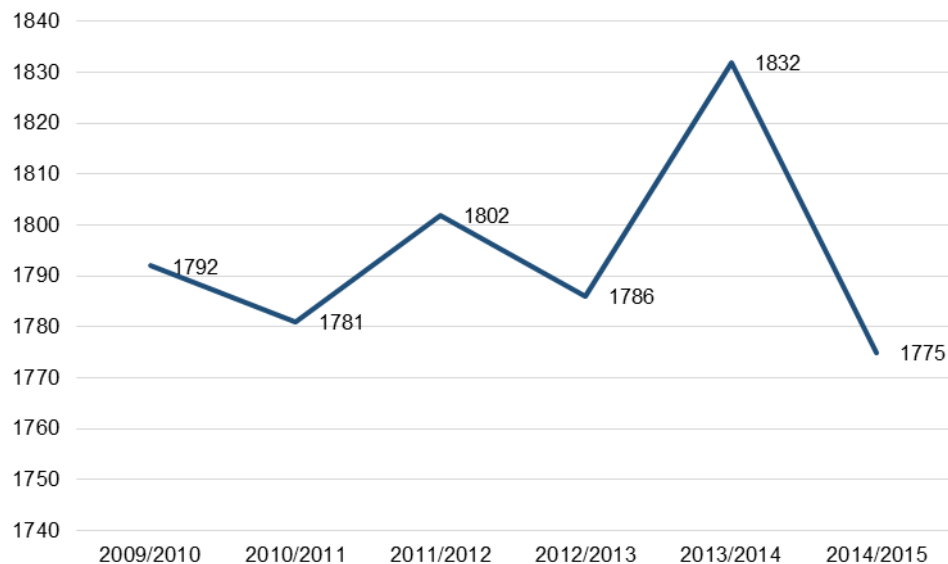
Ryc. 5. Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w Lesznie w latach 2009-2013

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS, stan na dzień 31.12.2014

Odnosząc się jedynie do placówek publicznych (miejskich) to w badanym okresie liczba uczniów uczęszczających do poszczególnych placówek wychowania przedszkolnego ulegała nieznacznym wahaniom, choć w ostatnim roku odnotowano spadek o 88 dzieci w porównaniu do roku poprzedniego (rycina nr 6).

Ryc. 6. Liczba dzieci w placówkach przedszkolnych prowadzonych przez Miasto

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych

Dzieci mają możliwość realizacji wychowania przedszkolnego w 15 placówkach przedszkolnych oraz oddziale przedszkolnym funkcjonującym przy Szkole Podstawowej nr 9. Placówki realizują opiekę także nad dziećmi w godzinach popołudniowych oraz w specjalnych oddziałach integracyjnych. Liczba uczniów oraz oddziałów w podziale na przedszkola oraz lata szkolne została zaprezentowana w tabeli nr 8.

Z analizy danych wynika, że największa grupa dzieci uczęszcza do Przedszkoli Miejskich nr 8, 11 i 18, natomiast najmniejszymi jednostkami jest Przedszkole nr 6, 4 oraz 21. Średnia liczebność oddziału przedszkolnego utrzymuje się na stabilnym poziomie i w analizowanych latach wyniosła około 24 dzieci na oddział. Największy wzrost liczby uczniów nastąpił w Przedszkolu Miejskim nr 13, natomiast spadek w Przedszkolu nr 21.

Tabela 8. Liczba uczniów uczęszczających do przedszkoli na terenie Leszna w latach 2009-2015

	2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013		2013/2014		2014/2015	
	Oddziały	Uczniowie	Oddziały	Uczniowie	Oddziały	Uczniowie	Oddziały	Uczniowie	Oddziały	Uczniowie	Oddziały	Uczniowie
Przedszkole Miejskie Nr 3	5	134	5	125	5	125	5	125	5	125	5	125
Przedszkole Miejskie Nr 4	3	75	3	75	3	75	3	75	3	75	3	75
Przedszkole Miejskie Nr 5	4	100	4	100	4	100	4	100	4	100	4	100
Przedszkole Miejskie Nr 6	3	75	3	75	3	73	3	75	4	100	3	66
Przedszkole Miejskie Nr 7	6	150	6	150	6	151	6	151	6	151	6	148
Przedszkole Miejskie Nr 8	6	150	6	150	6	150	6	150	6	150	6	150
Przedszkole Miejskie Nr 10	5	127	5	126	5	125	5	125	5	123	5	125
Przedszkole Miejskie Nr 11	6	150	6	150	6	151	6	150	6	150	6	150
Przedszkole Miejskie Nr 12	4	96	4	96	4	96	4	97	4	91	4	90
Przedszkole Miejskie Nr 13	4	87	4	80	4	100	4	100	5	125	5	125
Przedszkole Miejskie Nr 15	4	100	4	100	4	101	4	100	4	100	4	100
Przedszkole Miejskie Nr 18	6	150	6	151	6	150	6	150	6	150	6	149
Przedszkole Miejskie Nr 19	6	125	5	127	5	126	5	125	5	125	5	125
Przedszkole Miejskie Nr 20	5	125	5	125	5	125	5	125	5	125	5	122
Przedszkole Miejskie Nr 21	6	105	6	106	6	104	6	98	6	101	4	87
Oddział „0” przy SP Nr 9	2	43	2	45	2	50	2	40	2	41	2	38
suma	75	1792	74	1781	74	1802	74	1786	76	1832	73	1775
średnia liczebność oddziału	23,89		24,07		24,35		24,14		24,11		24,32	

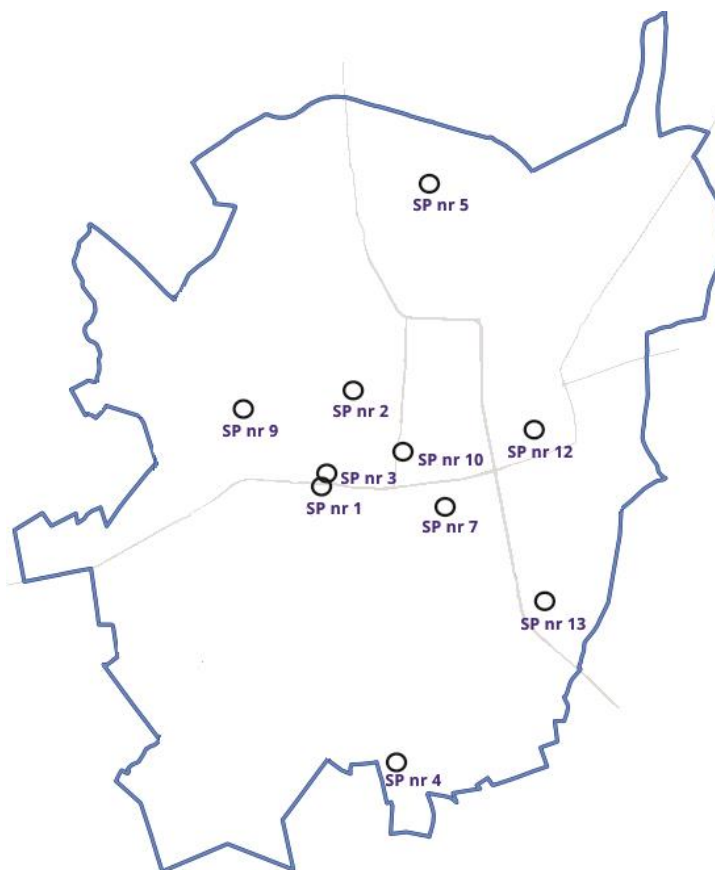
Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdań z realizacji zadań oświatowych i arkuszy organizacyjnych przedszkoli

*Zestawienie nie uwzględnia oddziałów specjalnych

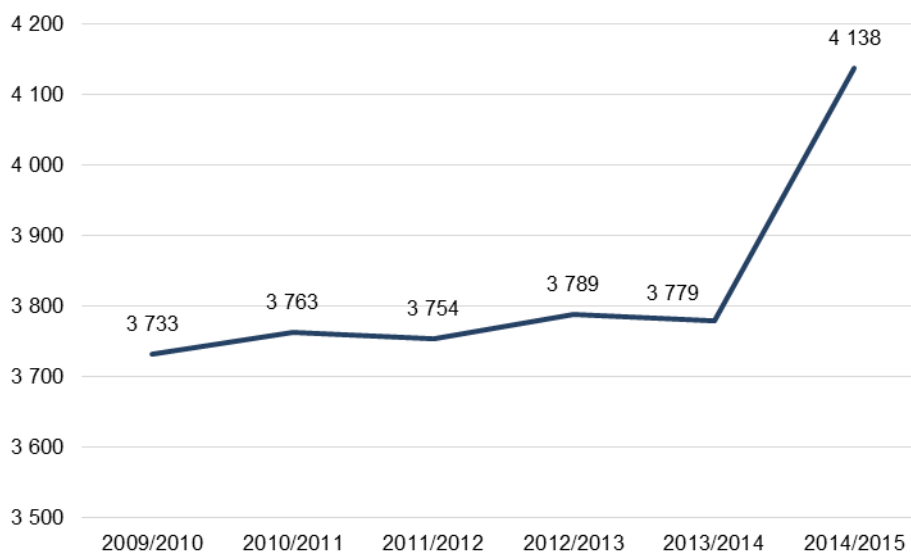
SZKOŁY PODSTAWOWE

W Lesznie funkcjonuje 10 Szkół Podstawowych prowadzonych przez samorząd. Położenie tych szkół charakteryzuje się równomiernym rozkładem - szkoły skupione są w miejscach największej gęstości zabudowy. Rozkład tych placówek zaprezentowano na rycinie 7. Odpowiedni rozkład sieci szkół zapewnia mieszkańcom Miasta oraz okolicznych gmin dogodny dostęp do placówek oświatowych na poziomie podstawowym.

Ryc. 7. Rozkład sieci szkół podstawowych w Lesznie

Źródło: opracowanie własne, na podstawie danych z UM Leszno

Ryc. 8. Liczba dzieci uczęszczających do szkół podstawowych prowadzonych przez Miasto Leszno

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych

W latach 2009 – 2014 liczba uczniów uczęszczających do szkół podstawowych prowadzonych przez Miasto kształtowała się na względnie stabilnym poziomie. W roku szkolnym 2014/2015 nastąpił skokowy wzrost liczby uczniów, który związany jest ze zmianą ustawy o systemie oświaty, zgodnie z którą obowiązkiem szkolnym zostały objęte 6-latki urodzone w pierwszej połowie 2008 roku (zmiana przepisów spowodowała także wzrost liczebności oddziałów klas pierwszych szkół podstawowych). W roku szkolnym 2014/2015 do oddziałów klas pierwszych uczęszcza ponad 950 uczniów, dla porównania w latach poprzednich liczba pierwszoklasistów kształtowała się na poziomie około 630 dzieci. Zestawienie liczebności poszczególnych oddziałów w szkołach podstawowych zaprezentowano w tabeli 9.

Wyższa liczba uczniów oddziałów klas pierwszych będzie utrzymywała się także w roku szkolnym 2015/2016, w którym do szkół pójdą 6-latki z rocznika 2009 wraz z pozostałą grupą dzieci z 2008 roku (tj. urodzonych po 30 czerwca bądź tych, które uzyskały odroczenie obowiązku szkolnego). Po tym roku liczba oddziałów powinna ustabilizować się na poziomie sprzed okresu przejściowego, do oddziałów klas pierwszych pójdą bowiem niemal jedynie 6-latki urodzone w 2010 roku. Zmiana ustawy wprowadziła także maksymalną liczbę uczniów w oddziale, która nie może przekraczać 25.

Poniżej przeanalizowano liczbę uczniów poszczególnych oddziałów w szkołach prowadzonych przez Miasto. W latach 2009 - 2015 średnio do szkół podstawowych prowadzonych przez Leszno uczęszczało 4 tys. osób. Statystyczna liczebność oddziału wynosiła około 22,5 uczniów na oddział. Największy wzrost liczby uczniów między rokiem 2009/2010 a 2014/2015 nastąpił w Szkole Podstawowej nr 5 (o 180 uczniów), Szkole Podstawowej nr 12 (o 150 uczniów) oraz Szkole Podstawowej nr 9 (o 145 uczniów). Spadek liczebności odnotowały trzy spośród 10 Szkół – Szkoła Podstawowa nr 2 (o 89 uczniów), Szkoła Podstawowa nr 3 (o 67 uczniów) oraz Szkoła Podstawowa nr 10 (o 47 uczniów).

Tabela 9. Liczba uczniów i oddziałów w szkołach podstawowych Leszna w latach 2009-2015

	2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013		2013/2014		2014/2015	
	Oddziały	Uczniowie	Oddziały	Uczniowie	Oddziały	Uczniowie	Oddziały	Uczniowie	Oddziały	Uczniowie	Oddziały	Uczniowie
Szkoła Podstawowa nr 1	11	207	11	201	12	220	12	211	12	206	13	232
Szkoła Podstawowa nr 2	12	266	12	240	11	201	11	197	11	186	11	177
Szkoła Podstawowa nr 3	12	222	12	219	12	205	11	195	10	161	9	155
Szkoła Podstawowa nr 4	9	208	9	215	10	217	10	208	9	195	10	211
Szkoła Podstawowa nr 5	12	246	12	266	12	288	13	328	13	354	18	426
Szkoła Podstawowa nr 7	29	770	29	785	29	752	29	748	29	766	33	840
Szkoła Podstawowa nr 9	21	513	22	546	22	565	23	591	23	580	26	658
Szkoła Podstawowa nr 10	15	358	15	338	14	324	14	314	13	292	15	311
Szkoła Podstawowa nr 12	18	442	18	450	20	472	20	488	22	530	25	592
Szkoła Podstawowa nr 13	24	501	26	503	25	510	25	509	25	509	26	536
suma	163	3 733	166	3 763	167	3 754	168	3 789	167	3 779	186	4 138
średnia liczebność oddziału	22,90		22,67		22,48		22,55		22,63		22,25	

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdań z realizacji zadań oświatowych i arkuszy organizacyjnych przedszkoli

Tabela 10. Liczebność oddziałów w Szkołach Podstawowych Leszna w roku szkolnym 2014/2015

	Klasa	I	II	III	IV	V	VI	Razem	Średnio
Szkoła Podstawowa nr 1	uczniowie	57	35	35	39	31	35	232	17,85
	oddziały	3	2	2	2	2	2	13	
Szkoła Podstawowa nr 2	uczniowie	30	32	35	17	33	30	177	16,09
	oddziały	2	2	2	1	2	2	11	
Szkoła Podstawowa nr 3	uczniowie	36	20	16	24	31	28	155	17,22
	oddziały	2	1	1	1	2	2	9	
Szkoła Podstawowa nr 4	uczniowie	43	31	37	33	40	27	211	21,10
	oddziały	2	1	2	2	2	1	10	
Szkoła Podstawowa nr 5	uczniowie	104	57	76	69	68	52	426	23,67
	oddziały	5	2	3	3	3	2	18	
Szkoła Podstawowa nr 7	uczniowie	176	116	109	140	160	139	840	25,45
	oddziały	8	4	4	6	6	5	33	
Szkoła Podstawowa nr 9	uczniowie	166	112	95	106	103	76	658	25,31
	oddziały	7	4	4	4	4	3	26	
Szkoła Podstawowa nr 10	uczniowie	68	46	58	42	51	46	311	20,73
	oddziały	4	2	2	2	3	2	15	
Szkoła Podstawowa nr 12	uczniowie	144	116	89	97	78	68	592	23,68
	oddziały	7	5	3	4	3	3	25	
Szkoła Podstawowa nr 13	uczniowie	132	100	101	65	77	61	536	20,62
	oddziały	6	5	5	3	4	3	26	
razem uczniowie		956	665	651	632	672	562	4 138	
razem oddziały		46	28	28	28	31	25	186	
średnio na oddział		20,78	23,75	23,25	22,57	21,68	22,48		22,25

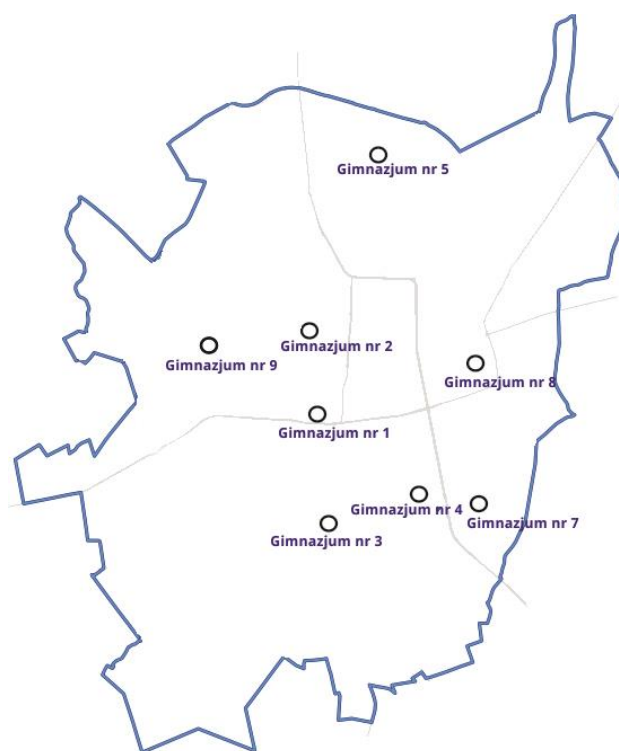
Źródło: opracowanie własne na podstawie arkuszy organizacyjnych szkół

W bieżącym roku szkolnym (2014/2015) liczebność oddziału w poszczególnych szkołach wynosiła od 16 do 25,5 uczniów. Szacunkowo największe oddziały posiadały klasy II oraz III – powyżej 23 uczniów. Odnosząc się do poszczególnych szkół, najmniejsze oddziały, znacznie poniżej średniej, występowały w Szkołach Podstawowych nr 1, 2 oraz 3. Natomiast najliczniejszymi oddziałami charakteryzowały się Szkoły Podstawowe nr 7 oraz 9.

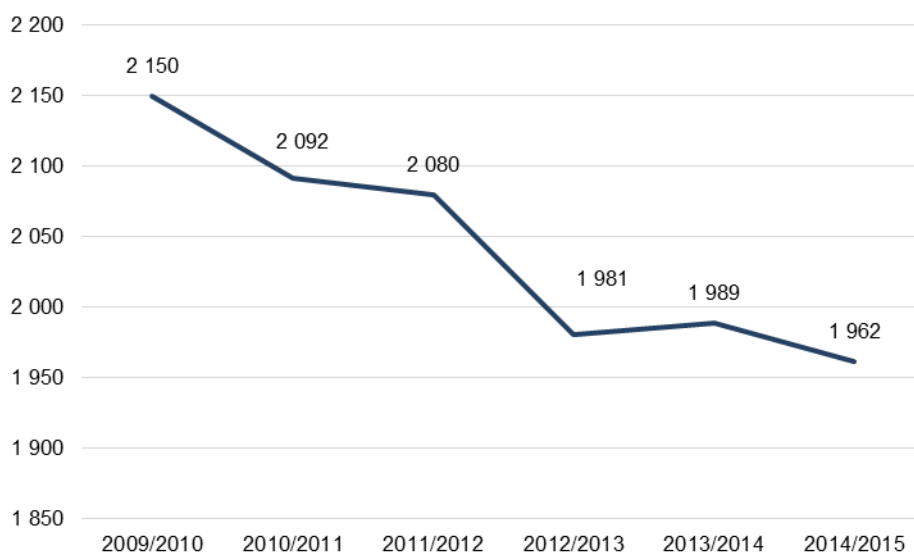
GIMNAZJA

Obecnie na terenie Leszna funkcjonuje siedem placówek zapewniających młodzieży dostęp do edukacji na poziomie gimnazjalnym. W roku szkolnym 2012/2013 przestało funkcjonować Gimnazjum nr 3 oraz Gimnazjum dla Dorosłych. Sieć szkół gimnazjalnych jest niemal tożsama z siecią szkół podstawowych (znajdują się one w miejscach największej gęstości zabudowy).

Ryc. 9. Rozkład sieci szkół gimnazjalnych w Lesznie

Źródło: opracowanie własne, na podstawie danych z UM Leszno

Ryc. 10. Liczba uczniów w gimnazjach funkcjonujących na terenie Leszna w latach 2009-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z informacji o stanie realizacji zadań oświatowych
 O – oddziały
 U – uczniowie

W latach 2009 - 2015 widoczny jest znaczny spadek liczby gimnazjalistów, różnica ta wyniosła niemal 190 uczniów. Spadek uczniów w gimnazjach jest zjawiskiem niepokojącym w kontekście finansowania zadań z zakresu zapewnienia edukacji na tym poziomie. Szczegółowe zestawienie liczby uczniów oraz oddziałów w tych latach zaprezentowano w poniższym zestawieniu (tabela nr 11). Największy spadek uczniów między 2009/2010 a 2014/2015 rokiem (powyżej 120 uczniów) wystąpił w Gimnazjum nr 1, natomiast największy wzrost w Gimnazjum nr 5 – o 106 uczniów. Trend ten stanowi odzwierciedlenie spadku demograficznego w tej kategorii wieku o charakterze cyklicznym (zaprezentowanego wcześniej na piramidzie demograficznej – ryc. 4). W analizowanych latach średnia liczebność oddziału oscylowała wokół 23 uczniów.

Tabela 11. Liczba uczniów i oddziałów w gimnazjach funkcjonujących na terenie Leszna w latach 2009-2014

	2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013		2013/2014		2014/2015	
	Oddziały	Uczniowie	Oddziały	Uczniowie	Oddziały	Uczniowie	Oddziały	Uczniowie	Oddziały	Uczniowie	Oddziały	Uczniowie
Gimnazjum nr 1	19	429	18	411	18	414	17	381	16	351	15	308
Gimnazjum nr 2	8	177	7	154	6	130	6	117	6	107	6	110
Gimnazjum nr 3	3	53	2	26	1	10	--	--	--	--	--	--
Gimnazjum nr 4	14	366	16	402	17	428	17	450	15	405	14	355
Gimnazjum nr 5	7	172	9	187	9	212	9	221	10	269	10	278
Gimnazjum nr 7	12	262	12	252	12	253	13	282	14	288	14	291
Gimnazjum nr 8	12	299	12	276	11	262	11	253	11	254	12	286
Gimnazjum nr 9	13	292	13	278	13	291	12	277	14	315	15	334
Gimnazjum dla Dorosłych	4	100	5	106	4	80	--	--	--	--	--	--
suma	92	2 150	94	2 092	91	2 080	85	1 981	86	1 989	86	1 962
średnia liczebność oddziału	23,37		22,26		22,86		23,31		23,13		22,81	

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdań z realizacji zadań oświatowych i arkuszy organizacyjnych przedszkoli

Tabela 12. Liczebność oddziałów w gimnazjach w roku szkolnym 2014/2015

	Klasa	I	II	III	Razem	Średnio
Gimnazjum nr 1	uczniowie	103	112	93	308	20,53
	oddziały	5	5	5	15	
Gimnazjum nr 2	uczniowie	45	31	34	110	18,33
	oddziały	2	2	2	6	
Gimnazjum nr 4	uczniowie	120	104	131	355	25,36
	oddziały	5	4	5	14	
Gimnazjum nr 5	uczniowie	90	115	73	278	27,80
	oddziały	3	4	3	10	
Gimnazjum nr 7	uczniowie	82	97	112	291	20,79
	oddziały	4	5	5	14	
Gimnazjum nr 8	uczniowie	94	102	90	286	23,83
	oddziały	4	4	4	12	
Gimnazjum nr 9	uczniowie	113	134	87	334	22,27
	oddziały	5	6	4	15	
razem uczniowie		647	695	620	1962	
razem oddziały		28	30	28	86	
średnio na oddział		23,11	23,17	22,14		22,81

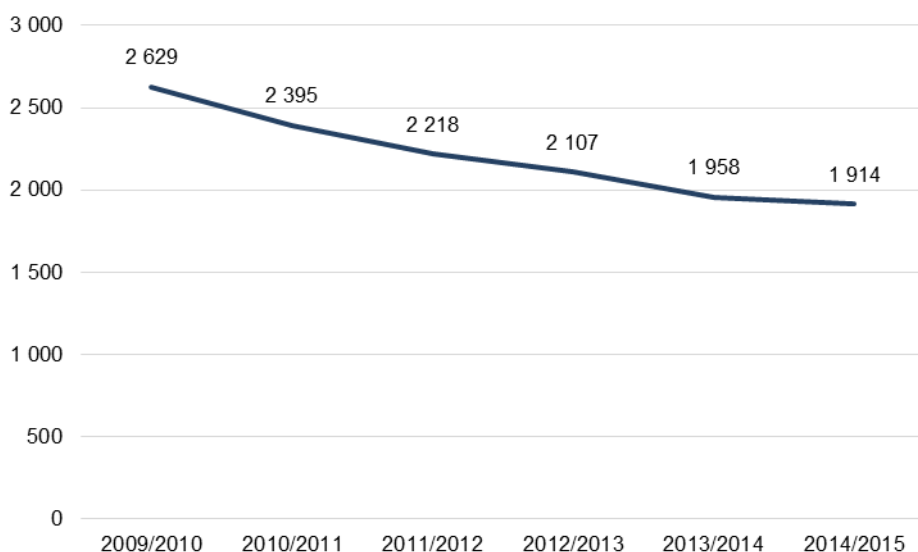
Źródło: opracowanie własne na podstawie arkuszy organizacyjnych szkół

W tabeli nr 12 przeanalizowano liczebność poszczególnych oddziałów w roku szkolnym 2014/2015. Jak wskazują dane, przeciętnie najmniej liczne oddziały posiadało Gimnazjum nr 2 – nieco ponad 18 uczniów, było ono również mało liczne pod względem liczby oddziałów – zaledwie 6. Najwięcej uczniów przypadających na oddział uczęszcza do Gimnazjum nr 5 – prawie 28. Ogółem dla wszystkich gimnazjów liczebność oddziału wynosi przeciętnie 22,8 ucznia.

LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

Zapewnienie edukacji na poziomie ponadgimnazjalnym jest jednym z zadań własnych miast na prawach powiatu, jakim jest Leszno. Miasto prowadzi cztery licea, z których jedno wraz z Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych wchodzi w skład Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1.

Ryc. 11. Liczba uczniów uczęszczających do liceów ogólnokształcących na terenie Leszna w latach 2009-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z realizacji zadań oświatowych i arkuszy organizacyjnych szkół

W latach 2009 - 2015 liczba uczniów w liceach zarządzanych przez Miasto systematycznie spada. Pomiędzy rokiem 2009 a 2015 nastąpiło zmniejszenie liczby uczniów o 715. Na podstawie podanej wcześniej liczby gimnazjalistów można wnioskować, że negatywny trend związany ze spadkiem uczniów szkół ponadgimnazjalnych będzie się utrzymywał.

Tabela 13. Liczebność poszczególnych oddziałów w liceach ogólnokształcących prowadzonych przez Miasto Leszno

	Klasa	I	II	III	Razem	Średnio
Liceum Ogólnokształcące nr 1	uczniowie	217	208	196	621	29,57
	oddziały	7	7	7	21	
Liceum Ogólnokształcące nr 2	uczniowie	213	215	216	644	30,67
	oddziały	7	7	7	21	
Liceum Ogólnokształcące nr 3	uczniowie	165	128	128	421	28,07
	oddziały	5	5	5	15	
Liceum Ogólnokształcące nr 4	uczniowie	73	75	80	228	22,80
	oddziały	3	3	4	10	
razem uczniowie		668	626	620	1914	
razem oddziały		22	22	23	67	
średnio na oddział		30,36	28,45	26,96		28,57

Źródło: opracowanie własne na podstawie arkuszy organizacyjnych szkół

Najmniejsza liczba uczniów uczęszczała do Liceum Ogólnokształcącego nr 4 – zaledwie 228, co przełożyło się na najniższą średnią pod względem liczebności oddziału. Największymi Liceami Ogólnokształcącymi są: Liceum Ogólnokształcące nr 1 oraz nr 2.

Oferta edukacyjna liceów prowadzonych przez Miasto przedstawia się następująco:

1. Liceum Ogólnokształcące nr 1 oferuje kilka profili kształcenia. Oferta składa się z klas: matematyczno-fizycznej, matematyczno-językowej z patronem, lingwistycznej, biologiczno-chemicznej oraz matematyczno-przyrodniczej.
2. Liceum Ogólnokształcące nr 2, posiadające oddziały dwujęzyczne i międzynarodowe. Liceum oferuje naukę w systemie dwujęzycznym, co umożliwia pisanie matury międzynarodowej. W województwie wielkopolskim są tylko trzy placówki zapewniające edukację w takim systemie. Liceum Ogólnokształcące nr 2 wg Rankingu Perspektyw w 2015 roku znajduje się na 9. miejscu wśród wszystkich liceów w województwie wielkopolskim.
3. Liceum Ogólnokształcące nr 3 oferuje naukę w pięciu profilach, tj. językowym, matematyczno-informatycznym, biologiczno-chemicznym, humanistycznym oraz ogólnym. Liceum współpracuje z Urzędem Miasta Leszna w działaniach z zakresu Festiwalu Technologii.
4. Liceum Ogólnokształcące nr 4 oferuje trzy profile klas. Pierwszy z nich stanowi klasa humanistyczno-dziennikarsko-prawna, drugi klasa ogólna z pedagogiką i psychologią, a trzeci profil obejmuje aktywność artystyczno-sportową. Liceum prowadzi współpracę z uczelniami wyższymi, a w ramach tej współpracy uczniowie mogą brać udział w wykładach i konferencjach oraz zajęciach otwartych.

ZESPOŁY SZKÓŁ – TECHNIKA ORAZ ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE

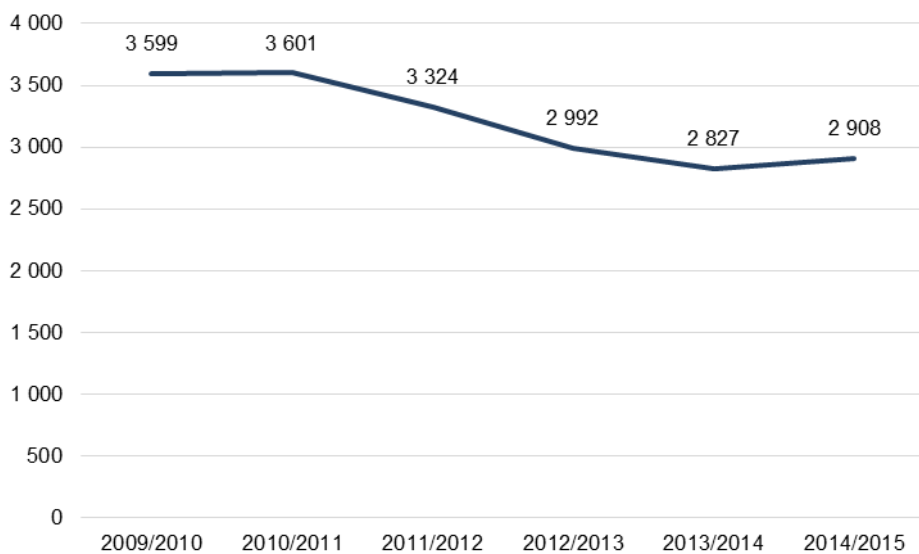
Do szkół ponadgimnazjalnych zarządzanych przez Miasto należy także pięć zespołów szkół zawodowych. Wśród tych placówek wyróżnić można:

1. Zespół Szkół Ekonomicznych im. J.A. Komeńskiego.
2. Zespół Szkół Technicznych im. 55 Poznańskiego Pułki Piechoty.
3. Zespół Szkół Rolniczo-Budowlanych im. Synów Pułku.
4. Zespół Szkół Ochrony Środowiska.
5. Zespół Szkół Elektroniczno-Telekomunikacyjnych.

*Ponadto Miasto Leszno prowadzi Zespół Szkół Specjalnych im. Janusza Korczaka, w skład którego wchodzi: **szkoła podstawowa, gimnazjum, zasadnicza szkoła zawodowa oraz szkoła przysposabiająca do pracy**. Ze względu na szczególny charakter Zespołu Szkół Specjalnych nie analizowano danych dotyczących tej placówki i jej uczniów.*

Poniżej przeanalizowano liczebność uczniów poszczególnych placówek oświatowych w Zespołach Szkół. Rycina 12. przedstawia zmiany w licznie uczniów uczęszczających do Zespołów Szkół w latach 2009 - 2015.

Ryc. 12. Liczba uczniów uczęszczających do Zespołów Szkół prowadzonych przez Miasto w latach 2009-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań z realizacji zadań oświatowych oraz arkuszy organizacyjnych szkół

Liczba uczniów w Zespołach Szkół zarządzanych przez Miasto również przyjmuje tendencję spadkową. Największa zmiana w liczbie uczniów nastąpiła między rokiem szkolnym 2011/2012 a 2012/2013. Od tego czasu utrzymuje się na względnie stabilnym poziomie, jednak w porównaniu do pierwszego roku analizy liczba osób kształcących się w technikach i szkołach zawodowych zmalała o niemal 700.

Największy spadek liczby uczniów odnotowano w Zespole Szkół Rolniczo-Budowlanych. Ta placówka odnotowuje także jedno z niższych wyników maturalnych wśród innych szkół Leszna. W analizowanym okresie liczba uczęszczających tam uczniów zmalała o ponad 250. Znaczne zmniejszenie liczby uczniów nastąpiło także w szkołach Zespołu Szkół Ekonomicznych oraz Zespołu Szkół Technicznych (powyżej 100 uczniów).

Tabela 14. Średnia liczebność oddziałów w zasadniczych szkołach zawodowych i technikach w latach 2009-2015

Rok szkolny	2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013		2013/2014		2014/2015	
	Oddziały	Uczniowie	Oddziały	Uczniowie	Oddziały	Uczniowie	Oddziały	Uczniowie	Oddziały	Uczniowie	Oddziały	Uczniowie
Zespół Szkół Ekonomicznych	42	1050	40	982	37	913	33	899	34	822	36	874
Zespół Szkół Technicznych	26	591	31	669	29	632	20	474	20	446	21	475
Zespół Szkół Rolniczo-Budowlanych	34	776	34	790	33	739	25	568	26	569	23	520
Zespół Szkół Ochrony Środowiska	30	761	33	767	31	724	29	768	30	713	30	709
Zespół Szkół Elektroniczno-Telekomunikacyjnych	19	421	19	393	15	316	11	283	12	277	17	330
suma	154	3 599	157	3 601	145	3 324	118	2 992	122	2 827	127	2 908
średnia liczebność oddziału	23,37		22,94		22,92		25,36		23,17		22,90	

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań z realizacji zadań oświatowych oraz arkuszy organizacyjnych szkół

ANALIZA POLITYKI KADROWEJ

Proces edukacji oraz jakość kształcenia w szkołach zależą w głównej mierze od umiejętności, kwalifikacji oraz doświadczenia pracowników placówek edukacyjnych, przede wszystkim nauczycieli. Stan zatrudnienia w danej szkole, w tym liczba etatów i rodzaj stanowisk w danym roku szkolnym powinny być więc dostosowane do potrzeb kształcenia. W związku z powyższym dokonano szczegółowej analizy zatrudnienia w szkołach prowadzonych przez Miasto.

Na podstawie danych zawartych w Systemie Informacji Oświatowej zestawiono poziom zatrudnienia nauczycieli w leszczyńskich szkołach. Tabela 15. prezentuje liczbę nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez Miasto w latach 2010 - 2014.

Tabela 15. Liczba nauczycieli zatrudnionych przez Miasto Leszno w latach 2010-2014

Rok szkolny*		2010	2011	2012	2013	2014
Liczba nauczycieli zatrudnionych w pełnym wymiarze		1 246	1 217	1 220	1 222	1 283
Zatrudnieni w niepełnym wymiarze	liczba	640	718	723	672	683
	w tym etaty	215,25	245,87	235,90	240,26	241,85
Razem liczba nauczycieli		1 886	1 935	1 943	1 894	1 966
Razem etaty nauczycielskie		1 461,25	1 462,87	1 455,90	1 462,26	1 524,85

*tabela prezentuje stan na dzień 30 września każdego roku, wg SIO

Źródło: Opracowanie własne.

W roku 2014 w stosunku do roku 2010 zwiększeniu uległ poziom zatrudnienia nauczycieli w szkołach. Zwiększyła się zarówno liczba nauczycieli (w 2014 roku w szkołach zatrudnionych było o 80 nauczycieli więcej niż w 2010 roku), jak również liczba etatów nauczycielskich (w 2014 roku liczba etatów nauczycielskich była wyższa o 63,6 w stosunku do 2010 roku).

Tabela 16. Liczba nauczycieli wg stopnia awansu zawodowego zatrudnionych przez Miasto Leszno w latach 2010-2014

Rok szkolny*	2010	2011	2012	2013	2014
Razem etaty nauczycielskie	1 461,25	1 462,87	1 455,90	1 462,26	1 524,85
bez stopnia	37,00	46,16	54,25	33,31	41,84
stażysta	47,51	45,32	41,11	61,84	62,49
kontraktowy	263,39	256,86	248,95	246,62	258,51
mianowany	410,97	397,05	386,45	376,34	390,79
dyplomowany	702,38	717,48	725,14	744,15	771,22

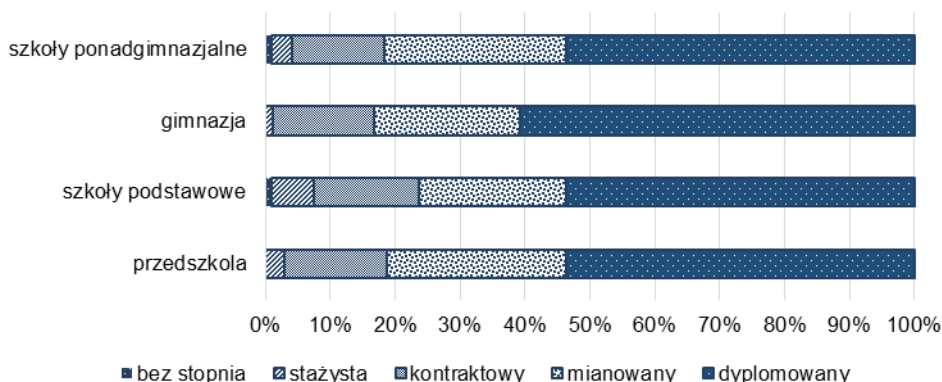
*tabela prezentuje stan na dzień 30 września każdego roku, wg SIO

Źródło: Opracowanie własne.

Od 2011 roku wyraźnemu zwiększeniu uległa liczba nauczycieli zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu, przy czym najwyższy wzrost zatrudnienia zaobserwowano w 2014 roku. W przypadku nauczycieli zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy od 2011 roku liczba etatów kształtowała się na zbliżonym poziomie. Zwiększenie zasobu kadry nauczycielskiej w szkołach prowadzonych przez Miasto wynikało zatem przede wszystkim z zatrudniania nauczycieli w pełnym wymiarze.

W placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto zatrudnieni są w większości nauczyciele z wieloletnim stażem pracy. W 2014 roku na 1 524,85 etatów nauczycielskich, 771,22 przypadają na nauczycieli dyplomowanych. W analizowanym okresie zmniejszeniu uległa liczba etatów nauczycieli mianowanych, wzrosła zaś liczba etatów nauczycieli dyplomowanych i stażystów. Na stabilnym poziomie kształtował się poziom zatrudnienia nauczycieli kontraktowych.

Ryc. 13. Zatrudnienie nauczycieli w szkołach prowadzonych przez Miasto Leszno wg stopnia awansu zawodowego w roku szkolnym 2014/2015

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie informacji o stanie zatrudnienia w szkołach na dzień 30 września 2014 roku.

Z ryciny wynika, że najwięcej nauczycieli dyplomowanych w roku szkolnym 2014/2015 zatrudnionych było w gimnazjach (60,67%). W pozostałych placówkach udział nauczycieli dyplomowanych kształtuje się na zbliżonym poziomie. Niewielki odsetek nauczycieli stanowią stażyści – średnio 3,39% w skali całego Miasta. Według typów szkół największy odsetek stażystów występuje w szkołach podstawowych (6,43%).

Tabela 17. Liczba uczniów na etat nauczycielski w Mieście Lesznie w latach 2010-2014

Rok szkolny*	2010	2011	2012	2013	2014
Razem etaty nauczycielskie	1 461,25	1 462,87	1 455,90	1 462,26	1 524,85
Liczba uczniów	17 072	17 235	17 137	16 571	16 631
Liczba uczniów na etat	11,68	11,78	11,77	11,33	10,91

*tabela prezentuje stan na dzień 30 września każdego roku, wg SIO

Źródło: Opracowanie własne.

Wzrastającej liczbie etatów nauczycielskich w szkołach prowadzonych przez Miasto towarzyszył spadek liczby uczniów. Spowodowało to tym samym niższą liczbę uczniów przypadających w przeliczeniu na etat nauczycielski. Od 2010 roku wartość wskaźnika zmniejszyła się o 0,78. Z analizy struktury demograficznej Miasta wynika, że od kilkunastu lat sukcesywnie maleje liczba dzieci, a największy spadek dostrzega się w przypadku dzieci w wieku szkolnym (7-12 lat). Ponadto obecnie obowiązujące przepisy prawa wprowadziły m.in. ograniczenie liczebności oddziałów klas I-III, wskutek czego zajęcia edukacyjne powinny być prowadzone w oddziałach liczących nie więcej niż 25 uczniów.

Brak elastyczności znacząco ogranicza możliwości Miasta w zakresie dostosowywania struktury zatrudnienia do zmieniającej się liczby dzieci.

PRZEDSZKOLA

Ze sprawozdań z realizacji zadań oświatowych wynika, że w roku szkolnym 2013/2014 w przedszkolach publicznych prowadzonych przez Miasto Leszno zatrudnionych było 138 nauczycieli na 137,25 etatu. W ciągu ostatnich 5 lat liczba zatrudnionych nauczycieli kształtowała się na zbliżonym poziomie. Od 2010 roku zatrudnienie w leszczyńskich przedszkolach zwiększyło się o 6,88 etatu.

Tabela 18. Zatrudnienie w przedszkolach prowadzonych przez Miasto w latach 2009/2010-2013/2014

Przedszkola	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Liczba nauczycieli	137	140	136	136	138
Etaty nauczycielskie	130,37	133,01	131,87	133,46	137,25
Pracownicy obsługi	145	146	146	147	146
Liczba uczniów	1 749	1 736	1 752	1 746	1 791
Liczba uczniów na etat	13,42	13,05	13,29	13,08	13,05

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdań z realizacji zadań oświatowych w latach szkolnych 2009/2010-2013/2014.

Z tabeli wynika, że na przestrzeni lat na stabilnym poziomie utrzymywała się liczba uczniów przypadająca na etat nauczycielski w przedszkolu. Średnio 13 wychowanków przedszkola przypadało na jeden etat nauczycielski. W tabeli poniżej zestawiono jak kształtowała się relacja liczby przedszkolaków na etat nauczycielski na przestrzeni ostatnich pięciu lat w poszczególnych przedszkolach prowadzonych przez Miasto.

Tabela 19. Liczba uczniów na etat w przedszkolach prowadzonych przez Miasto Leszno w latach 2009/2010/2013/2014

Przedszkola	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Przedszkole Miejskie Nr 3	13,40	12,50	12,50	12,50	12,50
Przedszkole Miejskie Nr 4	15,00	15,00	15,00	15,00	15,00
Przedszkole Miejskie Nr 5	12,50	12,50	12,50	12,50	12,50
Przedszkole Miejskie Nr 6	18,75	18,75	18,25	18,75	16,67
Przedszkole Miejskie Nr 7	14,79	14,79	16,52	18,39	15,10
Przedszkole Miejskie Nr 8	15,00	15,00	15,00	15,00	15,00
Przedszkole Miejskie Nr 10	14,11	13,26	12,50	12,50	13,67
Przedszkole Miejskie Nr 11	13,64	12,50	13,73	13,64	13,64
Przedszkole Miejskie Nr 12	16,00	16,00	14,77	13,86	13,00
Przedszkole Miejskie Nr 13	14,29	13,14	16,42	14,29	13,89
Przedszkole Miejskie Nr 15	20,45	20,45	20,65	20,00	20,00
Przedszkole Miejskie Nr 18	12,65	12,58	12,50	12,50	12,50
Przedszkole Miejskie Nr 19	12,33	12,52	12,60	11,36	12,50
Przedszkole Miejskie Nr 20	13,89	12,50	12,50	13,89	13,89
Przedszkole Miejskie Nr 21	6,89	6,95	6,82	6,03	6,22

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdań z realizacji zadań oświatowych w latach szkolnych 2009/2010-2013/2014.

Z analizy wynika, że na 15 przedszkoli prowadzonych przez Miasto, cztery charakteryzują się niższymi wartościami wskaźników w stosunku do średniej dla Leszna. W każdym z prowadzonych przedszkoli relacja liczby uczniów do nauczycieli kształtuje się na zbliżonym poziomie i nie dostrzega się sytuacji, w której rażąco zmniejszyła się omawiana relacja.

Najwyższa liczba przedszkolaków na etat nauczycielski występuje w Przedszkolu Miejskim nr 15. W roku szkolnym 2013/2014 na etat nauczycielski przypadało tam ponad 20 przedszkolaków. Z analizy wynika, że corocznie do Przedszkola uczęszczało 100 dzieci, zaś liczba etatów nauczycielskich nie zmieniła się w znaczący sposób (w roku szkolnym 2012/2013 liczbę etatów nauczycielskich zwiększono z 4,89 do 5).

Niska wartość wskaźników w Przedszkolu Miejskim nr 21 wynika z faktu, iż w placówce funkcjonują oddziały integracyjne i specjalne, w których ze względu na konieczność zapewnienia indywidualnej opieki dla przedszkolaków niezbędne jest zatrudnienie większej liczby nauczycieli. Zatrudnienie w Przedszkolu nr 21 w analizowanym okresie kształtowało się na stabilnym poziomie.

W roku szkolnym 2013/2014 w przedszkolach pracowało łącznie 138 nauczycieli wychowania przedszkolnego. Z analizy wynika, że w roku szkolnym 2014/2015 ogólna liczba nauczycieli nie uległa zmianie, nastąpiły tylko nieznaczne przesunięcia w poszczególnych placówkach (zmniejszyła się liczba nauczycieli w Przedszkolu nr 6, zwiększyła się natomiast liczba nauczycieli w Przedszkolu nr 13). W tabeli poniżej zestawiono strukturę nauczycieli zatrudnionych w leszczyńskich przedszkolach w roku szkolnym 2014/2015 w podziale na stopnie awansu zawodowego.

Tabela 20. Liczba nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach prowadzonych przez Miasto w roku szkolnym 2014/2015

Przedszkola	2014/2015	stażysta	kontraktowy	mianowany	dyplomowany
Przedszkole Miejskie Nr 3	10	-	-	6	4
Przedszkole Miejskie Nr 4	5	-	-	-	5
Przedszkole Miejskie Nr 5	8	-	1	3	4
Przedszkole Miejskie Nr 6	5	1	1	2	1
Przedszkole Miejskie Nr 7	10	1	2	1	6
Przedszkole Miejskie Nr 8	10	-	1	-	9
Przedszkole Miejskie Nr 10	9	-	1	2	6
Przedszkole Miejskie Nr 11	11	-	1	6	4
Przedszkole Miejskie Nr 12	7	-	1	5	1
Przedszkole Miejskie Nr 13	10	2	3	3	2
Przedszkole Miejskie Nr 15	5	-	1	1	3
Przedszkole Miejskie Nr 18	12	-	2	3	7
Przedszkole Miejskie Nr 19	10	-	2	6	2
Przedszkole Miejskie Nr 20	9	-	-	-	9
Przedszkole Miejskie Nr 21	17	-	6	-	11
Łącznie przedszkola	138	4	22	38	74
Struktura	--	2,90%	15,94%	27,54%	53,62%

*zestawienie uwzględnia liczbę nauczycieli wychowania przedszkolnego (nauczanie zasadnicze), bez logopedy, nauczycieli j. angielskiego i religii

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie wykazu kadry pracowniczej za rok szkolny 2014/2015

Dominujące znaczenie w strukturze nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach prowadzonych przez Miasto Leszno odgrywiają nauczyciele dyplomowani. W przedszkolach niemal nie zatrudnia się stażystów.

Brak objęcia przedszkoli finansowaniem w formie subwencji powoduje, że w przeciwieństwie do szkół podstawowych, gimnazjów czy szkół ponadgimnazjalnych środki jakie przekazywane są na wypłatę wynagrodzeń opiekunów w przedszkolu pochodzą z dochodów własnych Miasta oraz dotacji przekazywanej począwszy od 2013 roku z budżetu centralnego, której celem jest zrekompensowanie gminom dochodów utraconych z powodu ustawowego ograniczenia wysokości stawki odpłatności na opiekę przedszkolną.

SZKOŁY PODSTAWOWE

W latach szkolnych 2009/2010 - 2013/2014 zatrudnienie w szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto zwiększyło się łącznie o 30 nauczycieli. Przełożyło się to jednocześnie na wzrost liczby etatów nauczycielskich. Najwyższy wzrost etatów nauczycielskich nastąpił w roku szkolnym 2013/2014, w którym w stosunku do roku poprzedniego liczba etatów zwiększyła się o 21,48.

Od września 2014 roku obowiązkiem szkolnym objęto wszystkie dzieci 7-letnie (rocznik 2007) oraz dzieci 6-letnie, urodzone w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2008 r. Zwiększenie liczby uczniów pobierających naukę w szkołach podstawowych będzie wiązało się z koniecznością utworzenia nowych oddziałów, a także rozszerzenia zakresu opieki świetlicowej, a to z kolei przełoży się na kolejne zwiększenie zatrudnienia w placówkach.

Tabela 21. Zatrudnienie w szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto Leszno w latach 2009/2010-2013/2014

Szkoły podstawowe	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Liczba nauczycieli	335	315	345	347	365
Etaty nauczycielskie	309,03	310,06	319,35	321,91	343,39
Pracownicy administracji i obsługi	98,00	99,00	97,48	96,48	95,65
Liczba uczniów	3 733	3 763	3 754	3 789	3 779
Liczba uczniów na etat	12,08	12,14	11,76	11,77	11,00

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdań z realizacji zadań oświatowych w latach szkolnych 2009/2010-2013/2014.

Z analizy wynika, że liczba uczniów pobierających naukę w szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto charakteryzowała się niewielkim zróżnicowaniem.

W poszczególnych latach szkolnych w miarę stabilna liczba uczniów w szkołach, przy wzrastającym poziomie zatrudnienia przełożyła się na spadek liczby uczniów przypadających na etat nauczycielski. Średnia wartość tego wskaźnika kształtowała się na poziomie 11,75. W tabeli poniżej zestawiono jak kształtowała się relacja liczby uczniów na etat nauczycielski na przestrzeni ostatnich pięciu lat w poszczególnych szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto.

Tabela 22. Liczba uczniów na etat w szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto w latach 2009/2010/2013/2014

Szkoły Podstawowe	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
SP nr 1	11,18	10,87	11,22	10,90	10,27
SP nr 2	11,40	10,81	8,78	8,79	8,71
SP nr 3	11,42	11,10	10,44	9,95	8,28
SP nr 4	12,44	13,82	12,86	12,18	11,57
SP nr 5	13,11	13,61	12,55	15,22	15,43
SP nr 7	14,36	14,36	13,72	13,15	13,13
SP nr 9	12,99	13,17	13,37	13,62	13,00
SP nr 10	12,42	12,62	12,66	11,82	8,67
SP nr 12	12,47	13,30	13,01	13,43	13,65
SP nr 13	9,13	8,71	8,73	8,66	7,57

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdań z realizacji zadań oświatowych w latach szkolnych 2009/2010-2013/2014.

W części szkół podstawowych relacja liczby uczniów na etat nauczycielski spadała. Taką tendencję dostrzega się m.in. w Szkołach Podstawowych nr 1, 2, 3, 7 i 10, zaś na 10 szkół podstawowych prowadzonych przez Miasto, w trzech placówkach liczba uczniów przypadających na etat była niższa od średniej dla Leszna.

Najbardziej wyraźny spadek dostrzega się w Szkole Podstawowej nr 10, w której od roku szkolnego 2009/2010 wartość wskaźnika zmalała o 3,75. Z danych wynika, że w ciągu pięciu lat liczba uczniów pobierających naukę w tej szkole zmniejszyła się o 66 osób (z 358 uczniów w roku szkolnym 2009/2010 do 292 uczniów w roku szkolnym 2013/2014). Etaty w szkole kształtowały się na poziomie 28,83 i 33,67 odpowiednio w roku szkolnym 2009/2010 i 2013/2014.

Najlepiej sytuacja kształtuje się w Szkole Podstawowej nr 5, dla której wskaźnik liczby uczniów przypadających na etat nauczycielski zwiększył się w analizowanym o 2,32. Od roku szkolnego 2009/2010 liczba uczniów w placówce zwiększyła się znacząco – o 108 uczniów więcej pobierało naukę w roku szkolnym 2013/2014 w stosunku do roku 2009/2010. Należy ponadto zwrócić uwagę na fakt, że stosunkowo niewielkiej zmianie uległa liczba etatów nauczycielskich (wzrost o 4,18 etatu).

Niska wartość wskaźników w Szkole Podstawowej nr 13 wynika z faktu, iż w placówce funkcjonują oddziały integracyjne, w których ze względu na konieczność zapewnienia indywidualnej opieki dla uczniów konieczne jest zatrudnienie większej liczby nauczycieli. Liczba uczniów przypadających na etat nauczycielski zmniejszyła się, co wynikało ze zwiększenia kadry nauczycielskiej (wzrost liczby etatów o 12,39 na przestrzeni 5 lat).

W roku szkolnym 2013/2014 w szkołach podstawowych pracowało łącznie 365 nauczycieli (nauczyciele przedmiotów zasadniczych, nie uwzględniano pedagogów, wychowawców świetlicy czy opiekunów biblioteki). W roku szkolnym 2014/2015 kadrę zwiększono łącznie o 7 nauczycieli. W tabeli poniżej zestawiono strukturę nauczycieli zatrudnionych w leszczyńskich szkołach podstawowych w roku szkolnym 2014/2015 w podziale na stopnie awansu zawodowego.

Tabela 23. Liczba nauczycieli zatrudnionych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto w roku szkolnym 2014/2015

Szkoły Podstawowe	2014/2015	stażysta	kontraktowy	mianowany	dplomowany	bez stopnia
SP nr 1	25	1	5	7	12	
SP nr 2	23		5	6	12	
SP nr 3	22	1	4	3	13	1
SP nr 4	21	1	2	6	12	
SP nr 5	32	4	3	8	17	
SP nr 7	62	2	7	13	38	2
SP nr 9	46	2	7	12	25	
SP nr 10	32	2	5	8	17	
SP nr 12	45	8	10	5	21	1
SP nr 13	65	3	12	17	33	
Łącznie SP	373	24	60	85	200	4
Struktura	--	6,43%	16,09%	22,79%	53,62%	1,07%

*zestawienie uwzględnia liczbę nauczycieli zasadniczych, bez pedagogów, wychowawców świetlicy oraz bibliotekarzy.

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie wykazu kadry pracowniczej za rok szkolny 2014/2015

Dominujące znaczenie w strukturze nauczycieli zatrudnionych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto odgrywają nauczyciele dyplomowani, stanowiący ponad 50% kadry. Na pozostałą kadrę składają się nauczyciele o stopniu stażysty, kontraktowym i mianowanym. Wśród zatrudnionej kadry 1,07% nauczycieli nie posiada stopnia awansu zawodowego.

GIMNAZJA

W przypadku poziomu zatrudnienia nauczycieli w gimnazjach dostrzega się taką samą tendencję jak w przypadku szkół podstawowych. O 35 nauczycieli zwiększyła się kadra w gimnazjach prowadzonych przez Miasto w analizowanym okresie. W roku szkolnym 2012/2013 zauważono jednorazowy spadek liczby zatrudnionych nauczycieli (wraz z etatami), a następnie ponowny wzrost w roku szkolnym 2013/2014. Zwiększeniu liczby nauczycieli w roku szkolnym 2013/2014 o 25 osób towarzyszyło zwiększenie liczby etatów o 13,96, co oznacza że większość nauczycieli zatrudniono w niepełnym wymiarze czasu pracy. W odniesieniu do etatów największy wzrost dotyczył roku 2010/2011.

Tabela 24. Zatrudnienie w gimnazjach prowadzonych przez Miasto w latach 2009/2010-2013/2014

Gimnazja	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Liczba nauczycieli	234	245	262	244	269
Etaty nauczycielskie	199,85	216,47	219,65	209,77	221,73
Pracownicy administracji i obsługi	43,00	51,00	40,68	40,68	41,50
Liczba uczniów	2 050	1 986	2 000	1 981	1 989
Liczba uczniów na etat	10,26	9,17	9,11	9,44	8,97

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdań z realizacji zadań oświatowych w latach szkolnych 2009/2010-2013/2014.

W roku szkolnym 2010/2011 nastąpił największy spadek liczby uczniów pobierających naukę w gimnazjach w stosunku do roku poprzedniego. W tym właśnie roku nastąpił również największy spadek liczby uczniów przypadających na etat nauczycielski. W latach szkolnych 2010/2011 - 2012/2013 relacja ta kształtowała się na dość stabilnym poziomie, co wynikało głównie z faktu utrzymywania się stabilnej liczby uczniów. Pomimo iż w roku szkolnym 2013/2014 liczba uczniów była zbliżona do roku poprzedniego to jednak w wyniku wzrostu zatrudnienia w placówkach nastąpił spadek wartości omawianego wskaźnika.

Tabela 25. Liczba uczniów na etat w gimnazjach prowadzonych przez Miasto Leszno w latach 2009/2010/2013/2014

Gimnazja	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Gimnazjum Nr 1	10,52	9,85	10,39	10,07	9,12
Gimnazjum Nr 2	10,17	9,19	8,41	7,50	6,41
Gimnazjum Nr 4	11,00	9,57	11,12	11,15	10,21
Gimnazjum Nr 5	9,89	10,07	7,74	10,72	10,64
Gimnazjum Nr 7	7,24	6,35	6,23	6,95	6,39
Gimnazjum Nr 8	10,42	9,39	8,94	9,28	8,80
Gimnazjum Nr 9	11,19	9,80	10,20	10,08	11,39

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdań z realizacji zadań oświatowych w latach szkolnych 2009/2010-2013/2014.

W roku szkolnym 2010/2011 w prowadzonych przez Miasto gimnazjach nastąpił spadek liczby uczniów przypadających na etat nauczycielski (za wyjątkiem Gimnazjum nr 5). W dwóch gimnazjach dostrzega się wyraźny spadek liczby uczniów w stosunku do etatów nauczycielskich, co tym samym powoduje, że placówki te uzyskują wynik niższy od średniej dla Miasta.

Znaczący spadek dostrzega się w przypadku Gimnazjum nr 2, w którym od roku szkolnego 2009/2010 liczba uczniów przypadających na etat zmniejszyła się o 3,76. Jak wynika ze sprawozdań z realizacji zadań oświatowych, liczba uczniów pobierających naukę w Gimnazjum spadła ze 177 w roku szkolnym 2009/2010 do 107 w roku szkolnym 2013/2014. Nie znalazło to jednak odzwierciedlenia w liczbie zatrudnionych nauczycieli – w analizowanym okresie zatrudnienie zmniejszono tylko 0,7 etatu. Spadek uczniów dostrzega się również w Gimnazjum nr 8 (spadek o 45 uczniów).

Dużo wyżej w stosunku do średniej dla Miasta kształtują się wyniki Gimnazjów nr 4, 5 i 9. Największy wzrost liczby uczniów nastąpił w Gimnazjum nr 5, z 172 uczniów w roku szkolnym 2009/2010 do 269 w roku szkolnym 2013/2014. W roku szkolnym 2011/2012 liczbę etatów nauczycielskich zwiększono o 8,81 etatów co przełożyło się na uzyskanie względnie niskiego wskaźnika w tym roku. W kolejnych latach poziom kadry nauczycielskiej dostosowano do potrzeb nauczania. Gimnazjum nr 7 jest placówką, w której funkcjonują oddziały specjalne i integracyjne, co tłumaczy niską wartość wskaźników.

Tabela 26. Liczba nauczycieli zatrudnionych w gimnazjach prowadzonych przez Miasto Leszno w roku szkolnym 2014/2015

Gimnazja	2014/2015	stażysta	kontraktowy	mianowany	dplomowany
Gimnazjum Nr 1	46		4	12	30
Gimnazjum Nr 2	20	1	1	4	14
Gimnazjum Nr 4	43	1	12	11	19
Gimnazjum Nr 5	38		8	4	26
Gimnazjum Nr 7	49		10	9	30
Gimnazjum Nr 8	37		3	15	19
Gimnazjum Nr 9	34	1	4	5	24
Łącznie gimnazja	267	3	42	60	162
Struktura	-	1,12%	15,73%	22,47%	60,67%

Zródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdań z realizacji zadań oświatowych w latach szkolnych 2009/2010-2013/2014.

Podobnie jak w przypadku przedszkoli i szkół podstawowych dominujące znaczenie w strukturze kadry nauczycielskiej odgrywają nauczyciele dyplomowani. Należy przy tym zwrócić uwagę na zatrudnienie w Gimnazjach nr 4 i 8, gdzie dość duży udział w strukturze nauczycieli odgrywają nauczyciele kontraktowi i mianowani. W mniejszym stopniu zatrudnia się w gimnazjach nauczycieli stażystów.

SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE

Biorąc pod uwagę poziom zatrudnienia w szkołach ponadgimnazjalnych zauważa się tendencję przeciwną do wcześniej opisanych – w analizowanym okresie zatrudnienie w szkołach średnich prowadzonych przez Miasto zmniejszyło się. Spadek zatrudnienia dotyczył zarówno liceów jak i zespołów szkół (technika wraz z zasadniczymi szkołami zawodowymi). Malejącej liczbie nauczycieli towarzyszył spadek liczby etatów.

W ogóle szkół ponadgimnazjalnych w analizowanym okresie liczba nauczycieli zmniejszyła się o 64 osoby, czemu towarzyszył spadek o 54,37 etatów nauczycielskich. W liceach liczba nauczycieli zmalała o 29 osób (23,6 etatów), zaś w zespołach szkół o 35 osób (29,79 etatów). W obu typach placówek dostrzeżono problem malejącej liczby uczniów.

Malejącej liczbie uczniów oraz spadkowi zatrudnienia w szkołach towarzyszył jednak także spadek wskaźnika liczby uczniów przypadających na etat nauczycielski. W roku szkolnym 2013/2014 w stosunku do roku szkolnego 2009/2010 wartość wskaźnika była niższa o 1,71 w skali całego Miasta.

Tabela 27. Zatrudnienie w szkołach ponadgimnazjalnych prowadzonych przez Miasto Leszno w latach 2009/2010-2013/2014

Szkoły ponadgimnazjalne	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Liczba nauczycieli	667	669	645	609	603
Etaty nauczycielskie	589,91	590,79	563,60	534,85	535,54
Pracownicy administracji i obsługi	151	154	150	150	150
Liczba uczniów	6 525	6 281	5 804	5 336	5 005
Liczba uczniów na etat	11,06	10,63	10,30	9,98	9,35
LICEA					
Liczba nauczycieli	241	234	236	217	212
Etaty nauczycielskie	211,92	207,93	203,35	188,52	187,34
Pracownicy administracji i obsługi	45,00	43,00	41,26	42,01	42,01
Liczba uczniów	2 629	2 395	2 218	2 107	1 958
Liczba uczniów na etat	12,41	11,52	10,91	11,18	10,45
TECHNIKA I SZKOŁY ZAWODOWE					
Liczba nauczycieli	426	435	409	392	391
Etaty nauczycielskie	377,99	382,86	360,25	346,33	348,20
Pracownicy administracji i obsługi	106,00	111,00	108,30	108,08	108,40
Liczba uczniów	3 896	3 886	3 586	3 229	3 047
Liczba uczniów na etat	10,31	10,15	9,95	9,32	8,75

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdań z realizacji zadań oświatowych w latach szkolnych 2009/2010-2013/2014.

Z porównania wartości wskaźników wyznaczonych dla liceów i zespołów szkół ponadgimnazjalnych wynika, że spadek dotyczył obu typów placówek, przy czym wartości jakie charakteryzują licea w poszczególnych latach szkolnych były wyższe. Z drugiej jednak strony porównując zachodzące przez lata zmiany, okazuje się, że w liceach spadek był wyraźniejszy. W roku szkolnym 2013/2014 w stosunku do roku 2009/2010 liczba uczniów przypadających na etat nauczycielski w liceach zmniejszyła się o 1,96 zaś w zespołach szkół o 1,56. Jedną z przyczyn tego stanu była likwidacja nadgodzin.

Tabela 28. Liczba uczniów na etat w szkołach ponadgimnazjalnych prowadzonych przez Miasto Leszno w latach 2009/2010/2013/2014

Szkoły ponadgimnazjalne	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
I LO	10,69	12,31	11,67	11,79	10,77
II LO	12,94	10,72	10,35	11,12	10,61
III LO	11,83	12,60	12,10	11,38	11,15
IV LO	12,41	10,63	9,56	10,04	8,70
ZS Ekonomicznych	11,48	10,34	10,25	10,16	9,24
ZS Technicznych	11,94	14,46	13,52	10,92	11,14
ZS Rolniczo-Budowlanych	9,87	10,50	11,28	8,95	8,50
ZS Ochrony Środowiska	15,52	14,00	13,48	15,94	14,18
ZS Elektroniczno-Telekomunikacyjnych	11,08	11,35	10,09	10,22	9,45

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdań z realizacji zadań oświatowych w latach szkolnych 2009/2010-2013/2014.

W odniesieniu do wartości średnich wyznaczonych dla liceów, najłabiej w zestawieniu wypada IV Liceum Ogólnokształcące. Od roku szkolnego 2009/2010 liczba uczniów przypadająca na etat nauczycielski zmalała o 3,71. Przez lata liczba uczniów pobierających naukę w placówce zmalała z 593 (rok szkolny 2009/2010) do 272 (rok szkolny 2013/2014). Towarzyszył temu spadek liczby etatów nauczycielskich z 57 do 37 w roku szkolnym 2013/2014.

W przypadku zespołów szkół, średniej typowej dla wszystkich szkół nie zachował Zespół Szkół Rolniczo-Budowlanych. W placówce w analizowanych latach szkolnych liczba uczniów zmalała o 180 osób, zaś zatrudnienie zmniejszono o 16 etatów.

Pośród wszystkich zespołów szkół sytuacja najlepiej kształtuje się w Zespole Szkół Ochrony Środowiska. We wszystkich latach szkolnych liczba uczniów w placówce kształtowała się na zbliżonym poziomie, czemu towarzyszył równie stabilny poziom zatrudnienia w placówce.

Tabela 29. Liczba nauczycieli zatrudnionych w szkołach ponadgimnazjalnych prowadzonych przez Miasto Leszno w roku szkolnym 2014/2015

Szkoły ponadgimnazjalne	2014/2015	stażysta	kontrak-towy	miano-wany	dyplo-mowany	bez stopnia
I LO	63		9	9	45	
II LO	74	1	14	22	37	
III LO	44	1	6	13	24	
IV LO	37	3	2	7	25	
ZS Ekonomicznych	91		6	22	63	
ZS Technicznych	46	2	6	13	25	
ZS Rolniczo-Budowlanych	64	2	9	25	26	2
ZS Ochrony Środowiska	74	4	18	15	35	2
ZS Elektroniczno-Telekomunikacyjnych	40	2	6	15	15	2
Łącznie	533	15	76	141	295	6
Struktura		2,81%	14,26%	26,45%	55,35%	1,13%

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdań z realizacji zadań oświatowych w latach szkolnych 2009/2010-2013/2014.

W zakresie struktury zatrudnienia, sytuacja w szkołach ponadgimnazjalnych nie odbiega od pozostałych placówek prowadzonych przez Miasto. W kadrze dominują nauczyciele o najwyższym stopniu awansu zawodowego (dyplomowani – 52,71%), zaś najmniejszy odsetek stanowią nauczyciele stażysty (3,12%).

CZEŚĆ II. ANALIZA PORÓWNAWCZA SZKÓŁ

Poniżej przeprowadzono analizę porównawczą poszczególnych typów szkół zlokalizowanych na terenie Miasta Leszna. Celem analizy jest zidentyfikowanie najlepszych szkół pod względem wyników sprawdzianów i egzaminów oraz wyznaczenie placówek wymagających poprawy jakości nauczania. Analiza przeprowadzona została odrębnie dla szkół podstawowych, gimnazjów, liceów i szkół zawodowych (w tym techników).

SZKOŁY PODSTAWOWE

ANALIZA PORÓWNAWCZA WYNIKÓW KSZTAŁCENIA

Analizując jakość kształcenia w szkołach podstawowych na terenie Miasta należy rozpatrzyć wyniki sprawdzianu szóstoklasistów. Zestawienie wyników osiągniętych przez uczniów w latach szkolnych 2009/2010 - 2013/2014 zaprezentowano w tabeli 30.

Tabela 30. Wyniki testu szóstoklasisty w latach 2009-2014

Nazwa szkoła	2010	2011	2012	2013	2014	Średnio
Szkoła Podstawowa nr 12	28,78	30,57	26,46	28,88	31,35	29,21
Szkoła Podstawowa nr 13	27,7	29,71	26,19	27,59	30,04	28,25
Szkoła Podstawowa nr 5	27,96	28,82	24,57	28,73	30,39	28,09
Szkoła Podstawowa nr 9	24,63	27,16	24,77	26,07	26,8	25,89
Szkoła Podstawowa nr 7	25,78	26,94	22,82	25,89	27,9	25,87
Szkoła Podstawowa nr 4	25,79	25,86	23,45	22,06	26,11	24,65
Szkoła Podstawowa nr 10	21,03	25,67	21,58	24,79	26,09	23,83
Szkoła Podstawowa nr 2	23,7	25,26	22,51	21,52	22,47	23,09
Szkoła Podstawowa nr 1	23,55	25,77	20,58	23,46	20,44	22,76
Szkoła Podstawowa nr 3	20,69	25,17	18,79	20,8	21,73	21,44

Źródło: opracowanie własne na podstawie OKE Poznań

Analiza wyników testów szóstoklasistów wykazała, iż najwyższe wyniki ze sprawdzianu osiągnęli uczniowie Szkoły Podstawowej nr 12. Z kolei najniższe w analizowanych latach wypadali uczniowie Szkoły Podstawowej nr 3. Zgodnie z przedstawioną wcześniej analizą sieci szkół, w Szkole Podstawowej nr 3 znacznie spadła liczba uczniów w latach 2009 - 2014, a także szkoła ta posiada jedną z najmniejszych oddziałów na terenie Miasta.

W około 75% przypadków uczniowie szkół podstawowych na terenie Miasta wypadali lepiej niż uśrednione wyniki dla całego województwa wielkopolskiego. Gorsze wyniki odnotowywały Szkoły Podstawowe nr: 1, 2, 3 oraz 10.

GIMNAZJA

Analizując jakość kształcenia w gimnazjach zlokalizowanych na terenie Miasta oprócz wyników egzaminów gimnazjalnych posłużono się wskaźnikami Edukacyjnej Wartości Dodanej (EWD), opracowanymi przez Instytut Badań Edukacyjnych. Wyniki analizy zaprezentowano poniżej.

EDUKACYJNA WARTOŚĆ DODANA

Opracowana przez Instytut Badań Edukacyjnych metoda Edukacyjnej Wartości Dodanej (dalej: EWD) opisuje, jaki jest wkład szkoły w wynik osiągnięty na teście egzaminacyjnym. Teoretyczną podstawą tej metody jest porównywanie wyników, jakie uczeń osiągnął na początku kształcenia i podczas egzaminów końcowych. Metoda ta jest pełniejsza niż analizowanie wyłącznie wyników ostatecznych, które często zależą od indywidualnych predyspozycji ucznia. Przeanalizowanie dwóch zmiennych pozwoli ocenić wkład szkoły w wyniki osiągnięte przez te osoby.

Analizie poddano cztery wskaźniki odnoszące się do postępów uczniów z matematyki, języka polskiego, historii i WOS-u oraz przedmiotów przyrodniczych. Poniżej zestawiono wyniki osiągnięte przez uczniów.

Tabela 31. Wyniki EWD dla szkół gimnazjalnych prowadzonych przez Miasto Leszno

	Humanistyczny	Matematyka	Historia i WOS	Przedmioty przyrodnicze
Gimnazjum nr 1	wysoki	średni	Średni	Średni
Gimnazjum nr 5	wysoki	wysoki	Wysoki	Wysoki
Gimnazjum nr 9	średni	średni	Średni	Średni
Gimnazjum nr 7	niski	średni	Niski	Średni
Gimnazjum nr 4	średni	wysoki	Średni	Wysoki
Gimnazjum nr 2	niski	niski	Niski	Niski
Gimnazjum nr 8	średni	średni	Średni	Średni

Zródło: opracowanie własne na podstawie IBE EWD, badanie obejmowało lata 2012-2014

Analiza EWD pokazuje, iż szkołami osiągającymi najwyższe wyniki Edukacyjnej Wartości Dodanej są Gimnazjum nr 5 im. Arkadego Fiedlera (w gimnazjum funkcjonują klasy autorskie) oraz Gimnazjum nr 4 z Oddziałami Dwujęzycznymi. Oznacza to, iż w tych dwóch szkołach uczniowie poczynili największe postępy w ciągu trzech lat nauczania. Z kolei najniższe wyniki EWD osiągnęły Gimnazjum nr 2 i Gimnazjum nr 7.

ANALIZA PORÓWNAWCZA WYNIKÓW KSZTAŁCENIA

Od roku szkolnego 2011/2012 egzamin gimnazjalny przeprowadzany jest na odmiennych niż wcześniej zasadach. Części matematyczno-przyrodnicza i humanistyczna egzaminu zostały podzielone na dwie grupy zdań. Uczniowie oceniani więc są w czterech kategoriach:

- 1) język polski;
- 2) historia i WOS (wiedza o społeczeństwie);
- 3) matematyka;
- 4) przedmioty przyrodnicze.

Poniżej zaprezentowano wyniki osiągane przez gimnazjalistów uczęszczających do szkół na terenie Miasta w latach 2011/2012 - 2013/2014.

Tabela 32. Wyniki uzyskane przez uczniów gimnazjów z historii i WOS w latach 2012-2014

Nazwa szkoły	2012	2013	2014	Średnio
Gimnazjum nr 5	68,19	66,92	66,87	67,33
Gimnazjum nr 4	68,21	66,41	60,55	65,06
Gimnazjum nr 1	61,76	60,52	62,9	61,73
Gimnazjum nr 8	62,29	56,49	58,79	59,19
Gimnazjum nr 9	59,07	54,64	61,93	58,55
Gimnazjum nr 7	54,61	49,58	52,82	52,34
Gimnazjum nr 2	50,33	46,39	48,19	48,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie OKE Poznań

Tabela 33. Wyniki uzyskane przez uczniów gimnazjów z języka polskiego w latach 2012-2014

Nazwa szkoły	2012	2013	2014	Średnio
Gimnazjum nr 4	73,7	76,14	75,7	75,18
Gimnazjum nr 5	71,84	70,85	76,38	73,02
Gimnazjum nr 1	66,58	61,94	69,45	65,99
Gimnazjum nr 8	68,72	63,1	65,29	65,7
Gimnazjum nr 9	63,42	60,89	69,89	64,73
Gimnazjum nr 7	62,4	52,52	59,74	58,22
Gimnazjum nr 2	53,95	55,92	53,64	54,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie OKE Poznań

Tabela 34. Wyniki uzyskane przez uczniów gimnazjów z matematyki w latach 2012-2014

Nazwa szkoły	2012	2013	2014	Średnio
Gimnazjum nr 4	61,69	63,39	62,1	62,39
Gimnazjum nr 5	51,55	62,35	62,12	58,67
Gimnazjum nr 1	51,54	52,26	57,69	53,83
Gimnazjum nr 8	51,76	48,13	48,18	49,36
Gimnazjum nr 9	41,47	48,96	56,33	48,92
Gimnazjum nr 7	46,17	43,55	43,53	44,42
Gimnazjum nr 2	29,86	28,5	28,69	29,02

Źródło: opracowanie własne na podstawie OKE Poznań

Tabela 35. Wyniki uzyskane przez uczniów gimnazjów z przedmiotów przyrodniczych w latach 2012-2014

Nazwa szkoły	2012	2013	2014	Średnia
Gimnazjum nr 5	53,06	67,6	59,79	60,15
Gimnazjum nr 4	56,66	67,2	55,08	59,65
Gimnazjum nr 1	48,89	58	52,07	52,99
Gimnazjum nr 9	43,9	55,98	56,09	51,99
Gimnazjum nr 7	50,02	56,51	49,17	51,9
Gimnazjum nr 8	48,29	58,85	45,68	50,94
Gimnazjum nr 2	36,63	47,24	38,79	40,89

Źródło: opracowanie własne na podstawie OKE Poznań

Powyższa analiza potwierdza, iż najlepsze wyniki na egzaminie gimnazjalnym osiągnęli uczniowie z Gimnazjów nr 4 i 5 w Lesznie (gimnazja realizują zajęcia w ramach programów autorskich). Wyniki egzaminów gimnazjalnych są w pełni zgodne z badaniem EWD, które również wskazuje, że największe postępy w nauce poczynili właśnie uczniowie z tych szkół.

LICEA

Egzamin maturalny jest podstawą oceny poziomu wykształcenia ogólnego. Podstawą uzyskania świadectwa wykształcenia średniego jest przystąpienie do egzaminu oraz uzyskanie pozytywnych wyników, tj. przekraczających 30% punktów możliwych do uzyskania. Poniżej przeanalizowano wyniki absolwentów szkół średnich (liceów ogólnokształcących) funkcjonujących na terenie Miasta Leszna. Na tej podstawie wytypowano licea charakteryzujące się wysoką jakością kształcenia. Analizie poddano jedynie przedmioty obowiązkowe na maturze, tj. język polski i matematykę, a także dwa najczęściej wybierane języki nowożytne, tj. niemiecki i angielski. Należy pamiętać, że część uczniów z Liceum Ogólnokształcącego nr 2 zdawała Maturę Międzynarodową (IB), wyniki tego egzaminu nie zostały uwzględnione w zestawieniu.

W tabelach nr 37 oraz 38 zostały przedstawione zbiorczo wyniki matury na obu poziomach w latach 2012 - 2014. Jak wskazują dane na poziomie podstawowym oraz rozszerzonym, najlepsze wyniki osiągało Liceum Ogólnokształcące nr 2 (pominięta została matura międzynarodowa). Również wyniki uzyskiwane przez uczniów Liceum Ogólnokształcącego nr 1 są na zadowalającym poziomie. Przeciętnie najgorsze wyniki otrzymywali uczniowie z Liceum Ogólnokształcącego nr 4.

W okresie 3 lat spadek wyników w nauce widoczny jest w Liceum Ogólnokształcącym nr 4 (pogorszenie średniej o ponad 9% na poziomie podstawowym) oraz Liceum Ogólnokształcącym nr 1 (spadek na poziomie rozszerzonym o ponad 9%).

Na uznanie zasługują wyniki osiągnięte przez Licea nr 1 oraz 2 w zakresie nauczania języków obcych (wysokie - ponad 90% punktów na poziomie podstawowym zarówno z języka angielskiego jak i niemieckiego).

Tabela 36. Wyniki matury podstawowej w Liceach Ogólnokształcących (egzamin pisemny) w latach 2012-2014

nazwa szkoły	2012					2013					2014				
	j. pol.	mat.	j. ang.	j. niem.	średnia	j. pol.	mat.	j. ang.	j. niem.	średnia	j. pol.	mat.	j. ang.	j. niem.	średnia
I LO	65,37	82,07	90,32	91,1	82,22	65,6	81,15	89,69	85,42	80,47	60,87	71,49	90,29	92,39	78,76
II LO	67,72	84,19	89,98	75,67	79,39	64,38	80,51	89,15	77,75	77,95	61,62	73,89	92,35	91,56	79,86
III LO	53,06	65,61	73,69	73,88	66,56	58,9	61,85	73,67	70,52	66,24	52,96	47,54	75,23	77,52	63,31
IV LO	55,12	54	63,92	68,88	60,48	53,09	47,13	62,7	49,2	53,03	47,7	29,49	63,41	66,38	51,75

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE Poznań

Tabela 37. Wyniki matury rozszerzonej w Liceach Ogólnokształcących (egzamin pisemny) w latach 2012-2014

nazwa szkoły	2012					2013					2014				
	j. pol.	mat.	j. ang.	j. niem.	średnia	j. pol.	mat.	j. ang.	j. niem.	średnia	j. pol.	mat.	j. ang.	j. niem.	średnia
I LO	65,87	51,48	69,08	81,23	66,92	57,24	62,55	73,71	76,42	67,48	55,97	38,52	70,74	64	57,31
II LO	59,69	52,91	70,55	69	63,04	59,37	49,51	69,17	--	59,35	67,47	47,68	70,83	57	60,75
III LO	37	32,25	54,09	52,33	43,92	49	25,54	53,58	69	49,28	44,53	22,17	54,23	53,7	43,66
IV LO	41,89	23,73	44,35	41	37,74	41,88	21	45,46	46	38,59	56,29	12,5	50,92	36	38,93

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE Poznań

TECHNIKA

Analogicznie do wyników kształcenia w liceach ogólnokształcących przeprowadzono analizę wyników maturalnych w technikach funkcjonujących na terenie Miasta. Wyniki analizy zestawiono poniżej.

Egzamin maturalny z języka polskiego w technikach prowadzonych przez Miasto Leszno charakteryzowały bardzo zbliżone wyniki. W każdym z analizowanych lat absolwenci Technikum nr 4 zdecydowali się na zdawanie matury jedynie na poziomie podstawowym, natomiast w Technikum nr 5 zdawano na poziomie rozszerzonym wyłącznie matematykę oraz język angielski.

Średnio na poziomie podstawowym maturzyści uzyskiwali 50% możliwych punktów. Najwyższymi wynikami na poziomie podstawowym cechowało się Technikum nr 5 – w 2014 roku nieco ponad 60%, a najniższymi Technikum nr 4. W prawie wszystkich technikach (oprócz Technikum nr 5) obniżyły się wyniki maturalne w porównaniu z 2012 rokiem.

Najgorsze wyniki matury na poziomie rozszerzonym uzyskiwane były z matematyki – jedynie w 2013 w Technikum nr 1 średni wynik przekroczył próg zdawalności (30%). Egzamin maturalny z języka angielskiego pisany przez uczniów techników charakteryzuje się bardzo nierównomiernymi wynikami. Najslabiej wypadali uczniowie Technikum nr 4. Warto zwrócić uwagę, iż osoby uczęszczające do tego technikum nie podejmowały się pisania matury z języka angielskiego na poziomie rozszerzonym w żadnym z analizowanych lat.

Tabela 38. Wyniki matury podstawowej w Technikach (egzamin pisemny) w latach 2012-2014

nazwa szkoły	2012					2013					2014				
	j. pol.	mat.	j. ang.	j. niem.	średnia	j. pol.	mat.	j. ang.	j. niem.	średnia	j. pol.	mat.	j. ang.	j. niem.	średnia
Technikum nr 1 - ZSE	50,48	57,12	62,78	61,26	57,91	50,46	51,21	58,56	52,63	53,22	47,77	39,42	58,81	68,44	53,61
Technikum nr 2 - ZST	51,89	58,06	65,35	60,86	59,04	47,26	49,39	64,56	54,87	54,02	42,53	37,62	67,93	67,06	53,79
Technikum nr 3 - ZSRB	55,41	41,13	50,09	51,54	49,54	54,6	38,25	48,47	42,7	46,01	42,1	30,83	48,67	50,83	43,11
Technikum nr 4 - ZSOS	47,87	45,17	46,64	46,75	46,61	50,28	41,25	46,48	50,57	47,15	40,24	27,71	40,56	53,5	40,50
Technikum nr 5 - ZSET	52,47	52,85	60,91	65,07	57,83	41,88	49,76	69,48	51,54	53,17	58,3	48,48	72,31	66,57	61,42

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE Poznań

Tabela 39. Wyniki matury rozszerzonej w Technikach (egzamin pisemny) w latach 2012-2014

nazwa szkoły	2012					2013					2014				
	j. pol.	mat.	j. ang.	j. niem.	średnia	j. pol.	mat.	j. ang.	j. niem.	średnia	j. pol.	mat.	j. ang.	j. niem.	średnia
Technikum nr 1 - ZSE	--	28,71	47,75	61	45,82	53	46,25	54,75	56,33	52,58	45	15,59	48,56	51,33	40,12
Technikum nr 2 - ZST	42,5	27,71	62,75	--	44,32	29,33	24,2	49,64	74	44,29	35	21,78	55,46	--	37,41
Technikum nr 3 - ZSRB	51,67	8	60	--	39,89	44,33	21,2	61,4	62	47,23	--	16	61	--	38,50
Technikum nr 5 - ZSET	--	29,5	50	--	39,75	--	12	40	--	26,00	--	23,09	62	--	42,55

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE Poznań

SZKOŁY ZAWODOWE – EGZAMIN ZAWODOWY

Kolejnym egzaminem potwierdzającym jakość kształcenia szkół zawodowych (zarówno techników, jak i zasadniczych szkół zawodowych) funkcjonujących na terenie Miasta Leszna jest egzamin kwalifikacji zawodowych. Ze względu na brak szczegółowych wyników dla poszczególnych szkół ponadgimnazjalnych analizie poddano jedynie wyniki egzaminu w sesji sierpień – wrzesień – październik 2014 oraz zestawiono zdawalność i liczbę uzyskanych kwalifikacji z innymi miastami województwa wielkopolskiego.

Tabela 40. Zdawalność egzaminu zawodowego w Mieście Lesznie w 2014 r. na tle innych miast województwa wielkopolskiego

Miasto	L. kwalifikacji	L. szkół	Przystąpiło	Zdało	Zdało %
Piła	5	4	73	22	30,10%
Kalisz	4	3	65	49	75,40%
Konin	4	4	58	29	50,00%
Leszno	7	5	62	25	40,30%
Poznań	22	12	278	120	43,20%

Źródło: OKE Poznań, 2014

Analiza wskazała, iż w Mieście zdawalność egzaminów zawodowych jest niższa niż w pozostałych miastach województwa wielkopolskiego. Z 62 osób przystępujących do egzaminu w 2014 r. jedynie 40% zdało egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

CZEŚĆ III. FINANSE MIASTA

W poniższej części przedstawiono krótką charakterystykę stanu finansów Miasta Leszna, tj. dochodów, wydatków oraz zadłużenia. Analiza ma na celu określenie obecnej sytuacji finansowej jednostki, która powinna stanowić punkt odniesienia do możliwości finansowania miejskiej oświaty.

W celu lepszego odzwierciedlenia bieżącej sytuacji Miasta w zestawieniach tabelarycznych zawartych w niniejszym opracowaniu, analizę danych historycznych rozszerzono do 6 lat (budżety od 2010 roku). Dane dla 2015 roku są wartościami planowanymi, dlatego należy mieć na uwadze, że ich faktyczne wykonanie może różnić się od przyjętych wartości.

DOCHODY

Wykonywanie przez Miasto zadań publicznych wymaga zapewnienia środków finansowych na ich realizację. Źródła dochodów JST oraz zasady ustalania i gromadzenia tych dochodów określono w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Analiza dochodów Miasta Leszna została dokonana w podziałach merytorycznych, a następnie sklasyfikowana w podziały wymagane ustawowo. Podział merytoryczny został sporządzony za pomocą paragrafów klasyfikacji budżetowej na następujące kategorie:

1. Dochody bieżące:
 - 1) podatki i opłaty lokalne⁴;
 - 2) udziały w podatkach centralnych, w tym:
udział w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz udział w podatku dochodowym od osób prawnych (CIT);
 - 3) subwencje, w tym:
oświatowa, wyrównawcza, równoważąca;
 - 4) dotacje, w tym:
na zadania zlecone i powierzone oraz na zadania własne;
 - 5) dofinansowanie, w tym:
dofinansowanie w ramach umów między JST;
 - 6) pozostałe dochody, w tym:
grzywny i kary pieniężne, wpływy z usług, odsetki od środków na rachunkach bankowych, a także inne dochody;
2. Dochody z majątku, w tym:

⁴ Na podstawie art. 4 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego do podatków lokalnych zaklasyfikowano wpływy z podatku: od nieruchomości, rolnego i leśnego, od środków transportowych, od spadków i darowizn, od czynności cywilnoprawnych, dochodowego od osób fizycznych w formie karty podatkowej. Do opłat lokalnych zaklasyfikowano m.in. wpływy z opłaty: skarbowej, targowej, miejscowej, produktowej, od posiadania psów, za zezwolenie na sprzedaż alkoholu (na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi) oraz odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat.

- 1) dochody majątkowe: sprzedaż majątku, dotacje na inwestycje;
- 2) dochody z najmu i dzierżawy.

Tabela 41. Struktura zrealizowanych i planowanych dochodów w latach 2010-2015

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
DOCHODY OGÓŁEM	263 688 343	274 893 825	299 947 077	309 712 452	289 425 019	282 518 326
Dochody bieżące	231 191 583	248 672 811	258 516 072	259 903 337	267 453 367	265 992 307
Podatki i opłaty lokalne	36 195 014	35 721 475	40 005 689	41 212 260	41 273 463	44 446 380
Udział w podatkach centralnych	61 016 227	69 119 705	71 556 407	69 141 986	73 760 734	80 068 411
Subwencje	81 183 072	84 700 793	90 273 448	91 584 523	89 854 514	89 957 626
Dotacje	32 767 011	35 383 959	37 333 295	40 373 169	42 759 887	34 499 930
Pozostałe	20 030 260	23 746 880	19 347 234	17 591 399	19 804 769	17 019 960
Dochody majątkowe	32 496 760	26 221 013	41 431 005	49 809 115	21 971 652	16 526 019
Dochody z majątku	10 264 069	7 980 694	10 638 394	7 801 341	11 297 024	7 301 000
Dotacje na inwestycje	22 232 691	18 240 319	30 792 611	42 007 773	10 674 628	9 225 019

*wartości planowane

Źródło: Opracowanie własne

Powyższa tabela prezentuje wykonane w latach 2010 – 2014 oraz planowane na rok 2015 dochody Miasta z uwzględnieniem podziału dochodów zgodnie z przyjętą metodologią. Uwzględniając planowane wartości dochodów, ich średnia wartość ogólna w analizowanym okresie kształtowała się na poziomie 286 mln zł. W okresie 6 lat (2010–2015) widoczny jest coroczny wzrost dochodów bieżących Miasta, które średnio wynoszą 255 mln zł.

Blisko 25% dochodów bieżących Miasta zapewniały w analizowanym okresie dochody własne, wśród których dominowały wpływy z tytułu podatków i opłat lokalnych (podatki i opłaty lokalne stanowiły ok. 70% dochodów własnych Miasta). W latach 2010 - 2014 wpływy z tytułu udziału w podatkach centralnych stanowiły od blisko 25% do 30% dochodów bieżących. Prawie 50% dochodów przypadało na subwencje i dotacje.

Dochody majątkowe w Lesznie stanowiły średnio 10% całkowitych dochodów Miasta. Największy poziom dochodów majątkowych wystąpił w latach 2012 - 2013, a wynikał z uzyskania wyższego, w stosunku do pozostałych lat, poziomu dofinansowania przeznaczonego na realizację zadań inwestycyjnych obejmujących m.in. przebudowę drogi krajowej nr 5 (trasa P-P).

Zgodnie z Rankiem Zamożności Gmin opracowanym w 2013 roku przez Pawła Swianiewicza, Miasto Leszno uplasowało się na 22 miejscu spośród 38 miast na prawach powiatu (bez miast wojewódzkich) objętych rankingiem. W stosunku do roku poprzedniego nastąpiło pogorszenie pozycji w rankingu (spadek z miejsca 15).

W celu dokładniejszego zobrazowania strony dochodowej budżetu Miasta w poniższej tabeli przedstawiono najważniejsze paragrafy dochodów za lata 2010 - 2015. Na ich podstawie obliczono średni udział danego źródła w analizowanym okresie, a następnie uszeregowano je w kolejności malejącej (od paragrafu, z którego uzyskuje się największą wpływów).

Zestawienie ma na celu zobrazować główne źródła dochodów Miasta o największym wpływie na sytuację finansową jednostki. Dochody te wyróżniono na podstawie klasyfikacji budżetowej.

Tabela 42. Skumulowany udział głównych dochodów Miasta Leszno w latach 2010-2015 (po zaokrągleniu do pełnych złotych)

Paragraf	2010	2011	2012	2013	2014	2015*	Średnia	Udział	Udział skumulowany
subwencje ogólne z budżetu państwa	81 183 072	84 700 793	89 665 309	91 584 523	89 854 514	89 957 626	87 824 306	30,63%	30,63%
podatek dochodowy od osób fizycznych	57 343 616	65 465 910	68 084 346	65 270 168	69 254 756	75 378 411	66 799 535	23,30%	53,93%
podatek od nieruchomości	23 270 346	23 459 652	27 425 786	28 223 745	28 332 474	31 800 000	27 085 334	9,45%	63,38%
dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie	16 313 494	16 587 326	17 021 239	17 138 389	17 888 225	16 022 519	16 828 532	5,87%	69,25%
dotacje celowej w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich	9 814 654	2 901 528	24 413 554	39 066 679	3 194 655	0	13 231 845	4,62%	73,87%
wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego	10 017 369	7 610 511	10 331 341	7 403 009	10 470 731	6 500 000	8 722 160	3,04%	76,91%
dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat	8 171 894	8 504 746	8 409 068	9 075 780	9 185 154	8 793 132	8 689 962	3,03%	79,94%
dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin	4 701 792	4 880 977	6 047 883	7 686 859	9 751 480	5 964 273	6 505 544	2,27%	82,21%
wpływy z usług	4 166 854	5 715 592	5 897 839	6 031 544	5 966 450	5 989 717	5 627 999	1,96%	84,17%
dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, JST lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	5 201 042	5 149 871	5 017 883	4 831 969	4 715 410	4 575 424	4 915 266	1,71%	85,89%

*wartości planowane

Źródło: Opracowanie własne

W tabeli zaprezentowano dziesięć najważniejszych źródeł dochodów Miasta, które łącznie zapewniają ponad 85% wpływów do budżetu. Pośród zaprezentowanych dziesięciu pozycji, pięć odnosi się do źródeł zewnętrznych i dotyczy środków pochodzących z budżetu państwa (subwencja ogólna zapewnia ponad 30% wpływów do budżetu).

Wśród dochodów własnych największe znaczenie w budżecie odgrywiają wpływy z podatku od nieruchomości (9,45%). Równie ważną pozycją w strukturze budżetu Miasta są wpływy z usług.

WYDATKI

Analiza wydatków została przeprowadzona na podstawie danych wykazanych w rocznych sprawozdaniach z wykonania planu wydatków budżetowych Miasta (Rb-28s) za lata 2010 - 2014 i planu na 2015 rok.

Analizę wydatków Miasta oparto na podziale merytorycznym, który został dokonany za pomocą działów klasyfikacji budżetowej:

- 010 Rolnictwo i łowiectwo;
- 020 Leśnictwo;
- 600 Transport i łączność;
- 630 Turystyka;
- 700 Gospodarka mieszkaniowa;
- 710 Działalność usługowa;
- 750 Administracja publiczna;
- 751 Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa;
- 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa;
- 757 Obsługa długu publicznego;
- 758 Różne rozliczenia;
- 801 Oświata i wychowanie;
- 851 Ochrona zdrowia;
- 852 Pomoc społeczna;
- 853 Pozostałe zadania w zakresie pomocy społecznej;
- 854 Edukacyjna opieka wychowawcza;
- 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska;
- 921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego;
- 926 Kultura fizyczna i sport.

W ramach każdego działu budżetowego wydatki zostały podzielone na:

1. Wydatki bieżące, w tym: wynagrodzenia, pochodne od wynagrodzeń oraz pozostałe wydatki bieżące.
2. Wydatki majątkowe.

Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego można przeznaczyć na:

1. Zadania własne:
 - 1) obligatoryjne;
 - 2) fakultatywne.
2. Zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

3. Zadania przejęte przez jednostkę samorządu terytorialnego do realizacji w drodze umowy lub porozumienia.
4. Zadania realizowane wspólnie z innymi jednostkami samorządu terytorialnego.

Poszczególne wydatki Miasta w latach 2010 - 2015 zestawiono w tabeli 43. Należy przy tym pamiętać, iż wydatki w roku 2015 są jedynie wartościami planowanymi i mogą odbiegać od przyszłego, realnego wykonania budżetu.

Tabela 43. Struktura zrealizowanych i planowanych wydatków w latach 2010-2015

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
WYDATKI OGÓŁEM	286 459 794	300 173 846	299 614 890	307 174 301	280 998 482	283 008 626
Wydatki bieżące	223 636 814	235 061 945	244 776 207	248 975 491	253 341 879	255 540 188
Wynagrodzenia i pochodne	114 535 468	122 146 311	128 734 624	132 470 526	134 939 024	139 840 018
Pozostałe bieżące	103 593 822	106 464 941	107 300 063	108 882 480	112 390 607	109 760 375
Obsługa długu- odsetki i dyskonto	5 507 524	6 450 694	8 741 520	7 622 485	6 012 248	5 730 616
Poręczenia i gwarancje	0	0	0	0	0	209 179
Wydatki majątkowe	62 822 981	65 111 901	54 838 683	58 198 810	27 656 602	27 468 438

*wartości planowane

Źródło: Opracowanie własne

Tabela prezentuje wykonane oraz zaplanowane w latach 2010 - 2015 wydatki Miasta Leszna. Struktura uwzględnia podział wydatków zgodnie z przyjętą metodologią. Biorąc pod uwagę planowane w 2015 roku wartości wydatków, ich średnia wartość w analizowanym okresie kształtuje się na poziomie 292 mln zł. Od 2010 roku obserwuje się sukcesywny wzrost wydatków bieżących Miasta.

Ponad 50% wydatków bieżących Miasta stanowiły w analizowanym okresie wydatki na wynagrodzenia i pochodne. Od 2010 roku wydatki te zwiększyły się o ponad 25 mln zł (wzrost o 22% w 2015 roku w stosunku do roku 2010). Wzrostowi nominalnej wartości tych wydatków towarzyszył również wzrost udziału w strukturze wydatków Miasta. Nieco stabilniej kształtowały się pozostałe wydatki bieżące ponoszone przez Miasto. W stosunku do roku 2010, w roku 2014 poziom tych wydatków zwiększył się o blisko 8%.

W latach 2011 - 2013 poziom poniesionych wydatków ogółem był wyższy od średniej dla całego badanego okresu. W tych latach poziom wydatków determinowały ponoszone wydatki majątkowe, które przeznaczono na przebudowę dróg krajowych i gminnych oraz szereg innych drobnych inwestycji dotyczących m.in. budowy chodników czy ścieżek rowerowych. Wydatki majątkowe stanowiły blisko 20% wydatków ogółem Miasta.

W celu zobrazowania najważniejszych kierunków wydatkowania środków budżetowych w tabeli poniżej zestawiono wysokość wydatków poniesionych w każdym z działów klasyfikacji budżetowej w latach 2010 - 2015. Na tej podstawie obliczono średni udział wydatków danego działu w analizowanym okresie, a następnie uszeregowano je w kolejności malejącej (od działu, na który przeznaczona jest największa ilość środków). Zestawienie ma na celu zobrazować główne kierunki wydatków Miasta o największym wpływie na sytuację finansową jednostki.

Tabela 44. Podział wydatków na działy w Mieście Leszno w latach 2010-2015 (po zaokrągleniu do pełnych złotych)

Dział	2010	2011	2012	2013	2014	2015*	Średnia	Udział	Udział skumulowany
Oświata i wychowanie	111 875 109	121 742 551	125 657 874	130 117 975	134 699 003	137 425 204	126 919 619	43,33%	43,33%
Transport i łączność	48 715 309	37 109 141	42 330 016	53 788 809	14 141 336	23 098 301	36 530 485	12,47%	55,80%
Pomoc społeczna	34 176 619	35 291 256	36 232 059	37 181 535	38 073 482	33 872 586	35 804 589	12,22%	68,03%
Administracja publiczna	19 295 731	19 405 398	20 243 047	19 870 696	22 253 993	20 727 710	20 299 429	6,93%	74,96%
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	15 950 645	19 447 788	12 514 944	11 388 310	17 182 069	12 172 451	14 776 035	5,04%	80,00%
Edukacyjna opieka wychowawcza	7 728 990	8 786 894	9 063 480	9 258 591	10 217 081	9 747 932	9 133 828	3,12%	83,12%
Gospodarka mieszkaniowa	8 884 076	8 915 201	7 291 907	5 143 840	6 847 748	8 317 515	7 566 715	2,58%	85,70%
Kultura fizyczna	8 429 985	10 915 579	7 342 814	7 269 104	4 295 136	6 193 300	7 407 653	2,53%	88,23%
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	6 943 274	7 219 261	7 518 279	7 113 602	7 711 821	7 376 998	7 313 872	2,50%	90,73%
Obsługa długu publicznego	5 651 524	6 628 710	8 869 520	7 656 385	6 038 248	5 944 795	6 798 197	2,32%	93,05%

*wartości planowane

Źródło: Opracowanie własne

Z tabeli wynika, że głównymi kierunkami wydatkowania środków pieniężnych przez Miasto w analizowanym okresie była oświata i wychowanie (ponad 43% całkowitych wydatków), transport i łączność (prawie 12,5%) oraz pomoc społeczna (ponad 12%). Trzy powyższe kategorie wydatków stanowią ponad 68% ogólnych wydatków.

Wydatki Miasto ponosi również poprzez realizację działań w obszarze administracji publicznej (około 7%) oraz gospodarki komunalnej i ochrony środowiska (ponad 5%), a także w związku z funkcjonowaniem mniejszych grup wydatków, takich jak:

- 1) edukacyjna opieka wychowawcza.
- 2) gospodarka mieszkaniowa;
- 3) kultura fizyczna;
- 4) bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa.

Wysokość środków przeznaczonych na edukację stanowi jedno z głównych wyzwań dla wszystkich samorządów, około 7,5 mld zł rocznie dokładane jest przez jednostki ponad kwotę przekazywaną z budżetu centralnego w ramach subwencji oświatowej (w niektórych gminach wydatki te stanowią ponad 60% budżetu).

ZADŁUŻENIE

Na dzień 1 stycznia 2015 zadłużenie Miasta wynikające z zaciągniętych kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji wynosiło 147 847 000 zł. Tabela poniżej prezentuje przychody i rozchody Miasta Leszna w latach 2010 - 2015. W stosunku do poziomu dochodów ogółem, zadłużenie Miasta kształtowało się na koniec 2014 roku na poziomie 51%.

Tabela 45. Zadłużenie Miasta Leszna z tytułu kredytów, pożyczek i emisji obligacji w latach 2010-2015

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
Transze	31 685 100	30 259 000	16 015 228	23 717 000	13 000 000	4 500 000
Raty kapitałowe w tym:	11 000 000	6 350 000	14 425 100	27 615 428	13 643 600	6 147 000
objęte wskaźnikiem	11 000 000	6 350 000	14 425 100	15 817 200	13 643 600	6 147 000
wyłączenia ogółem w tym:	0	0	0	11 798 228	0	0
prefinansowanie	0	0	0	11 798 228	0	0
wkład krajowy (60%)	0	0	0	0	0	0
Razem wydatki na obsługę długu, w tym:	5 651 524	6 628 710	8 869 520	7 656 385	6 038 248	5 735 616
Odsetki i dyskonto	5 507 524	6 450 694	8 741 520	7 622 485	6 012 248	5 730 616
objęte wskaźnikiem	5 507 524	6 450 694	8 741 520	7 622 485	6 012 248	5 730 616
wyłączenia ogółem w tym:	0	0	0	0	0	0
prefinansowanie	0	0	0	0	0	0
wkład krajowy (60%)	0	0	0	0	0	0
Pozostałe wydatki (w tym prowizje)	144 000	178 016	128 000	33 900	26 000	5 000
Umorzenia	0	0	0	51 800	43 400	0
Stan na koniec roku	126 985 100	150 894 100	152 484 228	148 534 000	147 847 000	146 200 000

*wartości planowane

Źródło: Opracowanie własne

Tabela wskazuje na wysoką aktywność Miasta w zakresie pozyskiwania środków zwrotnych. Największe środki pozyskano w latach 2011 i 2013, z czego część związana była z zapewnieniem środków na prefinansowanie projektów dofinansowanych z budżetu UE.

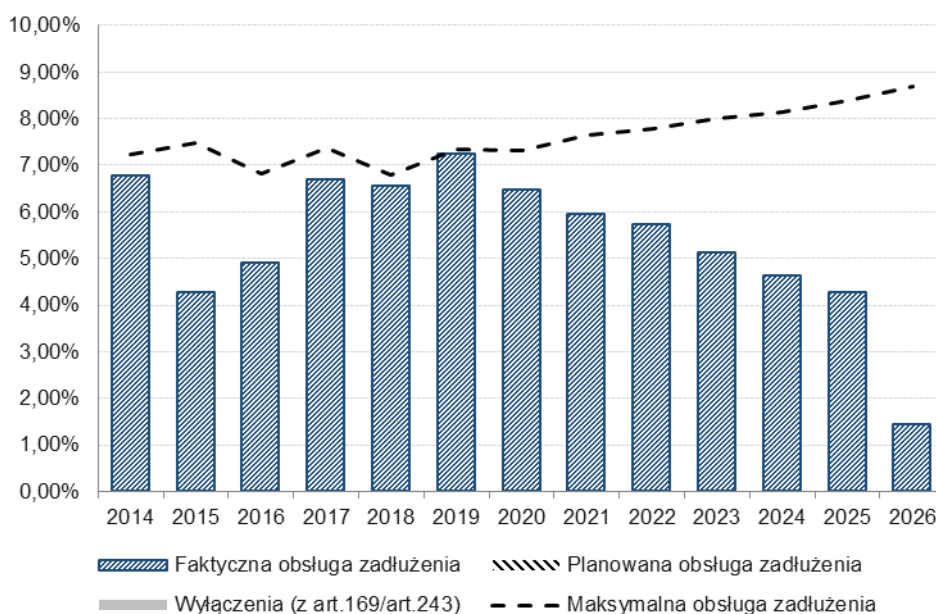
Miasto ponosi tym samym dość duże koszty obsługi zadłużenia. W 2014 roku na wykup transz oraz spłatę rat kapitałowych odsetek od zaciągniętych zobowiązań przeznaczono kwotę prawie 20 mln zł. Nieco mniej, bo prawie 12 mln zł planuje się przeznaczyć na obsługę zadłużenia w 2015 roku.

Wraz z rokiem 2014 w życie wszedł art. 243 ustawy o finansach publicznych, mówiący o tym, że dopuszczalna wysokość spłaty zobowiązań JST w danym roku nie może przekroczyć indywidualnie liczonego (na podstawie danych z trzech lat poprzedzających rok budżetowy) maksymalnego wskaźnika spłaty zobowiązań.

Na kształtowanie się wskaźnika z art. 243 ustawy o finansach publicznych dla Miasta Leszna wpływ mają:

- 1) zaciągnięte kredyty i pożyczki;
- 2) wyemitowane obligacje;
- 3) odsetki od w/w zobowiązań;
- 4) udzielone poręczenia.

Ryc. 14. Kształtowanie się wskaźnika z art. 243 ustawy o finansach publicznych*

*zawarta na rycinie relacja została określona na podstawie metodologii własnej, dlatego może występować rozbieżność pomiędzy wartościami wskaźników określonymi w wieloletniej prognozie finansowej Miasta Leszna a wskaźnikami wyznaczonymi przez zespół analityczny
Źródło: Opracowanie własne

Z ryciny wynika, że przy uwzględnieniu obecnego stanu dochodów i wydatków budżetowych Miasto nie będzie mieć problemów z zachowaniem ustawowych limitów zadłużenia. Najwyższy poziom wskaźnika obsługi zadłużenia przypadnie na rok 2019.

CZĘŚĆ IV. FINANSOWANIE OŚWIATY W LATACH 2010-2015

Oświata jako jedno z najważniejszych zadań samorządu jest podstawowym kierunkiem wydatków w jednostce. Tabela przedstawiająca największe źródła wydatków wskazuje, że na edukację przeznaczana się średniorocznie 130 mln zł (dział oświata i wychowanie oraz edukacyjna opieka wychowawcza), co stanowi około 46% budżetu po stronie wydatkowej. Z roku na rok udział ten wzrasta, od 41% w 2010 roku do 52% w 2014 roku oraz planie na 2015 rok. Powyższy udział odnosi się do wydatków majątkowych zarówno w obszarze oświaty jak i ogólnym, dlatego w celu pokazania rzeczywistego obciążenia wydatków oświatowych porównano je do wszystkich wydatków bieżących.

Tabela 46. Udział wydatków bieżących w obszarze oświaty w latach 2010-2015*

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
wydatki bieżące (801, 854)	113 921 580	122 480 578	131 317 086	135 334 841	137 828 307	144 117 136
wydatki bieżące ogółem	223 636 814	235 061 945	244 776 207	248 975 491	253 341 879	255 540 188
udział	50,94%	52,11%	53,65%	54,36%	54,40%	56,40%
dynamika wydatków bieżących (801, 854)	--	107,51%	107,21%	103,06%	101,84%	104,56%
dynamika wydatków bieżących ogółem	--	105,11%	104,13%	101,72%	101,75%	100,87%

*wartości planowane

Źródło: Opracowanie własne

Wydatki bieżące w działach 801 oraz 854 w badanym okresie sukcesywnie rosły. Największy przyrost wydatków nastąpił w latach 2011 - 2012, średnio wzrost o 8,5 mln zł. Średni udział wydatków bieżących w powyższych działach stanowi 53% wszystkich wydatków bieżących. Dynamika wydatków w działach związanych z edukacją jest większa niż wydatków bieżących ogółem, co wskazuje na ich nadmierny przyrost.

Oprócz zadań z zakresu edukacji Miasto realizuje inne, równie ważne społecznie zadania, na które powinna przeznaczać odpowiednie środki m.in. pomoc społeczna bądź transport. Zbyt duże obciążenie budżetu bieżącego wydatkami na oświatę może powodować znaczne pogorszenie efektywności realizacji innych zadań samorządu.

Tabela 47. Budżet oświatowy w latach 2010-2015*

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
WYDATKI OGÓŁEM	119 604 099	130 529 444	134 721 354	139 376 567	144 916 084	147 173 136
Wydatki bieżące (801, 854)	113 921 580	122 480 578	131 317 086	135 334 841	137 828 307	144 117 136
Wynagrodzenia i pochodne	86 481 146	92 689 024	98 056 473	100 721 048	102 273 102	106 851 667
Pozostałe bieżące	27 440 434	29 791 554	33 260 613	34 613 793	35 555 205	37 265 469
Wydatki majątkowe	5 682 518	8 048 867	3 404 268	4 041 726	7 087 777	3 056 000
SUBWENCJA OŚWIATOWA	77 851 017	81 457 406	86 460 459	87 796 162	86 205 994	87 024 632
stopień pokrycia	68,34%	66,51%	65,84%	64,87%	62,55%	60,38%

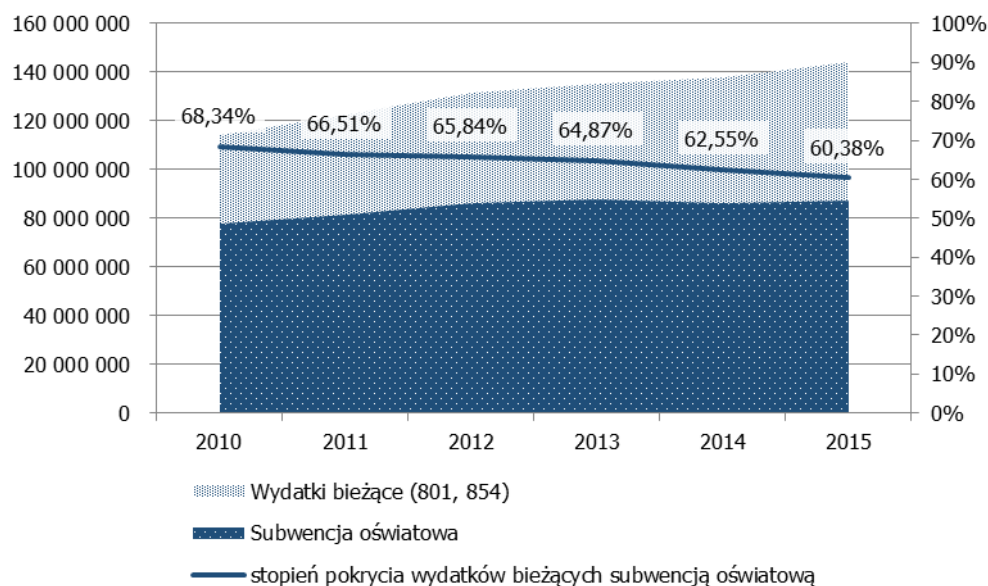
*wartości planowane

Źródło: Opracowanie własne

W okresie 6 lat wydatki ogółem w obszarze oświaty wzrosły o 27,5 mln zł i w 2014 roku osiągnęły kwotę 147 mln zł. Średnia wysokość w badanym okresie to 136 mln zł. W strukturze wydatków bieżących dominują wydatki przeznaczane na wynagrodzenia i pochodne (około 75%), na 2015 rok planowane jest wydatkowanie niemal 107 mln zł na pensje wraz z pochodnymi. Wydatki majątkowe w obszarze oświaty wynoszą przeciętnie 5 mln zł, co stanowi zaledwie 4% wydatków ogółem.

Wydatki przeznaczane na oświatę muszą mieć swoje źródła pokrycia, którymi są przede wszystkim: część oświatowa subwencji ogólnej, dochody własne, dotacje celowe z budżetu państwa oraz środki pozyskane z projektów finansowanych ze środków unijnych. Dane wskazują, że mimo wzrostu w okresie 6 lat wydatków bieżących w obszarze oświaty o wspomniane wcześniej 27,5 mln zł, wysokość części oświatowej subwencji ogólnej, wzrosła zaledwie o około 10 mln zł. Trzeba bowiem pamiętać, że wysokość subwencji zależy przede wszystkim od liczby dzieci uczęszczających do szkół na terenie Miasta.

Ryc. 15. Wydatki bieżące a subwencja oświatowa w latach 2010-2015

*wartości planowane

Źródło: Opracowanie własne

Powyższa analiza dokonana jest w sposób uproszczony, gdyż nie wszystkie wydatki mogą mieć swoje pokrycie w subwencji. Wydatki oświatowe, które pokrywa subwencja to wydatki wykonane z działu 801 (oświata i wychowanie) z wyłączeniem wydatków majątkowych, wydatków na przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, wydatków na dowóz uczniów do szkół oraz z wyłączeniem części przedszkolnej z rozdziałów takich jak doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli, stołówki szkolne i przedszkolne oraz pozostała działalność.

Podnosi się, że jedną z głównych przyczyn tak dużego „wkładu własnego” do edukacji ponoszonego przez samorządy jest zapewnienie wychowania przedszkolnego. Zadanie to nie jest subwencionowane, a obecnie jednostki samorządu (od 1 września 2013 roku) otrzymują na edukację przedszkolną jedynie dotację celową, przeznaczoną na dofinansowanie zadań własnych z zakresu wychowania przedszkolnego. Dotacja ma zapewnić środki gminom na:

- 1) rozwój wychowania przedszkolnego, w tym zwiększenie liczby miejsc i poprawę warunków wychowania przedszkolnego (od 1.09.2015 wszystkie dzieci 4-letnie zamieszkałe na terenie gminy zaś od 1.09.2017 wszystkie dzieci 3-letnie mają prawo do wychowania przedszkolnego w publicznym przedszkolu, publicznej innej formie wychowania przedszkolnego lub w przedszkolu niepublicznym);
- 2) rekompensatę utraconych dochodów w związku z ustawowym ograniczeniem wysokości opłaty za każdą godzinę przekraczającą ustalony przez radę gminy czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki (nie krótszy niż 5 godzin dziennie), ponoszonej przez rodziców dzieci;
- 3) rekompensatę dodatkowych wydatków związanych ze zwiększeniem wysokości dotacji dla przedszkoli niepublicznych do 100% wydatków bieżących przewidzianych na dziecko w przedszkolu publicznym prowadzonym przez Gminę, w związku ze zobowiązaniem się przez te przedszkola do pobierania opłat od rodziców, tak jak w przedszkolach publicznych.

Kwota powyższej dotacji to iloczyn kwoty rocznej oraz liczby dzieci korzystającej z wychowania przedszkolnego na obszarze Miasta.

Roczna kwota dotacji na dziecko (bez względu na czas przebywania dziecka w przedszkolu lub innej formie wychowania przedszkolnego) wynosi 1 506 zł. W latach 2013-2022 nie stosuje się powyższej kwoty (jest to dopiero kwota docelowa w 2022 roku). Przykładowo w 2013 roku kwota dotacji wynosiła 414 zł, w 2014 – 1 242 zł, w 2015 – 1 273 zł.

W celu pokazania, że obecne problemy w zakresie finansowania oświaty nie są związane tylko i wyłącznie z wychowaniem przedszkolnym, skorygowano wielkości wydatków tylko do tych, które mogą być pokryte z subwencji. Poniższa tabela wskazuje, że pokrycie wymienionych wydatków oświatowych w okresie od roku 2010 do 2014 zmalało o 5%, a w planie na 2015 rok przewidziany jest kolejny spadek pokrycia subwencją.

Tabela 48. Wydatki oświatowe a subwencja oświatowa 2010-2015*

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
wydatki oświatowe**	98 606 559	103 956 210	110 994 348	114 977 770	116 966 633	121 409 602
subwencja oświatowa	77 851 017	81 457 406	86 460 459	87 796 162	86 205 994	87 024 632
pokrycie	78,95%	78,36%	77,90%	76,36%	73,70%	71,68%

*wartości planowane

** wydatki bez wydatków na przedszkola, oddziały przedszkolne oraz dowóz uczniów do szkół

Źródło: Opracowanie własne

Niewątpliwie największą kategorię wydatków w obszarze oświaty stanowią wydatki na wynagrodzenia nauczycieli. W tabeli nr 49 została przedstawiona struktura wydatków na wynagrodzenia w zależności od stopnia awansu. Jak wynika z tabeli wydatki przeznaczane bezpośrednio na wynagrodzenia dla nauczycieli sukcesywnie rosły od 2010 roku. Spowodowane jest to przede wszystkim wzrostem kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej oraz wysokością stawek minimalnych zależnych od wykształcenia oraz stopnia awansu zawodowego.

Zgodnie z Kartą Nauczyciela (art. 30) wynagrodzenie nauczycieli składa się z czterech głównych składników:

1. Wynagrodzenia zasadniczego.
2. Dodatków:
 - 1) za wysługę lat,
 - 2) motywacyjnego,
 - 3) funkcyjnego,
 - 4) za warunki pracy.
3. Wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw.
4. Nagród i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy.

Poniższa tabela wskazuje, że Miasto Leszno w okresie 5 lat rokrocznie wypłaca wyższe środki na wynagrodzenia nauczycieli niż średnie wynagrodzenie wynikające z przepisów prawa, co daje łącznie ponad 4 mln zł. Najwyższą „dopłatę” generuje grupa nauczycieli dyplomowanych, którzy zatrudnieni są na ponad 700 etatach. Wypłacanie wyższych pensji pozwala uniknąć płacenia jednorazowych dodatków uzupełniających.

Tabela 49. Struktura wydatków przeznaczonych na wynagrodzenia w zależności od stopnia awansu zawodowego w latach 2010-2014

wynagrodzenie średnie	2010		2011		2012		2013		2014	
	od 1 stycznia	od 1 września	od 1 stycznia	od 1 września	od 1 stycznia	od 1 września	od 1 stycznia	Od 1 września	od 1 stycznia	od 1 września
nauczyciel stażysta	2 286,75	2 446,82	2 446,82	2 618,10	2 618,10	2 717,59	2 717,59	2 717,59	2 717,59	2 717,59
nauczyciel kontraktowy	2 538,29	2 715,97	2 715,97	2 906,09	2 906,09	3 016,52	3 016,52	3 016,52	3 016,52	3 016,52
nauczyciel mianowany	3 292,92	3 523,42	3 523,42	3 770,06	3 770,06	3 913,33	3 913,33	3 913,33	3 913,33	3 913,33
nauczyciel dyplomowany	4 207,62	4 502,15	4 502,15	4 817,30	4 817,30	5 000,37	5 000,37	5 000,37	5 000,37	5 000,37
średnioroczne zatrudnienie (etaty), w tym:	1 263,14	1 280,16	1 280,59	1 289,92	1 281,13	1 268,18	1 264,50	1 278,27	1 268,64	1 315,92
nauczyciel stażysta	55,20	41,59	40,96	28,96	31,78	31,35	36,87	43,97	44,40	49,99
nauczyciel kontraktowy	194,08	214,95	214,40	213,77	202,83	199,38	192,60	188,53	183,19	193,07
nauczyciel mianowany	359,41	353,42	346,97	349,06	337,38	337,85	327,05	329,40	315,35	332,78
nauczyciel dyplomowany	654,45	670,20	678,26	698,13	709,14	699,60	707,98	716,37	725,70	740,08
minimalne roczne wydatki jakie powinny być poniesione na wynagrodzenia, w tym:	56 240 959,73		61 173 949,07		64 913 883,89		66 246 990,36		67 173 540,72	
nauczyciel stażysta	1 416 881,78		1 105 054,68		1 006 411,53		1 279 550,08		1 508 697,26	
nauczyciel kontraktowy	6 276 245,65		7 143 372,38		7 121 278,44		6 922 683,32		6 750 379,42	
nauczyciel mianowany	14 449 056,53		15 044 084,68		15 464 027,16		15 395 038,65		15 081 659,21	
nauczyciel dyplomowany	34 098 775,78		37 881 437,33		41 322 166,76		42 649 718,32		43 832 804,82	
faktyczne poniesione wydatki na wynagrodzenia	60 649 221,42		65 336 944,17		68 991 646,19		70 302 943,77		71 629 209,37	
nauczyciel stażysta	1 436 648,69		1 125 934,60		1 056 179,49		1 419 087,06		1 682 103,59	
nauczyciel kontraktowy	6 962 122,04		7 771 380,60		7 951 855,92		7 719 430,74		7 600 373,33	
nauczyciel mianowany	15 204 873,77		15 608 919,92		16 043 280,94		15 975 726,83		15 732 378,86	
nauczyciel dyplomowany	37 045 576,92		40 830 709,05		43 940 329,84		45 188 699,14		46 614 353,59	
różnica kwoty dodatku uzupełniającego	4 408 261,69		4 162 995,10		4 077 762,30		4 055 953,41		4 455 668,65	
nauczyciel stażysta	19 766,91		20 879,92		49 767,96		139 536,98		173 406,33	
nauczyciel kontraktowy	685 876,39		628 008,22		830 577,48		796 747,42		849 993,91	
nauczyciel mianowany	755 817,24		564 835,24		579 253,78		580 688,18		650 719,65	
nauczyciel dyplomowany	2 946 801,14		2 949 271,72		2 618 163,08		2 538 980,82		2 781 548,77	

Źródło: Opracowanie własne

WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE

Wychowanie przedszkolne obejmuje dzieci w wieku od 3 do 6 lat, a jego zaspokojenie należy do zadań własnych gminy. Ponadto zmiany w zakresie systemu oświaty (reforma ma się zakończyć w 2017 roku), mają zwiększyć dostępność wychowania przedszkolnego dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat w przedszkolach bądź innych formach wychowania przedszkolnego. Do tego celu przyczynić ma się również obniżenie wieku dzieci realizujących obowiązek szkolny oraz obniżenie opłat za godziny wykraczające ponad ustawowy czas bezpłatnego nauczania.

Powyższe działania mają się przyczynić do osiągnięcia w 2020 roku wartości wskaźnika upowszechnienia wychowania przedszkolnego dzieci w wieku 3-5 lat na poziomie 90%, zgodnie z dokumentem „Perspektywa uczenia się przez całe życie”. W poniższej tabeli zostały przedstawione wydatki na wychowanie przedszkolne ponoszone przez Miasto w latach 2010 - 2014 oraz planowane na 2015 rok.

Tabela 50. Finansowanie wychowania przedszkolnego w Mieście Lesznie w latach 2010-2015*

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
wydatki razem, w tym:	15 440 095	18 610 112	20 963 441	20 709 125	21 110 483	22 883 888
wynagrodzenia i pochodne	10 610 640	11 559 235	12 455 205	11 848 528	11 993 764	12 226 590
pozostałe bieżące	4 704 381	6 965 132	7 867 533	8 508 543	8 866 167	10 477 298
majątkowe	125 074	85 744	640 703	352 053	250 552	180 000
dotacje w rozdziale 80103 i 80104	74 743	349 272	474 521	1 958 683	4 114 620	3 800 536
pokrycie wynagrodzeń wraz z pozostałymi wydatkami bieżącymi	0,49%	1,89%	2,33%	9,62%	19,72%	16,74%

*wartości planowane

Źródło: Opracowanie własne

Jak wynika z powyższej tabeli, wydatki na wychowanie przedszkolne w okresie 6 lat wzrosły o ponad 7 mln zł. Największy przyrost nastąpił w pozostałych wydatkach bieżących, m.in. zakup materiałów i energii czy wyposażenia, ponadto wzrosły również wydatki na wynagrodzenia i pochodne - o prawie 2 mln zł (od 2010 roku wzrost liczby etatów nauczycieli o 7). Przeciętne koszty energii w latach 2010 - 2015 wynosiły 670 tys. zł, w 2014 roku były one o prawie 100 tys. zł niższe w porównaniu do wartości średniej. W planie na 2015 rok przewidziany jest natomiast wzrost do kwoty około 780 tys. zł, choć należy mieć na uwadze, że są to wartości planowane.

Środki przeznaczane na wydatki majątkowe stanowiły niewielki udział w wydatkach całkowitych na wychowanie przedszkolne. Jak zostało wspomniane wcześniej, koszty wychowania przedszkolnego nie są pokrywane środkami otrzymanymi w ramach części oświatowej subwencji ogólnej, a jedynie dotacjami wprowadzonymi w 2013 roku. Poziom pokrycia wydatków bieżących dotacją celową w tym obszarze wynosi niecałe 20% (rok 2014), co przekłada się na obciążenie budżetu Miasta.

W tabelach nr 51 oraz 52 zostały przedstawione planowane wydatki poszczególnych przedszkoli w latach 2013 - 2014. Najwyższe koszty generuje Przedszkole Miejskie nr 18 - prawie 1,5 mln zł oraz Przedszkole Miejskie nr 21 – 1,8 mln zł (przedszkole z oddziałami integracyjnymi). Najniższe koszty utrzymania przypadające na jedno dziecko osiągnęte były w Przedszkolach nr 15, 6 oraz 7. Środki przeznaczane na wynagrodzenia oraz pochodne wynosiły średnio ponad 80% (najwyższe w Przedszkolach nr 5, 12, 13 oraz w Przedszkolu nr 21).

Tabela 51. Wydatki przedszkoli w Mieście Lesznie w 2013 roku

	P 3	P 4	P 5	P 6	P 7	P 8	P 10	P 11	P 12	P 13	P 15	P 18	P 19	P 20	P 21	Suma końcowa
Przedszkola**	938 876	577 364	759 986	402 386	847 703	1 024 312	971 664	1 147 967	611 954	570 683	501 624	1 177 441	923 668	1 026 132	1 688 468	13 170 228
remonty	1 231	689	788	738	1 478	2 396	1 393	2 925	645	655	484	1 854	1 393	1 701	1 661	20 031
wynagrodzenia i pochodne	786 954	490 768	668 566	312 908	701 944	888 723	840 648	973 440	547 034	514 482	418 106	981 349	783 471	861 395	1 495 939	11 265 727
zakup energii	69 047	35 206	27 569	52 853	15 896	64 633	65 728	76 375	14 417	0	28 535	108 685	55 994	77 945	91 589	784 472
zakup materiałów i wyposażenia	10 354	6 243	7 069	6 160	71 506	9 816	9 086	10 483	8 088	12 003	4 990	14 475	11 963	17 144	10 046	209 426
zakup pomocy dydaktycznych	938	563	750	563	2 125	1 125	937	1 125	728	1 747	750	1 125	938	938	736	15 088
pozostałe	70 352	43 895	55 244	29 164	54 754	57 619	53 872	83 619	41 042	41 796	48 759	69 953	69 909	67 009	88 497	875 484
Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli**	4 100	2 200	6 300	1 600	8 750	6 300	3 600	6 200	4 300	2 500	2 450	6 480	3 790	5 475	4 000	68 045
Stołówki przedszkolne**	214 538	122 547	179 127	104 711	151 155	206 197	231 893	212 768	139 013	172 709	89 861	220 226	188 591	205 364	190 734	2 629 434
wynagrodzenia i pochodne	132 162	74 962	112 762	67 013	77 752	122 262	139 221	114 792	86 326	111 549	52 067	122 250	106 762	122 988	125 206	1 568 074
pozostałe	82 376	47 585	66 365	37 698	73 403	83 935	92 672	97 976	52 687	61 160	37 794	97 976	81 829	82 376	65 528	1 061 360
Pozostałe**	6 805	5 938	2 854	2 801	1 227	9 766	5 718	9 179	867	3 422	1 898	3 105	4 023	0	6 134	63 737
Suma końcowa**	1 164 319	708 049	948 267	511 498	1 008 835	1 246 575	1 212 875	1 376 114	756 134	749 314	595 833	1 407 252	1 120 072	1 236 971	1 889 336	15 931 444
liczba dzieci*	125	75	100	75	151	150	125	150	97	100	100	150	125	125	98	1 746
koszt na dziecko	9 315	9 441	9 483	6 820	6 681	8 311	9 703	9 174	7 795	7 493	5 958	9 382	8 961	9 896	19 279	9 179

*liczba uczniów wg informacji o stanie realizacji zadań oświatowych za rok szkolny 2012/2013

** wartości wg pierwotnego planu z początku roku

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 52. Wydatki przedszkoli w Mieście Leszno w 2014 roku

	P 3	P 4	P 5	P 6	P 7	P 8	P 10	P 11	P 12	P 13	P 15	P 18	P 19	P 20	P 21	Suma końcowa
Przedszkola**	968 862	650 287	795 061	443 291	926 967	1 042 684	962 927	1 220 632	618 633	786 218	549 600	1 221 081	937 042	1 068 419	1 601 237	13 792 941
remonty	3 805	1 880	1 654	1 357	2 458	4 127	2 153	5 760	1 270	645	953	3 059	2 963	4 200	3 272	39 556
wynagrodzenia i pochodne	820 262	539 381	708 326	349 734	764 775	900 358	818 393	1 038 428	544 180	711 379	455 147	1 010 981	792 613	906 419	1 402 292	11 762 668
zakup energii	74 047	35 207	27 568	53 367	19 575	64 634	65 635	80 491	14 419	0	28 534	113 684	55 994	77 991	91 788	802 934
zakup materiałów i wyposażenia	10 354	6 214	7 069	6 278	78 782	11 078	10 378	14 766	8 069	12 820	5 050	14 403	11 883	17 154	10 145	224 443
zakup pomocy dydaktycznych	938	563	750	750	2 128	1 125	923	1 125	683	938	750	1 125	938	945	758	14 439
pozostałe	59 456	67 042	49 694	31 805	59 249	61 362	65 445	80 062	50 012	60 436	59 166	77 829	72 651	61 710	92 982	948 901
Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli**	2 300	1 500	2 995	4 800	5 650	3 975	2 243	2 800	2 750	3 200	1 700	3 950	1 685	4 280	5 250	49 078
Stołówki przedszkolne**	210 084	124 863	192 588	128 150	146 111	216 808	231 768	228 609	141 679	194 957	98 709	259 267	189 123	212 008	185 768	2 760 492
wynagrodzenia i pochodne	127 208	76 991	125 823	78 315	74 265	124 512	139 945	118 258	88 110	114 043	60 685	159 597	106 794	128 504	117 964	1 641 014
pozostałe	82 876	47 872	66 765	49 835	71 846	92 296	91 823	110 351	53 569	80 914	38 024	99 670	82 329	83 504	67 804	1 119 478
Pozostałe**	5 210	6 620	2 880	2 870	1 250	8 620	6 240	8 110	920	3 790	1 960	2 110	3 070	1 100	6 050	60 800
Suma końcowa**	1 186 456	783 270	993 524	579 111	1 079 978	1 272 087	1 203 178	1 460 151	763 982	988 165	651 969	1 486 408	1 130 920	1 285 807	1 798 305	16 663 311
liczba dzieci*	125	75	100	100	151	150	123	150	91	125	100	150	125	125	101	1 791
koszt na dziecko	9 492	10 444	9 935	5 791	7 152	8 481	9 782	9 734	8 395	7 905	6 520	9 909	9 047	10 286	17 805	9 379

*liczba uczniów wg informacji o stanie realizacji zadań oświatowych za rok szkolny 2013/2014

** wartości wg pierwotnego planu z początku roku

Źródło: Opracowanie własne

SZKOLNICTWO PODSTAWOWE

Prowadzenie szkolnictwa na poziomie szkół podstawowych jest jednym z zadań własnych samorządu gminnego. Na terenie Leszna funkcjonuje 10 szkół podstawowych zarządzanych przez Miasto. W tabeli nr 53 zostały przedstawione wydatki w zakresie edukacji podstawowej w latach 2010 - 2015.

Tabela 53. Struktura wydatków w zakresie edukacji podstawowej w latach 2010-2015*

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
Szkoły Podstawowe						
bieżące (w tym):	24 094 183	25 580 237	27 648 440	28 239 706	29 425 733	31 301 646
-wynagrodzenia i pochodne	19 125 991	20 677 814	22 305 770	23 457 780	24 122 708	26 218 123
-pozostałe bieżące	4 968 192	4 902 422	5 342 669	4 781 926	5 303 025	5 083 523
majątkowe	2 285 065	5 142 191	1 383 347	2 774 363	6 141 484	60 000

*wartości planowane

Źródło: Opracowanie własne

Jak wskazują dane w okresie 6 lat wydatki na edukację podstawową wzrosły o ponad 7 mln zł i był to wzrost przede wszystkim w wydatkach na wynagrodzenia i pochodne. Średni udział wydatków na pensje w latach 2010 - 2015 wynosił ponad 80% wydatków bieżących.

W tabelach nr 54 oraz 55 zostały przedstawione planowane wydatki każdej ze szkół prowadzonych przez Miasto w 2013 oraz 2014 roku wraz z szacunkową kwotą subwencji przypadającą na daną szkołę. W tabelach zostały zestawione kwoty subwencji otrzymywanych przez każdą ze szkół obliczone na podstawie algorytmu wyznaczania części oświatowej subwencji ogólnej w wartościach ogólnych oraz w przeliczeniu na jednego ucznia. Przyznaną subwencję oświatową możemy traktować jako wpływy danej jednostki, natomiast wpływami będą wydatki generowane przez poszczególne placówki. Koszty utrzymania zostały wyznaczone na podstawie pierwotnych planów finansowych szkół.

Tabela 54. Zestawienie planowanych wydatków szkół podstawowych, a kwota subwencji w 2013 roku

numer szkoły	SP 1	SP 2	SP 3	SP 4	SP 5	SP 7	SP 9***	SP 10	SP 12	SP 13
subwencja	1 115 404	1 061 779	1 024 241	1 110 042	1 758 907	4 254 658	3 168 260	1 662 381	2 725 719	3 920 021
wydatki bieżące**	1 909 726	2 234 543	1 989 887	1 667 365	2 181 576	5 692 530	3 489 993	2 591 767	3 629 447	4 792 338
remonty	11 276	6 475	8 557	5 198	13 570	13 674	3 809	5 175	14 544	13 281
stypendia	1 670	2 310	2 000	1 988	2 587	5 000	1 677	2 061	3 900	3 090
wynagrodzenia i pochodne	1 536 126	1 792 639	1 591 697	1 275 792	1 658 660	4 398 333	2 942 101	2 146 980	2 835 396	4 087 867
zakup energii	128 142	146 104	81 600	46 950	206 052	254 287	148 294	141 100	263 527	221 839
zakup materiałów i wyposażenia	20 421	15 862	19 666	96 829	20 905	28 736	41 447	32 001	20 038	50 973
zakup pomocy dydaktycznych	4 559	7 035	5 494	3 508	17 270	44 306	14 558	11 413	25 724	14 353
pozostałe	207 532	264 118	280 873	237 100	262 532	948 194	338 107	253 037	466 318	400 935
pokrycie	-794 322	-1 172 764	-965 646	-557 323	-422 669	-1 437 872	-321 733	-929 386	-903 728	-872 317
pokrycie %	58,41%	47,52%	51,47%	66,57%	80,63%	74,74%	90,78%	64,14%	75,10%	81,80%
liczba uczniów*	211	197	195	208	328	748	591	314	488	509
subwencja na ucznia	5 286	5 390	5 253	5 337	5 363	5 688	5 361	5 294	5 585	7 701
koszt na ucznia	9 051	11 343	10 205	8 016	6 651	7 610	5 905	8 254	7 437	9 415
dopłata do ucznia	3 765	5 953	4 952	2 679	1 289	1 922	544	2 960	1 852	1 714

*liczba uczniów wg informacji o stanie realizacji zadań oświatowych za rok szkolny 2012/2013

** wartości wg pierwotnego planu z początku roku

*** wyłączone wydatki na oddział przedszkolny

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 55. Zestawienie planowanych wydatków szkół podstawowych, a kwota subwencji w 2014 roku

numer szkoły	SP 1	SP 2	SP 3	SP 4	SP 5	SP 7	SP 9***	SP 10	SP 12	SP 13
subwencja	1 122 658	1 013 307	842 811	1 069 321	1 928 080	4 463 627	3 207 701	1 640 884	2 985 434	4 247 804
wydatki bieżące**	1 875 485	2 243 685	1 809 826	1 784 685	2 343 727	5 660 714	3 453 980	2 782 699	3 857 070	4 894 111
remonty	5 276	6 475	6 557	5 198	15 684	29 348	4 809	5 175	14 544	13 281
stypendia	1 690	2 310	2 000	1 988	3 120	5 000	1 690	2 061	3 900	3 090
wynagrodzenia i pochodne	1 502 676	1 801 480	1 432 965	1 273 158	1 807 287	4 598 964	2 983 382	2 325 563	3 070 512	4 214 691
zakup energii	112 142	146 104	81 600	133 950	202 918	263 937	141 294	141 250	271 527	226 839
zakup materiałów i wyposażenia	19 726	18 549	16 701	100 943	17 315	31 075	34 830	28 989	18 782	50 884
zakup pomocy dydaktycznych	1 617	2 111	1 869	1 634	8 568	25 990	6 570	2 990	3 620	3 918
pozostałe	232 358	266 656	268 134	267 814	288 835	706 400	281 405	276 671	474 185	381 408
pokrycie	-752 827	-1 230 378	-967 015	-715 364	-415 647	-1 197 087	-246 279	-1 141 815	-871 636	-646 307
pokrycie %	59,86%	45,16%	46,57%	59,92%	82,27%	78,85%	92,87%	58,97%	77,40%	86,79%
liczba uczniów*	206	186	161	195	354	766	580	292	530	509
subwencja na ucznia	5 450	5 448	5 235	5 484	5 447	5 827	5 531	5 619	5 633	8 345
koszt na ucznia	9 104	12 063	11 241	9 152	6 621	7 390	5 955	9 530	7 277	9 615
dopłata do ucznia	3 655	6 615	6 006	3 669	1 174	1 563	425	3 910	1 645	1 270

*liczba uczniów wg informacji o stanie realizacji zadań oświatowych za rok szkolny 2013/2014

** wartości wg pierwotnego planu z początku roku

*** wyłączone wydatki na oddział przedszkolny

Źródło: Opracowanie własne

Średnie pokrycie wydatków bieżących szkół podstawowych subwencją oświatową w latach 2013 - 2014 sięgało 68%. W przeliczeniu na ucznia przeciętna wartość subwencji wynosiła w 2013 roku 5,6 tys. zł, a w 2014 roku 5,8 tys. zł. Porównując koszty bieżące były to kwoty rzędu 8,4 tys. zł na ucznia w 2013 roku oraz 8,8 tys. zł w 2014 roku. Średnia wartość dopłaty Miasta do subwencji na jednego ucznia wynosiła zatem w 2013 roku 2,8 tys. zł oraz 3 tys. zł w 2014 roku.

Odnosząc się do wyników finansowych poszczególnych szkół podstawowych prowadzonych przez Miasto najmniejsze pokrycie wydatków bieżących subwencją oświatową wykazuje Szkoła Podstawowa nr 2 (47,5% w 2013 roku oraz 45% w 2014 roku). Szkoła ponosi relatywnie bardzo wysokie wydatki na wynagrodzenia i pochodne w porównaniu do szkół o zbliżonej liczbie uczniów i strukturze zatrudnienia nauczycieli (np. do Szkół Podstawowych nr 4 oraz 1). Ponadto niezadawalające wyniki osiągają Szkoły Podstawowe nr 1, 3, 4 (mniejsze szkoły – około 200 uczniów) oraz nr 10, których przeciętne pokrycie subwencją wynosiło poniżej 60%. Szkoła Podstawowa nr 9 oraz 13 w 2014 roku wykazywały ponad 85% pokrycia, głównie dzięki zwiększonej subwencji z tytułu uczniów uczęszczających do szkół integracyjnych.

W strukturze wydatków dominują wydatki na wynagrodzenia – ponad 80%, z pozostałych pozycji żadna nie stanowi więcej niż 5% wydatków bieżących ogółem. Najwięcej środków na pensje wraz z pochodnymi w przeliczeniu na jednego ucznia wydatkuje się w Szkole Podstawowej nr 2 (9,6 tys. zł) oraz Szkole Podstawowej nr 13 (8,2 tys. zł). Najniższe wartości osiągały Szkoły Podstawowe nr 5, 9 oraz 12 – poniżej 6 tys. zł.

SZKOLNICTWO GIMNAZJALNE

Zapewnienie edukacji gimnazjalnej, obok szkolnictwa podstawowego jest jednym z zadań gmin w zakresie edukacji publicznej. W tabeli poniżej zostały przedstawione środki wydatkowane w latach 2010 - 2014 oraz planowane na 2015 rok.

Tabela 56. Struktura wydatków w zakresie edukacji gimnazjalnej w latach 2010-2015*

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
Gimnazja						
bieżące (w tym):	15 671 651	16 987 790	18 331 253	18 749 980	18 884 996	19 476 867
-wynagrodzenia i pochodne	13 218 598	14 394 698	15 522 908	15 972 966	16 108 053	16 235 577
-pozostałe bieżące	2 453 053	2 593 092	2 808 345	2 777 015	2 776 943	3 241 290
majątkowe	2 984 831	0	66 241	0	35 298	0

*wartości planowane

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionej tabeli wynika, że w ostatnich latach wydatki w rozdziale Gimnazja wzrosły o prawie 4 mln zł (według planu na 2015 rok), z których 3 mln zł stanowił przyrost wydatków na wynagrodzenia oraz pochodne. Zwiększenie wydatków wystąpiło w 2012 roku – prawie 1,2 mln zł wzrostu kosztów wynagrodzeń.

W tabelach nr 57 oraz 58 analogicznie jak w przypadku szkół podstawowych została przedstawiona rentowność gimnazjów prowadzonych przez Miasto w 2013 oraz 2014 roku.

Tabela 57. Zestawienie planowanych wydatków szkół podstawowych, a kwota subwencji w 2013 roku

numer szkoły	Gimnazjum nr 1	Gimnazjum nr 2	Gimnazjum nr 4	Gimnazjum nr 5	Gimnazjum nr 7	Gimnazjum nr 8	Gimnazjum nr 9
subwencja	2 129 532	634 098	2 635 984	1 229 805	2 348 525	1 413 859	1 534 439
wydatki bieżące**	3 355 219	1 386 274	3 164 811	1 881 921	3 547 844	2 347 183	2 529 546
remonty	7 310	2 319	8 739	8 164	5 163	1 095	8 296
stypendia	8 310	1 020	1 463	690	1 533	1 745	1 470
wynagrodzenia i pochodne	2 901 353	1 173 122	2 751 623	1 648 723	3 262 705	1 990 960	2 034 633
zakup energii	94 027	60 433	113 182	26 169	70 939	84 933	179 083
zakup materiałów i wyposażenia	25 736	11 866	48 482	43 311	16 556	25 965	45 275
zakup pomocy dydaktycznych	5 000	1 642	8 938	6 028	4 049	9 534	13 132
pozostałe	313 483	135 872	232 384	148 836	186 899	232 951	247 657
pokrycie	-1 225 687	-752 176	-528 827	-652 116	-1 199 319	-933 324	-995 107
pokrycie %	63,47%	45,74%	83,29%	65,35%	66,20%	60,24%	60,66%
liczba uczniów*	381	117	450	221	282	253	277
subwencja na ucznia	5 589	5 420	5 858	5 565	8 328	5 588	5 539
koszt na ucznia	8 806	11 848	7 033	8 515	12 581	9 277	9 132
dopłata do ucznia	3 217	6 429	1 175	2 951	4 253	3 689	3 592

*liczba uczniów wg informacji o stanie realizacji zadań oświatowych za rok szkolny 2012/2013

** wartości wg pierwotnego planu z początku roku

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 58. Zestawienie planowanych wydatków szkół podstawowych, a kwota subwencji w 2014 roku

numer szkoły	Gimnazjum nr 1	Gimnazjum nr 2	Gimnazjum nr 4	Gimnazjum nr 5	Gimnazjum nr 7	Gimnazjum nr 8	Gimnazjum nr 9
subwencja	1 976 751	583 748	2 477 837	1 520 484	2 463 179	1 437 078	1 718 509
wydatki bieżące**	3 364 646	1 301 187	3 112 239	2 074 988	3 690 582	2 458 473	2 625 455
remonty	7 310	2 319	8 739	11 352	5 163	4 095	8 926
stypendia	2 730	1 040	2 120	880	1 730	3 270	1 690
wynagrodzenia i pochodne	2 906 684	1 120 742	2 695 278	1 804 882	3 343 491	2 098 044	2 132 899
zakup energii	102 230	60 433	113 182	29 217	80 939	81 933	179 083
zakup materiałów i wyposażenia	25 736	10 466	61 250	41 239	16 166	20 805	45 275
zakup pomocy dydaktycznych	5 000	1 642	8 938	7 104	4 049	11 334	13 132
pozostałe	314 956	104 545	222 732	180 314	239 044	238 992	244 450
pokrycie	-1 387 895	-717 439	-634 402	-554 504	-1 227 403	-1 021 395	-906 946
pokrycie %	58,75%	44,86%	79,62%	73,28%	66,74%	58,45%	65,46%
liczba uczniów*	351	107	405	269	288	254	315
subwencja na ucznia	5 632	5 456	6 118	5 652	8 553	5 658	5 456
koszt na ucznia	9 586	12 161	7 685	7 714	12 815	9 679	8 335
dopłata do ucznia	3 954	6 705	1 566	2 061	4 262	4 021	2 879

*liczba uczniów wg informacji o stanie realizacji zadań oświatowych za rok szkolny 2013/2014

** wartości wg pierwotnego planu z początku roku

Źródło: Opracowanie własne

Przeciętne pokrycie wydatków bieżących w zakresie edukacji gimnazjalnej otrzymywanymi środkami w postaci subwencji oświatowej w latach 2013 - 2014 wynosiło 64% (dla przypomnienia w szkołach podstawowych – 68%). Szacunkowo na jednego ucznia przypadło 6 tys. zł subwencji, natomiast koszt „utrzymania” przeciętnego gimnazjalisty w 2013 roku wynosił średnio 9,6 tys. zł, a w 2014 roku 9,7 tys. zł. Średnia wartość dopłaty Miasta na jednego ucznia wynosiła w 2013 oraz 2014 roku – 3,6 tys. zł.

Najniższe pokrycie wydatków bieżących subwencją oświatową występuje w Gimnazjum nr 2 – jedynie 45% wydatków. Ponadto należy zwrócić uwagę, że wynik ten w 2014 roku uległ nieznacznemu pogorszeniu. Pozostałe Gimnazja wykazywały wyniki bliskie średniemu pokryciu wydatków, tj. około 60 - 66%. W okresie 2 lat spadek pokrycia nastąpił w Gimnazjach nr 1, 2, 4 oraz 8. Najwyższe wyniki w powyższym zakresie odnosiło Gimnazjum nr 4 – 80% wydatków zostało pokryte otrzymaną subwencją. Udział wydatków na wynagrodzenia i pochodne w wydatkach bieżących wynosi ponad 86%, największy w Gimnazjum nr 7 – prawie 92% wydatków w 2013 roku.

SZKOLNICTWO PONADGIMNAZJALNE

Realizacja zadań własnych powiatu poprzez zapewnienie edukacji ponadgimnazjalnej odbywa się między innymi poprzez prowadzenie Liceów Ogólnokształcących, Techników czy Zasadniczych Szkół Zawodowych. W poniższej tabeli zostały przedstawione zbiorczo wydatki na szkolnictwo ponadgimnazjalne w latach 2010 - 2015 (technika i zasadnicze szkoły zawodowe zostały połączone w kategorii szkoły zawodowe).

Łącznie wydatki na edukację ponadgimnazjalną wynoszą ponad 40 mln zł, co stanowi około 35% wydatków przeznaczanych na oświatę – dział 801 oraz 854. W strukturze dominują wydatki na szkoły zawodowe (w tym technika), które są wyższe średnio o 8 – 9 mln zł w porównaniu do edukacji ogólnokształcącej.

Tabela 59. Struktura wydatków w zakresie edukacji ponadgimnazjalnej w latach 2010-2015

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
Licea Ogólnokształcące						
bieżące (w tym):	16 054 131	17 124 203	18 358 791	17 968 876	17 758 581	18 223 605
-wynagrodzenia i pochodne	12 765 553	13 621 828	14 318 336	14 318 316	14 142 422	14 363 315
-pozostałe bieżące	3 288 578	3 502 375	4 040 455	3 650 560	3 616 159	3 860 290
majątkowe	0	369 882	792 361	29 119	55 535	1 300 000
Szkoły Zawodowe						
bieżące (w tym):	25 106 403	26 087 759	26 734 905	26 229 300	26 126 180	27 380 709
-wynagrodzenia i pochodne	19 257 402	20 179 820	20 660 235	20 604 825	20 812 048	21 630 518
-pozostałe bieżące	5 849 001	5 907 938	6 074 670	5 624 475	5 314 131	5 750 191
majątkowe	28 000	923 568	138 537	91 221	23 999	8 000
RAZEM						
bieżące (w tym):	41 160 534	43 211 962	45 093 696	44 198 176	43 884 760	45 604 313
-wynagrodzenia i pochodne	32 022 955	33 801 649	34 978 571	34 923 141	34 954 470	35 993 833
-pozostałe bieżące	9 137 579	9 410 313	10 115 125	9 275 035	8 930 290	9 610 480
majątkowe	28 000	1 293 450	930 898	120 340	79 534	1 308 000
udział wynagrodzeń w wydatkach bieżących	77,80%	78,22%	77,57%	79,01%	79,65%	78,93%

*wartości planowane

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 60. Zestawienie planowanych wydatków szkół podstawowych, a kwota subwencji w 2013 roku

nazwa szkoły	I LO	II LO	III LO	IV LO	ZSE	ZSET	ZSOŚ	ZSRB	ZST
subwencja	3 875 041	3 208 561	2 366 963	2 012 019	8 034 796	1 724 838	4 594 904	4 828 131	3 068 532
wydatki bieżące**	4 836 924	5 498 282	2 984 777	3 306 904	7 870 132	2 435 099	3 784 790	6 833 453	4 130 470
remonty	6 000	9 499	19 500	3 400	16 848	1 528	3 465	37 739	26 592
stypendia	10 393	3 267	900	3 211	2 709	682	809	1 526	1 319
wynagrodzenia i pochodne	4 249 800	4 700 540	2 595 749	2 918 045	7 027 402	2 154 396	3 377 351	5 539 881	3 460 724
zakup energii	228 600	294 350	105 944	142 700	288 353	93 119	95 185	404 509	370 000
zakup materiałów i wyposażenia	41 407	45 073	30 745	27 000	40 465	26 550	33 024	218 670	31 200
zakup pomocy dydaktycznych	5 000	5 216	19 000	1 500	14 016	4 748	6 000	9 799	4 000
pozostałe	295 724	440 337	212 939	211 048	480 339	154 076	268 956	621 329	236 635
pokrycie	-961 883	-2 289 721	-617 814	-1 294 885	164 664	-710 261	810 114	-2 005 322	-1 061 938
pokrycie %	80,11%	58,36%	79,30%	60,84%	102,09%	70,83%	121,40%	70,65%	74,29%
liczba uczniów*	691	638	421	357	899	283	768	568	474
subwencja na ucznia	5 608	5 029	5 622	5 636	8 937	6 095	5 983	8 500	6 474
koszt na ucznia	7 000	8 618	7 090	9 263	8 754	8 605	4 928	12 031	8 714
dopłata do ucznia	1 392	3 589	1 467	3 627	brak	2 510	Brak	3 530	2 240

*liczba uczniów wg informacji o stanie realizacji zadań oświatowych za rok szkolny 2012/2013

** wartości wg pierwotnego planu z początku roku

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 61. Zestawienie planowanych wydatków szkół podstawowych, a kwota subwencji w 2014 roku

nazwa szkoły	I LO	II LO	III LO	IV LO	ZSE	ZSET	ZSOŚ	ZSRB	ZST
subwencja	3 574 454	3 853 520	2 366 963	1 668 447	7 914 613	1 821 025	4 769 442	4 127 463	2 932 047
wydatki bieżące**	4 731 858	5 695 019	2 916 110	3 180 624	8 003 269	2 636 249	3 975 075	6 714 216	3 885 403
remonty	9 000	4 499	17 138	6 200	16 848	3 055	4 659	40 839	31 592
stypendia	10 393	3 267	910	3 250	2 709	682	810	1 526	1 430
wynagrodzenia i pochodne	4 124 148	4 908 085	2 558 845	2 748 004	7 157 444	2 346 333	3 487 167	5 378 726	3 170 268
zakup energii	225 100	295 550	106 000	144 400	288 238	93 119	94 100	404 509	370 000
zakup materiałów i wyposażenia	49 660	43 873	26 923	28 968	39 200	26 333	42 085	205 512	31 200
zakup pomocy dydaktycznych	5 000	5 216	21 200	1 000	15 596	9 748	7 000	9 799	42 670
pozostałe	308 557	434 529	185 094	248 802	483 234	156 979	339 254	673 305	238 243
pokrycie	-1 157 404	-1 841 499	-549 147	-1 512 177	-88 656	-815 224	794 367	-2 586 753	-953 356
pokrycie %	75,54%	67,66%	81,17%	52,46%	98,89%	69,08%	119,98%	61,47%	75,46%
liczba uczniów*	641	627	418	272	822	277	713	569	446
subwencja na ucznia	5 576	6 146	5 663	6 134	9 628	6 574	6 689	7 254	6 574
koszt na ucznia	7 382	9 083	6 976	11 693	9 736	9 517	5 575	11 800	8 712
dopłata do ucznia	1 806	2 937	1 314	5 559	108	2 943	Brak	4 546	2 138

*liczba uczniów wg informacji o stanie realizacji zadań oświatowych za rok szkolny 2013/2014

** wartości wg pierwotnego planu z początku roku

Źródło: Opracowanie własne

Środki uzyskane w ramach części oświatowej subwencji ogólnej w szkołach ponadgimnazjalnych pokrywały ponad 75% wydatków bieżących, z czego 70% w liceach ogólnokształcących oraz 85% w szkołach zawodowych (technikach i zasadniczych szkołach zawodowych). Przeciętnie na jednego ucznia Miasto otrzymywało 6,4 tys. zł w 2013 roku oraz 6,7 tys. zł w 2014 roku subwencji. Szacunkowy koszt utrzymania jednego ucznia w 2013 roku wynosił 8,3 tys. zł, natomiast w 2014 roku 8,9 tys. zł. Zapewniając edukację na poziomie ponadgimnazjalnym Miasto najwięcej środków na jednego ucznia dopłaca w Liceum Ogólnokształcącym nr 4 – ponad 5,5 tys. zł oraz Zespole Szkół Rolniczo-Budowlanych 4,5 tys. zł. Udział wydatków na wynagrodzenia i pochodne stanowi ponad 85% wydatków bieżących – najwięcej w Zespole Szkół Ekonomicznych oraz Zespole Szkół Elektryczno-Telekomunikacyjnych.

Pośród liceów ogólnokształcących największe pokrycie wydatków subwencją charakteryzowało Licea nr 1 oraz nr 3, choć ze względu na mniejszą liczbę uczniów (o 50) w 2014 roku nastąpił spadek pokrycia o 5%. W najmniejszym stopniu subwencja pokrywała wydatki bieżące w Liceum nr 2, ale należy mieć na uwadze, że jest to szkoła odnoszące najlepsze wyniki edukacyjne.

W zakresie szkolnictwa zawodowego zespołami, które się „samobilansują” są: Zespół Szkół Ochrony Środowiska oraz Zespół Szkół Ekonomicznych. Środki otrzymywane w ramach subwencji w pełni, bądź niemalże w pełni, pokrywają zaplanowane wydatki bieżące obu Zespołów. Największy spadek pokrycia między 2013 a 2014 rokiem nastąpił w Zespole Szkół Rolniczo-Budowlanych – o prawie 10%.

SZKOLNICTWO SPECJALNE

Miasto Leszno, jako jednostka na prawach powiatu, oprócz zapewnienia edukacji na poszczególnych poziomach kształcenia zobowiązane jest do realizacji zadań oświatowych z zakresu edukacji specjalnej. W poniższej tabeli zostały przedstawione wydatki w zależności od typu kształcenia w latach 2010 - 2015.

Tabela 62. Struktura wydatków w zakresie edukacji specjalnej w latach 2010-2015

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
Szkoły Podstawowe Specjalne						
bieżące (w tym):	2 824 002	3 131 922	3 101 806	2 823 696	2 897 831	3 094 736
wynagrodzenia i pochodne	2 507 886	2 821 114	2 762 342	2 523 521	2 610 883	2 797 583
pozostałe bieżące	316 116	310 808	339 464	300 175	286 948	297 153
majątkowe	0	0	0	106 856	0	0
Gimnazja Specjalne						
bieżące (w tym):	1 197 428	1 249 240	1 430 400	1 705 830	1 675 791	1 803 346
wynagrodzenia i pochodne	1 147 215	1 197 687	1 374 329	1 631 800	1 607 350	1 726 278
pozostałe bieżące	50 213	51 554	56 071	74 031	68 441	77 068
majątkowe	0	0	0	0	0	0
Szkoły Zawodowe Specjalne						
bieżące (w tym):	1 292 486	1 425 921	1 534 023	1 628 826	1 566 278	1 581 607
wynagrodzenia i pochodne	1 186 617	1 307 004	1 409 928	1 515 038	1 431 153	1 451 119
pozostałe bieżące	105 869	118 917	124 095	113 788	135 124	130 488
majątkowe	0	0	0	118 692	43 050	750 000
RAZEM						
bieżące (w tym):	5 313 916	5 807 084	6 066 229	6 158 352	6 139 899	6 479 689
wynagrodzenia i pochodne	4 841 717	5 325 805	5 546 599	5 670 358	5 649 386	5 974 980
pozostałe bieżące	472 199	481 278	519 630	487 993	490 513	504 709
majątkowe	0	0	0	225 547	43 050	750 000
udział wynagrodzeń w wydatkach bieżących	91,11%	91,71%	91,43%	92,08%	92,01%	92,21%

*wartości planowane

Źródło: Opracowanie własne

Powyższe wydatki odnoszą się do Zespołu Szkół Specjalnych im. Janusza Korczaka w Lesznie, świadczącego edukację na trzech poziomach kształcenia. Środki bieżące przeznaczane na szkolnictwo specjalne wynoszą około 6 mln zł, co stanowi zaledwie 5% wydatków w działach 801 (oświata) oraz 854 (edukacyjna opieka wychowawcza). Ponad 90% wydatków stanowią koszty wynagrodzeń oraz pochodnych kadry oraz administracji. Tak wysoki udział wydatków na pensje związany jest ze specyfiką powyższych placówek.

Tabela 63. Subwencja a wydatki w Zespole Szkół Specjalnych im. Janusza Korczaka

	2013	2014
subwencja*	5 407 137	5 148 452
wydatki bieżące**	6 546 103	6 490 546
wynagrodzenia i pochodne	5 870 865	5 904 379
zakup materiałów i wyposażenia	87 924	54 606
zakup energii	83 475	107 275
zakup pomocy dydaktycznych	3 940	3 185
remonty	3 025	7 000
stypendia	2 100	2 100
pozostałe	494 774	412 001
pokrycie	-1 138 966	-1 342 094
pokrycie %	82,60%	79,32%
liczba uczniów***	237	220
subwencja na ucznia*	22 815	23 402
koszt na ucznia	27 621	29 502
dopłata do ucznia	4 806	6 100

*wartość subwencji dla szkoły podstawowej specjalnej, gimnazjum specjalnego, zasadniczej szkoły zawodowej specjalnej oraz szkoły przysposabiającej do pracy

**wartości wg planu pierwotnego

*** liczba uczniów wg informacji o stanie realizacji zadań oświatowych za lata szkolne 2012-2014

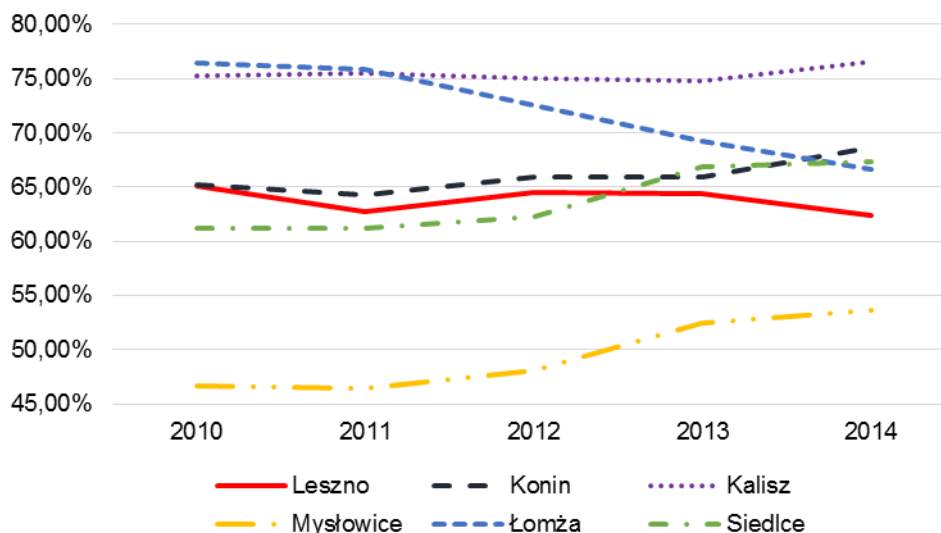
Źródło: Opracowanie własne

Jak widać z powyższej tabeli środki przeznaczone w ramach subwencji oświatowej na utrzymanie edukacji w zakresie szkolnictwa specjalnego w ostatnim roku zmalały o około 250 tys. zł. Również planowane wydatki bieżące uległy zmniejszeniu, choć jedynie o kwotę około 50 tys. zł. W strukturze wydatków zaplanowano wzrost kosztów wynagrodzeń oraz pochodnych o 30 tys. zł. Odnosząc się do różnicy między subwencją oświatową a planowanymi wydatkami, w przeciągu roku dysproporcja wzrosła o 200 tys. zł. W przeliczeniu na jednego ucznia wartość subwencji w przeciągu roku wzrosła o 600 zł, natomiast wartość wydatków bieżących o 2 tys. zł. Szacunkowo w 2014 roku dopłata do ucznia ze strony samorządu wynosiła ponad 6 tys. zł.

CZĘŚĆ V. KOSZTY OŚWIATY NA TLE MIAST NA PRAWACH POWIATU

Stopień pokrycia wydatków bieżących w obszarze oświaty przez część oświatową subwencji ogólnej w Mieście Lesznie z roku na rok spadał i obecnie stanowi nieco ponad 62%. Aby właściwie ocenić sytuację systemu oświaty w Lesznie, stopień pokrycia wydatków bieżących na edukację środkami zewnętrznymi (subwencją oświatową i dotacjami na wychowanie przedszkolne) w latach 2010 - 2014 odniesiono do wyników uzyskiwanych w tym zakresie przez poszczególne miasta na prawach powiatu. Analizą objęto te jednostki, które charakteryzują się zbliżoną liczbą mieszkańców.

Ryc. 16. Pokrycie wydatków bieżących środkami zewnętrznymi (subwencją oraz dotacją na wychowanie przedszkolne) w miastach na prawach powiatu

Źródło: opracowanie własne

Z ryciny wynika, że Miasto Leszno osiąga jedno z najniższych pokryć wydatków wśród miast na prawach powiatu objętych analizą. Ponadto należy zaznaczyć, że w odniesieniu do miast na prawach powiatu województwa wielkopolskiego, Leszno również osiąga niezadawalające wyniki. W 2014 roku pokrycie wydatków oświatowych subwencją oświatową w Lesznie wynosiło 62,3%, przy 68,7% w Koninie oraz 76,5% w Kaliszu.

W przypadku większości miast zauważyć można, że w ciągu ostatnich lat (2012 - 2014) zwiększał się stopień pokrycia wydatków na edukację środkami zewnętrznymi (subwencja i dotacja). Miasto Leszno charakteryzowała tendencja odwrotna (łącznie z Miastem Łomża), co należy ocenić negatywnie. Średnie pokrycie wśród miast na prawach powiatu stanowiło 65,1% wydatków (w Lesznie – 62,3%).

Zestawienie wartości nominalnych ponoszonych wydatków oraz wysokości uzyskiwanych subwencji i dotacji pozwala stwierdzić, że Leszno w całym okresie musiało dopłacić do utrzymania systemu oświaty średnio 48 mln zł. Negatywna ten-

dencja w zakresie zmniejszania stopnia pokrycia wydatków oświatowych subwencją i dotacją spowodowała, że w 2014 roku wysokość dofinansowania oświaty z budżetu Miasta była jedną z najwyższych wśród miast na prawach powiatu objętych analizą. W stosunku do roku 2013 dofinansowanie wzrosło o prawie 5 mln zł.

Tabela 64. „Dopłata” do oświaty w miastach na prawach powiatu w latach 2010-2014

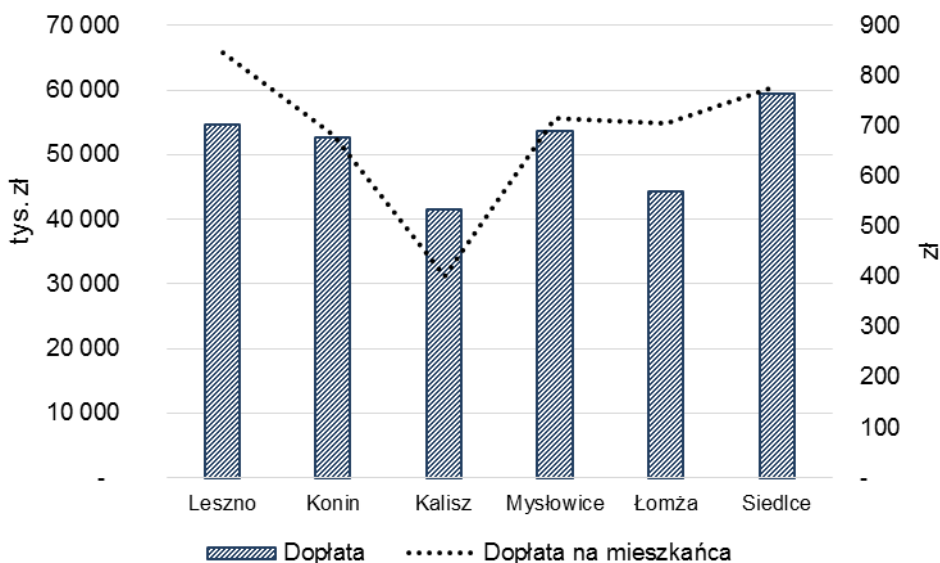
	2010	2011	2012	2013	2014*
Leszno	41 678 338	48 722 766	47 786 374	49 621 722	54 595 470
Konin	52 211 295	58 441 660	57 729 458	59 337 559	52 706 370
Kalisz	39 066 693	40 573 629	43 724 676	45 027 317	41 593 867
Mysłowice	55 720 027	58 541 054	60 171 088	53 635 808	53 671 616
Łomża	24 554 383	27 704 380	33 797 029	39 327 310	44 281 324
Siedlce	62 093 708	66 405 551	68 393 651	57 767 156	59 513 795

*dane za grudzień

Źródło: opracowanie własne

Od 2010 roku wysokość dofinansowania oświaty z budżetu Leszna zwiększyła się o 200 zł w przeliczeniu na mieszkańca. Szacunkowo każdy mieszkaniec Miasta dopłacił do oświaty w 2014 roku ponad 845 zł.

Ryc. 17. „Dopłata” do oświaty na mieszkańca w miastach na prawach powiatu w 2014 roku

Źródło: opracowanie własne

W 2014 roku najwyższy poziom dopłat do oświaty w przeliczeniu na mieszkańca charakteryzował Leszno. Drugi najwyższy wynik charakteryzował Siedlce, aczkolwiek w stosunku do uzyskanego przez Siedlce wyniku, Leszno dopłaciło o 65 zł na mieszkańca więcej. Miasto dość słabo wypada na tle wielkopolskich miast na prawach powiatu. W 2014 roku dopłata do oświaty na mieszkańca wyniosła 683 zł w Koninie oraz 400 zł w Kaliszu.

CZĘŚĆ VI. PODSUMOWANIE

Realizacja zadań w zakresie edukacji publicznej jest jednym z elementarnych zadań samorządu terytorialnego. Jest to zadanie wymagające ogromnego zaangażowania zarówno organizacyjnego jak i finansowego. W większości jednostek samorządu terytorialnego zakres potrzeb przekracza jednak zasoby środków dostępnych na ich sfinansowanie. Zapewnienie odpowiedniego poziomu świadczonych usług edukacyjnych to efekt współpracy organów prowadzących i dyrektorów szkół i placówek oświatowych.

W pierwszej części dokumentu zawarto diagnozę obecnego stanu oświaty – analizy demograficznej, sieci szkół oraz polityki kadrowej jednostek prowadzonych przez Miasto Leszno. Liczebność Miasta utrzymuje się na względnie stałym poziomie, choć uwzględniając piramidę wieku widoczne są dysproporcje w poszczególnych grupach wiekowych. Odnosząc się do liczby uczniów w latach 2009-2013 nastąpił ich znaczny spadek – największy ubytek zaobserwowano w liceach i technikach. W ostatnim czteroleciu zwiększeniu uległ poziom zatrudnienia nauczycieli w szkołach – zarówno liczba nauczycieli (o 80) oraz etatów (o 63,6).

Drugą część raportu stanowi analiza porównawcza szkół prowadzonych przez Miasto Leszno. Przedstawione zostały wyniki testu szóstoklasisty, gimnazjalnego oraz matur na przestrzeni ostatnich lat. Zwrócono uwagę na szkoły w których uczniowie osiągają najwyższe wyniki w odniesieniu do grupy porównawczej. W zakresie szkolnictwa podstawowego – Szkoły Podstawowe nr 12, 13 oraz 5, gimnazjalnego – Gimnazjum nr 5 oraz 4 oraz Licea Ogólnokształcące nr 2 oraz 1.

Trzecia część dokumentu stanowi punkt wyjścia pozwalający określić poziom wydatków przeznaczanych na oświatę oraz ich miejsce w ogólnej strukturze budżetu Miasta. Zawarto diagnozę stanu finansów Miasta – dochodów, wydatków i zadłużenia, którą dokonano w oparciu o dokumenty finansowe. Wydatki dokonywane na realizację zadań oświatowych stanowią główny kierunek podziału środków w ramach budżetu – średnio 43,33% budżetu po stronie wydatkowej.

Kolejną część stanowi badanie finansowania oświaty w latach 2010-2014 oraz planach na 2015 rok. Omówione zostały wydatki ogółem przeznaczane na edukację oraz wydatki w zakresie poszczególnych poziomów edukacji w podziale na szkoły. W ostatnim okresie wydatki ogółem w obszarze oświaty wzrosły o 27,5 mln zł i w 2014 roku osiągnęły kwotę 147 mln zł. W strukturze dominują wydatki na wynagrodzenia oraz pochodne – średnio 75%. Uproszczony poziom pokrycia wydatków bieżących subwencją oświatową z roku na rok maleje i obecnie wynosi około 60%.

Piąta część to odniesienie kosztów oświaty ponoszonych przez poszczególne miasta na prawach powiatu (analizą objęto te jednostki, które charakteryzują się zbliżoną liczbą mieszkańców). W wytypowanej grupie porównawczej Miasto Leszno osiąga jeden z najniższych stopni pokrycia wydatków miast na prawach powiatu.

SPIS TABEL

Tabela 1. Funkcjonalne grupy wieku w Mieście Leszno w 2013 roku	8
Tabela 2. Liczba urodzeń w 2013 r. według wieku matki	9
Tabela 3. Współczynnik przyrostu naturalnego w Mieście Leszno w latach 2009-2013.....	10
Tabela 4. Liczba urodzeń żywych na 1000 ludności w Mieście Leszno na tle wybranych miast	11
Tabela 5. Saldo migracji wewnętrznych gminnych w latach 2009-2013.....	11
Tabela 6. Saldo migracji w gminach otaczających Miasto Leszno	12
Tabela 7. Liczba osób dojeżdżających do pracy na terenie Miasta Leszno	13
Tabela 8. Liczba uczniów uczęszczających do przedszkoli na terenie Miasta Leszno w latach 2009-2015	17
Tabela 9. Liczba uczniów i oddziałów w szkołach podstawowych Miasta Leszno w latach 2009-2015..	20
Tabela 10. Liczebność oddziałów w Szkołach Podstawowych Miasta Leszno w roku szkolnym 2014/2015	21
Tabela 11. Liczba uczniów i oddziałów w gimnazjach funkcjonujących na terenie Miasta Leszno w latach 2009-2014.....	24
Tabela 12. Liczebność oddziałów w gimnazjach w roku szkolnym 2014/2015.....	25
Tabela 13. Liczebność poszczególnych oddziałów w liceach ogólnokształcących prowadzonych przez Miasto Leszno	26
Tabela 14. Średnia liczebność oddziałów w zasadniczych szkołach zawodowych i technicach w latach 2009-2015	29
Tabela 15. Liczba nauczycieli zatrudnionych przez Miasto Leszno w latach 2010-2014.....	30
Tabela 16. Liczba nauczycieli wg awansu zawodowego zatrudnionych przez Miasto Leszno w latach 2010-2014	30
Tabela 17. Liczba uczniów na etat nauczycielski w Mieście Leszno w latach 2010-2014	31
Tabela 18. Zatrudnienie w przedszkolach prowadzonych przez Miasto Leszno w latach 2009/2010-2013/2014	32
Tabela 19. Liczba uczniów na etat w przedszkolach prowadzonych przez Miasto Leszno w latach 2009/2010/2013/2014.....	32
Tabela 20. Liczba nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach prowadzonych przez Miasto Leszno w roku szkolnym 2014/2015.....	33
Tabela 21. Zatrudnienie w szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto Leszno w latach 2009/2010-2013/2014.....	34
Tabela 22. Liczba uczniów na etat w szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto Leszno w latach 2009/2010/2013/2014.....	35
Tabela 23. Liczba nauczycieli zatrudnionych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto Leszno w roku szkolnym 2014/2015	36
Tabela 24. Zatrudnienie w gimnazjach prowadzonych przez Miasto Leszno w latach 2009/2010-2013/2014	36
Tabela 25. Liczba uczniów na etat w gimnazjach prowadzonych przez Miasto Leszno w latach 2009/2010/2013/2014.....	37
Tabela 26. Liczba nauczycieli zatrudnionych w gimnazjach prowadzonych przez Miasto Leszno w roku szkolnym 2014/2015.....	38
Tabela 27. Zatrudnienie w szkołach ponadgimnazjalnych prowadzonych przez Miasto Leszno w latach 2009/2010-2013/2014.....	39
Tabela 28. Liczba uczniów na etat w szkołach ponadgimnazjalnych prowadzonych przez Miasto Leszno w latach 2009/2010/2013/2014	39
Tabela 29. Liczba nauczycieli zatrudnionych w szkołach ponadgimnazjalnych prowadzonych przez Miasto Leszno w roku szkolnym 2014/2015.....	40
Tabela 30. Wyniki testu szóstoklasisty w latach 2009-2014	41
Tabela 31. Wyniki EWD dla szkół gimnazjalnych prowadzonych przez Miasto Leszno	42
Tabela 32. Wyniki uzyskane przez uczniów gimnazjów z historii i WOS w latach 2012-2014	43
Tabela 33. Wyniki uzyskane przez uczniów gimnazjów z języka polskiego w latach 2012-2014	43
Tabela 34. Wyniki uzyskane przez uczniów gimnazjów z matematyki w latach 2012-2014	43
Tabela 35. Wyniki uzyskane przez uczniów gimnazjów z przedmiotów przyrodniczych w latach 2012-2014	44
Tabela 36. Wyniki matury podstawowej w Liceach Ogólnokształcących (egzamin pisemny) w latach 2012-2014	45

Tabela 37. Wyniki matury rozszerzonej w Liceach Ogólnokształcących (egzamin pisemny) w latach 2012-2014.....	45
Tabela 38. Wyniki matury podstawowej w Technikach (egzamin pisemny) w latach 2012-2014	47
Tabela 39. Wyniki matury rozszerzonej w Technikach (egzamin pisemny) w latach 2012-2014	47
Tabela 40. Zdawalność egzaminu zawodowego w Mieście Leszno w 2014 r. na tle innych miast województwa wielkopolskiego	48
Tabela 41. Struktura zrealizowanych i planowanych dochodów w latach 2010-2015	50
Tabela 42. Skumulowany udział głównych dochodów Miasta Leszno w latach 2010-2015 (po zaokrągleniu do pełnych złotych).....	51
Tabela 43. Struktura zrealizowanych i planowanych wydatków w latach 2010-2015.....	53
Tabela 44. Podział wydatków na działy w Mieście Leszno w latach 2010-2015 (po zaokrągleniu do pełnych złotych)	54
Tabela 45. Zadłużenie Miasta Leszna z tytułu kredytów, pożyczek i emisji obligacji w latach 2010-2015	55
Tabela 46. Udział wydatków bieżących w obszarze oświaty w latach 2010-2015*	57
Tabela 47. Budżet oświatowy w latach 2010-2015*	58
Tabela 48. Wydatki oświatowe a subwencja oświatowa 2010-2015*	60
Tabela 49. Struktura wydatków przeznaczonych na wynagrodzenia w zależności od stopnia awansu zawodowego w latach 2010-2014	61
Tabela 50. Finansowanie wychowania przedszkolnego w Mieście Leszno w latach 2010-2015*	62
Tabela 51. Wydatki przedszkoli w Mieście Leszno w 2013 roku	63
Tabela 52. Wydatki przedszkoli w Mieście Leszno w 2014 roku	64
Tabela 53. Struktura wydatków w zakresie edukacji podstawowej w latach 2010-2015*.....	65
Tabela 54. Zestawienie planowanych wydatków szkół podstawowych, a kwota subwencji w 2013 roku.....	66
Tabela 55. Zestawienie planowanych wydatków szkół podstawowych, a kwota subwencji w 2014 roku.....	67
Tabela 56. Struktura wydatków w zakresie edukacji gimnazjalnej w latach 2010-2015*.....	68
Tabela 57. Zestawienie planowanych wydatków szkół podstawowych, a kwota subwencji w 2013 roku.....	69
Tabela 58. Zestawienie planowanych wydatków szkół podstawowych, a kwota subwencji w 2014 roku.....	70
Tabela 59. Struktura wydatków w zakresie edukacji ponadgimnazjalnej w latach 2010-2015	71
Tabela 60. Zestawienie planowanych wydatków szkół podstawowych, a kwota subwencji w 2013 roku.....	72
Tabela 61. Zestawienie planowanych wydatków szkół podstawowych, a kwota subwencji w 2014 roku.....	73
Tabela 62. Struktura wydatków w zakresie edukacji specjalnej w latach 2010-2015.....	75
Tabela 63. Subwencja a wydatki w Zespole Szkół nr 6.....	76
Tabela 64. „Dopłata” do oświaty w miastach na prawach powiatu w latach 2010-2014.....	78

SPIS RYCIN

Ryc. 1. Liczba kobiet i mężczyzn w Mieście Leszno w latach 2009-2013	7
Ryc. 2. Piramida wieku ludności Miasta Leszno w 2013 r.	9
Ryc. 3 Liczba dzieci w wieku szkolnym w Mieście Leszno w latach 2000-2014.....	13
Ryc. 4. Liczba uczniów uczęszczających do szkół podstawowych na terenie Miasta Leszno w latach 2009-2015	14
Ryc. 5. Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w Mieście Leszno w latach 2009-2013 ...	15
Ryc. 6. Liczba dzieci w placówkach przedszkolnych prowadzonych przez Miasto.....	16
Ryc. 7. Rozkład sieci szkół podstawowych w Mieście Leszno	18
Ryc. 8. Liczba dzieci uczęszczających do szkół podstawowych prowadzonych przez Miasto Leszno ...	19
Ryc. 9. Rozkład sieci szkół gimnazjalnych w Mieście Leszno.....	22
Ryc. 10. Liczba uczniów w gimnazjach funkcjonujących na terenie Miasta Leszno w latach 2009-2015	23
Ryc. 11. Liczba uczniów uczęszczających do liceów ogólnokształcących na terenie Miasta Leszna w latach 2009-2015	26
Ryc. 12. Liczba uczniów uczęszczających do Zespołów Szkół prowadzonych przez Miasto Leszno w latach 2009-2015.....	28
Ryc. 13. Zatrudnienie nauczycieli w szkołach prowadzonych przez Miasto Leszno wg stopnia awansu zawodowego w roku szkolnym 2014/2015	31
Ryc. 14. Kształtowanie się wskaźnika z art. 243 ustawy o finansach publicznych*	56
Ryc. 15. Wydatki bieżące a subwencja oświatowa w latach 2010-2015	58
Ryc. 16. Pokrycie wydatków bieżących środkami zewnętrznymi (subwencją oraz dotacją na wychowanie przedszkolne) w miastach na prawach powiatu	77
Ryc. 17. „Dopłata” do oświaty na mieszkańca w miastach na prawach powiatu w 2014 roku	78

INFORMACJE O WYKONAWCY

Niniejszy dokument objęty jest prawem autorskim wykonawcy.

Curulis Sp. z o.o.
ul. Kazimierza Wielkiego 5c/180
61-863 Poznań

Tel.: (61) 673 54 37
Fax: (61) 67 35 444
e-mail: biuro@curulis.pl
strona: www.curulis.pl

Wykonanie:

Zespół analityków Curulis przy współpracy ze specjalistami z Poznańskiej Grupy Konsultingowej

Sylwia Gawrońska – koordynator projektu

<p><i>Pieczęć wykonawcy</i></p>	<p><i>Podpis wykonawcy</i></p>
---------------------------------	--------------------------------